

526

Vak 150

Maria Catharina Van Eyk

Maria Catharina Van Eyk

Maria Catharina van Eyk 1885

24 December Kommerentien

H Van Eyk 24 December 1885

Maria Catharina van Cijl. 1885. - 24 Dec.

Zomerren - Eind.

JES

JESUS, ONZE DIERBAARSTE SCHAT.

0

in

Vak 150
526

JESUS, ONZE DIERBAARSTE SCHAT.

NEGENDAAGSCHE OEFENING

TER VEREERING

VAN HET KINDJE JESUS;

geschikt voor alle tijden des jaars,

inzonderheid voor de Negen Dagen die het Kerstfeest
voorafgaan,

DOOR

G. G. H O N I G,

R. C. PR. EN PASTOOR TE WEESP.

2e VERMEERDERDE DRUK.

Kerkelijk Goedgekeurd.

AMSTERDAM,

G. B O R G.

1884.

Provinciebibl.
Minderbroeders
ALVERNA — GLD

KERKELIJKE GOEDKEURING.

IMPRIMATUR.

AMSTELODAMI,
29 Julii 1870.

J. A. VAN DEN AKKER,
Libr. Cens.

No
re
lei
Ee
va
re
no
on
de
he
to
va
in

m
L
w
P
g
m
u
J
v
t
d
s

J N L E I D I N G.

Niemand verwondere zich, dat wij het aantal Novenenboekjes met een nieuw gaan vermeerderen. De godvruchtige christen bezit velerlei handleidingen van dien aard, als novenen voor de Eerste H. Communie, novenen voor het aangaan van een huwelijk, novenen om zich voor te bereiden voor de feesten van Gods lieve Moeder, novenen om den H. Jozef te vereeren, novenen om verschillende Heiligen hulde te brengen op den dag, die hun de kroon van eeuwige glorie heeft doen verwerven; maar novenen om zich tot eene waardige viering van de Christus-feesten voor te bereiden, bestaan, voor zoover wij weten, in onze taal niet.

Deze bemerking maakte ik bij mij zelven, toen mij het boekje getiteld: *Das Kindlein Jesu, die Liebe unserer Herzen ter hand was gekomen*. Dit werkje van den Duitschen schrijver, den Eerw. Pater J. N. Stöger, S. J. heeft reeds acht uitgaven beleefd, een bewijs dat het wel gezocht moet zijn. Naar onze schatting is het dan ook uitmuntend geschikt in ons de liefde tot het kind Jesus op te wekken: de echt godsdienstige toon van het werkje, de hartelijke gebeden en verzuchtingen, ontleend aan de gebeden en verzuchtingen der Kerk in den Advent en den H. Kersttijd, de stichtende voorbeelden, het brengt ons tot een

warne, tot een innerlijke vereering van het goddelijk Kind, het doet ons neêrknielen voor zijn troon en Hem aanbidden met een diep gevoel van eerbied, van gehechtheid, van vertrouwen en van liefde.

Wij hebben ons genoopt gevoeld dit werkje voor onze katholieke landgenooten in het Nederlandsch over te brengen, en twijfelen niet of het zal ook door U, godvruchtige zielen, met vreugde worden ontvangen.

Nog een enkel woord om rekenschap te geven van sommige vrijheden, die wij ons veroorloofd hebben. Het oorspronkelijke werkje heeft versjes in den tekst: deze zijn door ons uitgelaten, omdat ze, naar het ons voorkwam, aldaar minder op hun plaats zijn. Ter vergoeding voor die uitlating hebben we eenige oorspronkelijk Nederlandsche versjes, die betrekking hebben op het kindje Jesus, achter aan in het werkje laten volgen. De Misgebeden hebben, door de bijvoeging van de eigene gebeden, epistels en evangeliën der drie kerstmissen eenige uitbreiding ontvangen, en voorts is het werkje met enkele bijzondere gebeden, eene litanie van 's Heeren Geboorte en de opgave der aan de kerstnovene verleende aflaten vermeerderd.

Nog eene zaak:

Wij hebben op den titel deze novene »geschikt genoemd voor alle tijden des jaars,» en zij verplaatst den lezer zoo geheel en al in de dagen, die het kerstfeest onmiddellijk voorafgaan? 't Is

waar, — maar niet minder waar is het, dat de blijde verwachting van 's Heeren komst altijd en voortdurend in staat is tot een godsdienstig leven te voeren. Jesus' komst op aarde herinnert ons aan zijne bijzondere komst in ons bij het H. Doopsel, zij doet ons verlangen naar zijne komst in ons bij de H. Communie, zij doet ons streven naar een eeuwig zamenzijn met Hem in het rijk zijner Heerlijkheid. Op welken tijd of bij welke gelegenheid het boekje dan ook gebezigd wordt, de novene ter vereering van het kindje Jesus zal ons tot diepe godsvrucht stemmen en een geschikt middel zijn om ons tot ieder kerkelijk feest, welk ook, voor te bereiden.

Vertaler houdt zich overtuigd, dat deze Negen-daagsche oefening veel stichting aan de geloovigen zal geven, en daardoor strekken zal tot meerdere eer van God, en acht zich uit dien hoofde gelukkig het werkje aan U, Katholieken van Nederland, te kunnen aanbieden.

Edam, feestdag der H. Anna, 1870.

EEN WOORDJE BIJ DEN 2^{en} DRUK.

Mijne vertaling van Stöger's boekje: Das Kindlein Jesu, die Liebe unserer Herzen, was sedert jaren uitverkocht. Het recht van uitgave is in andere handen overgegaan en de uitgever, die van dit werkje thans eene tweede uitgave bezorgt, ver-

zocht mij ook voor deze een aanbevelend woordje te willen schrijven. Ik doe dat gaarne. Want nog steeds geloof ik dat »het boekske uitermate geschikt is om als hulpmiddel te dienen voor eene waardige viering van de Christusfeesten; dat het ons brengt tot een warme, tot een innerlijke vereering van het goddelijk Kind, ons doet neêrknielen voor zijn troon en Hem aanbidden met een diep gevoel van eerbied, van gehechtheid, van vertrouwen en van liefde.»

In Duitschland zag reeds de 9e druk het licht, bij ons te lande is deze eerst de 2e, maar zij bestaat uit duizenden exemplaren, die ik hoop dat weldra verspreid zullen zijn. De devotie jegens het goddelijk Kind is steeds toenemende; welnu dit werkje is uitmuntend geschikt om in ons de liefde tot het kind Jesus op te wekken.

De nieuwe uitgave onderscheidt zich van de eerste door de bijgevoegde gebeden na de H. Mis en de Kerstliederen te Amsterdam in gebruik. Andere wijzigingen zijn niet aangebracht; doch het werkje is op nieuw nagezien, van ingeslopen fouten gezuiverd en wordt bij nette uitvoering tegen zeer billijken prijs den Katholicken aangeboden. Moge het in zijn nieuwe gedaante welkom zijn en veel nut stichten!

G. G. HONIG.

Weesp, feestdag van O. L. V. geboorte, 1884.

E E R S T E D A G.

Morgengroet.

Zie, alles is vervuld, wat door den Engel aan de Maagd Maria verkondigd is.

Vs. Dauwt, hemelen, dauwt van boven; gij wolken, regent den regtvaardige.

R. Dat de aarde zich ontsluite, en den Verlosser voortbrengende.

Gebed.

Wij bidden U, o Heer! wek uwe magt op en kom, opdat wij van de dreigende gevaren onzer zonden door uwe bescherming verlost en door uwe hulp behouden mogen worden, die leeften heerscht met God den Vader, in de eenheid des H. Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Oefening.

Op dezen eersten dag der Novene zult gij God er voor bedanken, dat Hij u in de onbegrijpelijke voor-

liefde zijner groote barmhartigheid tot het ware geloof heeft geroepen, in den schoot der Katholieke Kerk laten geboren worden en opvoeden, en gij in het Kind Jesus den Zoon Gods, uwen Verlosser en Zaligmaker erkent. Kus de vijf heilige wonden des Gekruisten tot teeken uwer dankbaarheid en liefde, en vernieuw uwe doopbelofte, waarin gij de wereld, den duivel en het vleesch hebt verzaakt. Smeek het Goddelijk Kind om de genade van het geloof en het kleed der onschuld ten einde toe getrouw en ongeschonden te bewaren, en liever te sterven dan den eed, bij uw H. Doopsel gezworen, door eene vrijwillige overtreding der geboden van God en van de H. Kerk te verbreken.

Bid iederen dag der Novene de Blijde Geheimen van den Rozenkrans, of ten minste dertigmaal het Wees-gegroot, daarbij godvruchtiggedenkende den tijd (negenmaal dertig dagen) dien Jesus in den schoot der H. Maagd Maria, zijne onbevleete Moeder, heeft overgebracht. Deze godvruchtige oefening heeft de H. Maagd zelve aan de heilige Gertrudis geleerd.

Voorbeeld.

Wie zoo gelukkig mogt zijn van zulk eene teedere liefde voor het Kindje Jesus te hebben, als de H. Franciscus van Assisië had, zoude gewis de negen dagen, het hoogfeest van Kerstmis onmiddellijk voorafgaande, in stille vereering en

vrom
voor
feest
D
alto
Jesu
boor
Kin
het
tige
teli
wo
om
zoo
lijk
be
os
str
be
H
ze
ha
li
d
e
m
o
v
p
f

are vrome overweging doorbrengen. O, welke heilige
ke voorbereiding zoude dit zijn voor het hoogheilig
gij feest van 's Heeren Geboorte!

De Serafijnsche Vader, de H. Franciscus, was
er- altoos innig getroffen over de geheimen van
ge Jesus' leven, maar vooral over die van de Ge-
k-boorte. Om nu zijn hart, dat van liefde tot het
e Kind Jesus blaakte, te voldoen, vierde hij eens
ch het Kerstfeest op eene geheel bijzondere en pleg-
de tige wijze. Na bekomen vergunning zijner gees-
ld telijke overheid, liet hij dicht bij het dorp, waar hij
e woonde, in een duister woud eenen stal bouwen
r om zich de plaats, waar Jesus geboren werd,
k zoo levendig mogelijk voor te stellen.

Bethlehem's stal wilde hij zien en aanschouwe-
lijk maken, zooals hij dien in zijne vurige ver-
beelding en innige liefde zag. In den stal een
l os en een ezel, en een kribje met wat hooi en
e stroo gevuld. In het kribje een houten Christus-
a beeld, en aan de eene zijde een beeld der
e H. Maagd en aan de andere dat van den H. Jo-
zef. Toen Franciscus alles in opgetogenheid des
harten had gereed gemaakt, liet hij eene menigte
lichten ontsteken, en al de ordebroeders uitnoo-
digen zich met hem in deze eigenaardige, door
een minnend hart ingegeven godsvrucht te ko-
men vereenigen. Doch daar de Heilige te voren
ook buiten het klooster van deze Kerstmis-
viering gewaagd had, kwam ook het volk uit de
plaats zelve en uit de omliggende dorpen met
fluiten en schalmeijen toestroomen, zoodat geheel

de omtrek van hun maatgeluid en godsdienstigen zang weêrklonk. O, met welk eene vreugde bleef die menigte daar te zamen met den H. Franciscus en zijne broeders. Den ganschen nacht werd daar gebeden, totdat de dageraad aanbrak, en toen Gode een plegtig offer opgedragen werd, sprak Franciscus met zulke geestvervoering, dat allen meenden bij het Goddelijk Kind zelf in Bethlehems stalle te verwijlen en van de onuitsprekelijkste zielsverrukkingen werden aangegrepen. Wat den Heilige zelven betrof, in de overmaat van zijn gevoel konde hij nauwelijks den naam Jesus uitspreken; hij noemde den nieuwgeboren Heiland: *Het Kindje van Bethlehem.*

Het bijwonen dezer plegtigheid en het zien van den Heilige, die tranen van blijdschap en liefde tot het Kind Jesus stortte, diende niet alleen tot verheerlijking van God, maar maakte ook den heilzaamsten indruk op het volk. Een voornaam edelman, onder anderen, getroffen over hetgeen hij dien nacht gezien had, werd zoozeer tot berouw en liefde jegens den goddelijken Verlosser bewogen, dat hij geheel van leven veranderde, aan de wereld en hare ijdelheid vaarwel zeide en een vriend en leerling van den H. Franciscus werd. Later verklaarde hij dat het hem had toegeschenen, als zag hij dien nacht een ongemeen schoon en aanminnig kindje in de krib, hetwelk door den H. Franciscus uit de sluimering gewekt, dezen met groote teederheid had aangezien en omhelsd. Wie zal het ver-

mogen met woorden uit te spreken, hoe vele en hoe groote genaden uit het hart van Jesus in dat van Franciscus werden overgestort! Aldus verheerlijkte God de godsvrucht en teedere liefde van zijnen getrouwen dienaar.

Avondgroet.

Stel u in Gods heilige tegenwoordigheid, aanschouw in den geest het Kind Jesus, en verkies het als 't eenige voorwerp uwer liefde. Beantwoord tot dat einde de volgende drie vragen:

Wanneer is het Goddelijk Kind van Bethlehem begonnen mij te beminnen?

Hoe vurig heeft het mij bemind?

Hoe lang zal die liefde duren.

O nooit volprezen wonder! De goddelijke Jesus heeft u van eeuwigheid lief gehad. Gelijk de hemelsche Vader, zoo mag ook God de Zoon tot u zeggen: met eene eeuwige liefde heb ik u bemind. Van eeuwigheid was Jesus bereid, volgens den wil des Vaders, voor u mensch te worden, in een stal ter wereld te komen en aan een kruis te sterven. En al wat Hij in der tijd voor u gedaan en geleden heeft, is het uitvloeisel en de vrucht van die eeuwige liefde, met welke Hij u en alle menschen vóór de schepping der wereld, vóór den tijd en van eeuwigheid heeft bemind. Doch gij, mijne ziel, u godvruchtig tot het Kerstfeest voorbereidende, wijd bijzonder uwe aandacht aan de menschwording van het eeuwig Woord, aan 's Heeren geboorte, en zie daarin de duidelijke, de

krachtige openbaring dier eeuwige liefde van Jesus. Hij werd mensch en kwam als hulpbehoevend kind ter wereld. Ja, het arme sprakeloze wicht in de kribbe beminde u reeds: zijn hart klopte voor u en de eerste zuchten van dat kind waren zuchten des vredes en der liefde voor uw eeuwig geluk. „Dit zal u een teeken zijn, zoo sprak de engel, gij zult een kind vinden, in doeken gewonden, liggende in eene kribbe.” Beminnelijk geheim van teedere liefde, van eindeloze ontferming, zoo moeten we hier vol verbazing uitroepen. Gevoelen we ons niet aangetrokken door de kleinheid der kinderen en is het kind ons niet beminnelijk omdat het kind is? Welnu, Jesus wilde ons zijne liefde toonen en werd kind om onzentwille. Beminnelijk aangezigt van het goddelijk kind, welks aanschouwen de vreugde der engelen is! Vriendelijke oogjes, zacht en onschuldig, zoo als ze slechts van een mensch-geworden God kunnen zijn, hoe verteederd en verwarmend ziet gij op ons! O liefdevol kind, uw lach is het onuitsprekelijk zaligend toelagchen van Gods ontferming over ons! De groote en magtige God is een hulpbehoevend kind geworden. „Zie, zoo konden de engelen te Bethlehem zeggen in verwondering over dat onbeschrijfelijk tooneel: zie, hoe lief hij de menschen heeft, om hen is hij een mensch, een kind geworden!” Ja Jesus, gij hebt ons van den beginne lief gehad!

En hoe vurig was deze liefde? Het zoude een sterk liefdebetoon zijn, groote goederen en rijk-

dommen te verlaten en zich in de uiterste armoede te storten, om daardoor een armzaligen bedelaar rijk en gelukkig te maken. Nog grootere liefde zou het zijn, zich zelven en zijne vrijheid te verkoopen, zich aan een gruwzamen meester als slaaf over te geven, om daardoor een ongelukkige uit zijne slavernij te verlossen. Maar van de grootste, ja van overmaat van liefde zoude het getuigen zelf te willen sterven, om zoo het leven van een boosdoener te willen redden. Zie, zoo is nogtans de liefde, die het kind Jesus u heeft bewezen. Den hemel en al zijne rijkdommen der zaligheden verlatende, koos het de uiterste armoede, om u uit den staat der grootste ellende op te heffen en u het bezit der hemelsche en eeuwige goederen te verwerven. Van den troon zijner majesteit afdalende, nam het de gedaante eens dienstknechts aan, alleen om daardoor u van het juk eener eeuwige slavernij te bevrijden. Eindelijk het Kind Jesus offerde zijn leven op en koos vrijwillig den dood, om u uit het verschrikkelijke ongeluk van een eeuwigen dood te redden.

Ach, welk eene liefde!

En hoe lang zal die liefde duren?

Zij zal eeuwig duren, eeuwig! De liefde der menschen is veranderlijk. Eene geringe belediging of de minste, soms nog ingebeelde, onaangename bejegening vernietigt haar; een klein gebrek aan dankbaarheid doet haar verkoelen, en alligt, omdat zij grootendeels zich zelve zoekt, tot afgekeerdheid, ja tot haat overslaan. En

onderstellen we ook al dat zij tot aan den dood duurt, dan nog gebeurt het dikwijls, dat de dood hare banden verbreekt, en alzoo met het leven ook de liefde der menschen eindigt. — Maar de liefde van het goddelijk Kind is eene volmaakte liefde. Zij nam een aanvang met den eersten ademtogt zijns sterfelijken levens, en zij zal duren tot in het eeuwige leven: zij verkleint, zij vermindert niet, zij houdt niet op, tenzij wij ons zelve van haar scheiden. O, vraag het nu aan uw hart, of het Kindje Jezus niet verdient door u bemind te worden, bemind te worden boven alles, met geheel harte en onverdeeld.

Uitboezeming.

O Jesus, allerliefderijkst en gezegendst Kind! uwe liefde voorwaar is mateloos geweest en heeft alles overtroffen wat men van U had kunnen verlangen. — Toen Gij begonnen zijt te leven, zijt Gij ook begonnen mij te beminnen. Gij hebt mij zoo innig en vurig bemind, dat Gij U in het eerste oogenblik reeds voor mij tot den dood opofferdet, en Gij wilt dat die liefde eeuwig dure. — En wie ben ik, of wat beminnenswaardigs hebt Gij aan mij kunnen vinden, o liefdevol Kind! om mij zoo onuitsprekelijk lief te hebben? Ik ben slechts een schepsel, het maaksel uwer handen, ik ben stof en aarde, een schepsel, dat om zoovele zonden niet anders dan uwen eeuwigen haat verdient, een schepsel,

dat U zoo dikwijls ontrouw en ondankbaar is geweest. En nogtans, o lieve Jesus! Gij hebt mij zoo teeder, zoo vurig bemind. Ach, hoe goed en medelijdend zijt Gij, o dierbare Verlosser! Wees dan geloofd, geprezen en bemind boven alle engelen en menschen, o zoetste Jesus! wees geloofd en bemind altoos en in alle eeuwigheid.

Doch het is juist die overmaat uwer liefde, welke mij ontstelt en met vreeze vervult. Uw hart is geheel vuur, het brandt van liefde, en het mijne is ongevoelig en koud. Hoe gering immers was tot heden mijne liefde. Heb ik wel ooit opregten ijver voor U in mijn hart gevoed? Wat toch van eenige beteekenis heb ik uit liefde tot U ondernomen of ten uitvoer gebragt? Welke wederwaardigheden heb ik ooit met waarachtig geduld, U ter liefde, verdragen? Helaas! niets, o goddelijk Kind! niets heb ik tot hiertoe voor U gedaan, niets voor U geleden! Geheel mijn leven was eene aaneenschakeling van de uiterste ondankbaarheid. Ach, niet alleen dat het mij te bezwaarlijk was voor U te lijden; het viel mij zelfs moeilijk aan U te denken.... O verblindende, o onverschilligheid en ondank! Hoe ongelukkig was de tijd, dien ik zoo slecht besteed en voor de eeuwigheid verloren heb!.... Maar, o goddelijk Kind! mijne boosheid zal een einde nemen. Het licht, hetwelk uit uwe oogen straalt, heeft mij verlicht, en ik erken nu, dat Gij onverdeeld en boven alles verdient bemind te worden. Gij zijt die oneindige God, in wien alle

volmaaktheden zijn! Gij alleen zijt die wondervolle Minnaar, wiens trouw nooit wankelde, die alles voor mij hebt opgeofferd en van het eerste oogenblik af uw leven en uw bloed voor mij ten beste gegeven hebt. Gij alleen zijt het opperste, eeuwige goed, hetwelk voor deze aarde mijn geluk, mijne rust, mijne vreugde, en voor den hemel al mijne zaligheid in zich bevat!

Ik verkies U dan heden, o gezegend Kind! tot het eenig voorwerp mijner liefde. Ik haat en verzaak alle liefde, die niet van U uitgaat en niet tot U henen voert. U, o Jesus! U bemin ik boven alles. Ik wil u alleen beminnen, en voor eeuwig beminnen. Maar, o allerteederste Verlosser, hoezeer moet ik vreezen voor mijne onstandvastigheid. Ondanks mijn genomen besluit U getrouw te zijn en altoos te blijven, zal ik U wederom kunnen verlaten. Daarom stel ik mijn zwak en zoo ligt te verlijden hart onder uwe goddelijke hoede. Bewaar, bescherm het, o almachtig Kind! en laat niet toe dat het voortaan voor iets anders kloppe dan voor U, in iets anders rust en vreugde vinde. Dierbaarst Kind Jesus! bescherm toch mijn hart, opdat het dagelijks in uwe liefde toeneme, en van dit heilig liefdevuur ontstoken, steeds brande, totdat het U eeuwig bezitte en door het eindeloos genieten uwer liefde zalig zij in den hemel. Amen.

T W E E D E D A G.

Morgengroet.

De verlosser der wereld zal gelijk de zon opkomen, en, gelijk de regen op de velden, nederdalen in den schoot der Maagd. Alleluja.

Vs. De stem des roependen in de woestijn: bereidt den weg des Heeren.

R. Maakt zijne voetpaden effen.

Gebed.

O God! die gewild hebt dat, na de boodschap des Engels, uw Woord Vleesch zoude worden in den schoot der allerheiligste Maagd Maria, geef dat wij, die U godvruchtig smeeken en uwe Moeder als Gods Moeder eeren, door hare voorbede bij U geholpen worden, die leeft en heerscht met God den Vader, in de eenheid des H. Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Oefening.

Indien gij bemerkt dat uw hart tot ijdelheid geneigd is, tot behaagzucht of tot de vreugde en vermaken der wereld, breng dan heden aan het kind Jesus een offer van versterving; te weten: het vaste besluit, nimmer ongeoorloofde genoegens en ontspanningen te zullen najagen en zelfsmatig en verstorven te zijn bij het genieten van

geoorloofde vermaken, nimmer uw hart aan vergankelijke, nietswaardige, onedele en gevaarlijke dingen te hechten. Vraag bij bekoringen en aanlokselen tot wereldsche genietingen altoos, even als de H. Aloysius: „wat baat het mij voor den hemel?” Denk aan Gods tegenwoordigheid, en opdat ieder uwer handelingen verdienstelijk voor het eeuwige leven zij en eens uwe zaligheid in den hemel vermeerdere en verhoog, herhaal dikwijls de goede meening van alles te doen tot meerdere eere Gods. Zeg dan: alles tot uwe grootere verheerlijking, o God! eenig en alleen tot uw meerder welbehagen!

Voorbeeld.

Zuster Maria van de Menschwording, van de orde der H. Clara, was zeer bewogen over het lot van haren ongelukkigen broeder. Deze was onschuldig van eene misdaad aangeklaagd en in de gevangenis geworpen, en daar hij niet bij magte was het geregte bewijs zijner onschuld op voldoende wijze te geven, bleef hij in den onreinen kerker opgesloten zonder uitzicht op bevrijding. De godvreezende maagd had dikwijls en veel voor zijne verlossing gebeden, doch haar gebed bleef onverhoord. In dien deerniswaardigen toestand neemt zij hare toevlugt tot Maria, onder tranen smeekt en bezweert zij Gods Moeder haar te helpen, maar ook dit bleef vruchteloos. Zij smeekt dat Maria zal gedenken, hoe zij als

de moeder van barmhartigheid, als de troost der bedrukten wordt aangeroepen, en dat nog niemand vruchteloos en onverhoord tot haar gebeden had, — 't was alles te vergeefs, zij verkreeg niet wat zij zoo vurig wenschte. Toen zij evenwel later op zekeren keer weder in een vurig gebed met een levendig geloof geknield lag voor een beeld der Moedermaagd met het kindje Jesus, kwam zij op de gedachte, de moeder van genade door een eenvoudig middel als het ware te dwingen haar verzoek toe te staan. „Maria! zoo sprak ze met een eenvoudig hart: Maria, verwerf voor mijn armen, onschuldigen broeder de vrijheid, anders zal ik dit lieve kind aan uwe armen ont-rooven, het wegbrengen en in eene gevangenis opsluiten.” En met eene heilige stoutmoedigheid ontnam zij aan het Moeder-Gods-beeld het Kindje Jesus, kuste dit onuitsprekelijk teeder en verborg het dan zorgvuldig in eene kast, terwijl zij vast besloten was den beminnelijken gevangene niet eer aan de Moeder Gods terug te geven, dan wanneer haar broeder weder in het genot zijner vrijheid zoude zijn. De allerheiligste Maagd konde aan zooveel eenvoud des harten en aan zulk een sterk geloof niet lang wederstaan. Zij verscheen weinige dagen daarna aan zuster Maria en verzekerde haar, dat haar broeder onschuldig verklaard en in vrijheid gesteld was. Vol vreugde en dankbaarheid ijelde de vrome ordezuster aanstonds naar de kast, waar zij het kindje Jesus als een gevangene had opgesloten, vroeg het nederig om

vergeving voor de oneerbiedige vrijmoedigheid, omhelsde het nog eenmaal, maar allerteedersten hartelijkst, en gaf, van vreugde en dankbaarheid schreiende, het kindje weder aan het beeld der Moeder Gods terug.

Avondgroet.

Wek uw geloof op aan de tegenwoordigheid Gods en tracht in dit avonduur uwe zonden met opregte liefde en waar berouw te beweenen.

Wederom zult ge het oog slaan op het kribje te Bethlehem. — Zie, hoe vriendelijk het goddelijk Kind de handjes naar u uitstrekt. Maar hoe? bespeurt ge die tranen ook in de oogen des lieven kleinen? Ja, waarlijk Jesus weent! Overvloedige stof tot nadenken! Overweeg dan, waarom het Kind weent. Hoe bitter en smartelijk dat weenen is, en hoe vele redenen gij zelf hebt om met het Kindje Jesus mede te weenen.

Schreiend, zooals alle gewone menschenkinderen, wilde ook Jesus, waarachtig God en tevens waarachtig mensch, in de wereld komen; schreiend wilde Hij dat allerheiligste leven beginnen, hetwelk ons van den dood gered heeft. Hoe goed en wondervol! Het zalige oogenblik is verschenen, waarnaar de geheeleschepping duizende jaren verzuchtte, de dag der verlossing is aangebroken, de gansche hemel juicht, de engelen zingen een vreugdelied en boodschappen den vrede aan de aarde — maar Jesus, het pasgeboren wicht, het Kind dat ons is geschonken — weent, in het kinderlijk oogje, parelen tranen . . . Maar waarom

weent die lieve kleine? Misschien om het kom-
mervolle van die aardsche loopbaan, zoo even pas
begonnen; misschien om al de smart, hoon en
smaad, die het teedere wicht in volgende levens-
dagen zoo-overvloedig wachten; misschien om den
gruwzamen dood, waartoe men na weinige jaren
Jesus van Nazareth, denzelfden die in Bethlehem
geboren werd, veroordeelen zal? — Ach neen,
niet dat is het wat het Kindje vreest, niet daarom
weent het. Integendeel, het verlangt naar dat
alles, van Bethlehem wil het gaarne naar Gol-
gotha. Maar waarom dan die tranen? O, mogten
toch alle menschen van naderbij dat weenende
Kind beschouwen, en de oorzaak Zijner tranen
overwegen. Wat in den hof van Olijven onzen
Heiland bloed deed zweten en beangst en bedroefd
zijn tot den dood toe, datzelfde perst heden aan
het Kindje in Bethlehems stal de tranen uit de
oogjes. Onze zonden, onze groote en menig-
vuldige zonden, overgieten het hart van dit on-
schuldig Kind met bitterheid, vullen zijne oogen
met tranen van droefheid.....

Hoe bitter en smartelijk dit weenen van den
goddelijken Jesus was? Ach, wie kan het verkla-
ren en welke menschenlijke tong het uitspreken?
Dit is echter zeker, en alleen genoeg om ons
gemoed tot medelijden en berouw te bewegen,
dat nooit eenig menschenlijk hart zoo groote droef-
heid ondervond, als die, van welke de eerstetranen
des goddelijken Kinds getuigden. De smart van het
Kindje Jesus was grooter dan alle natuurlijke en

bovennatuurlijke smarten, ooit door eenig mensch geleden. En toch, hoe zwaar was niet soms het lijden van dezen of genen, zoowel in het natuurlijke als in het bovennatuurlijke! Somwijlen vielen kinderen bij den dood hunner ouders plotseling van droefheid bewusteloos neder; moeders stortten dood ter aarde bij het onverwachte doodberigt van een veelgeliefden zoon; anderen, in de diepgevoelde droefheid hunner zonden, stierven eensklaps van berouw.... Maar niets kan vergeleken worden bij de bittere tranen van het Kindje Jesus, dat in Bethlehems kribbe nederligt.

Overweeg nu ten laatste, of gij geen reden hebt met het Kind Jesus mede te weenen. Als de Godmensch Jesus zulke droefheid gevoelde over onze zonden, welke gevoelens moeten dan ons bij het zien zijner tranen vervullen? Wie heeft meer reden tot droefheid, de *onschuldige*, die slechts weent over vreemde zonden, of de *schuldige*, die zelf zonde pleegde en over eigene schuld moet weenen? Het Kind Jesus is onschuldig en beweent vreemde zonden! Gij zijt schuldig en zijt niet bedroefd en weent niet over uwe eigene ongeregtigheden! — Ach, welk eene verstoktheid van het menschelijk hart: de Rechter weent — en de schuldige lacht!

Kom, kniel nog eens neder bij de kribbe te Bethlehem. Zie met aandacht naar het Kindje Jesus..... Gij zoudt over niets te weenen hebben? Noch over Adams schuld, noch over uwe eigene ongeregtigheden? Het goddelijk Kind weent,

en g
heid
thar
ding
broe
blo
plaa
de l
O,
u c
Vae

mi
zor
ge
mi
da
loe
la
de
be
de
ge
ne
h
g
v

en gij hebt misschien reeds de jaren uwer kindsheid door zonden bezoedeld. En thans, is het thans beter gesteld met u? Bij zooveel overtredingen geen enkele traan? Ach, gij moest uw brood in tranen eten en uwe oogen moesten als bloed zijn van 't veelvuldig geweene...., en in plaats daarvan speelt u de lach der zondaren om de lippen.... u, den schuldige voor Gods oogen!.... O, hoe gelukkig voor u, dat Jesus' tranen voor u om genade baden en den toorn des eeuwigen Vaders stilden.

Uitboezeming.

O liefste Jesus, goddelijk Kind! niets overtuigt mij zoo levendig van de afschuwelijkheid mijner zonden en van de groote schuld, welke ik bij U gemaakt heb, als de bittere tranen door U om mijnentwille in Bethlehem geweend. Gij weet het, dat U in het vervolg uws sterfelijken levens talloze beproevingen wachten; Gij weet, dat Gij ten laatste uwen geest zult geven tusschen twee moordenaren hangende aan een kruis. Doch daarover bedroeft Gij U niet; Gij ziet uwen smartvollen dood met blijdschap te gemoet. — Maar bij de gedachte aan mijne zonden, bij den aanblik mijner overtredingen, mijner ontrouw, mijner boosheid en ondankbaarheid jegens God, mijn hoogste goed, wordt uwe ziel met droefheid en smart vervuld, en Gij weent bittere tranen. — O zonde,

vloekwaardige zonde, welk een verschrikkelijk en afschuwelijk kwaad zijt gij. Gij alleen zijt in staat het Kindje Jesus te bedroeven, het te doen weenen! Ik werp mij voor U, o Jesus, neder in het diepst gevoel mijner ondankbaarheid en in het volle besef mijner schuld. Ach, het berouwt mij van ganscher harte U beleedigd te hebben. Gij, o lief Kind! zijt oneindig heilig en de vreugde der hemellingen, ik, rampzalig zondaar, ben een booswicht en de oorzaak uwer tranen. O Jesus! mijne zonden zullen U nog meer kosten dan deze kinderlijke tranen; immers, na weinige jaren zult Gij ook om mijner zondenschuld uw bloed aan 't kruishout storten.

Ach, dat ik tranen had, o barmhartige Verlosser! om mijne zonden naar verdienste te be-weenen. Ach, dat ik mijne schuld door bloedige tranen vermogt uit te wisschen! Ik betuig ten minste in dit avonduur, in uwe tegenwoordigheid, o mijn opperste goed, o gezegend Kindje Jesus! dat ik al mijne zonden haat en verzaak uit zuivere liefde tot U, en ik liever alles op de wereld wil lijden, dan eene zonde te doen. Doch neen, niet genoeg, goddelijk Kind! ik moet ook de beleedigingen, U aangedaan, herstellen en U vergoeding geven voor de smart, welke mijne euvel daden u veroorzaakt hebben. Maar hoe zal ik dit kunnen? Al offer ik mijn bloed en mijn leven voor U op, dan is dit nog veel te weinig om een vergramden God voldoening te schenken.... Ik weet wat ik doen zal. Ik ellendige bezit niets

om
U o
de s
o J
uwe
uw
verg
mo
mo
nee
zon
sm
mij
ger
gev
mij
de
uit
inv
he
zel
zij
die
lo
m
va
w
zo
be
w

om voor mijne zonden te voldoen, maar ik offer U op de tranen, voor mij in Bethlehem geweend, de smarten, daar uit liefde tot mij geleden. Gij, o Jesus! hebt geweend en geschreid op het stroo uwer armzalige kribbe, om door uwe tranen en uw lijden voor mij bij uwen hemelschen Vader vergiffenis te verwerven. O, dat troost en bemoedigt mij. O barmhartigste Jesus, allerzachtmoedigst Lam, dat de zonden der wereld wegneemt, ontferm U mijner! Vergeef mij al mijne zonden, neem het offer uwer eigene tranen en smarten aan als volkomen genoegdoening voor al mijne overtredingen. —

Ach Heer! nog ééne bede: wil mij ook hierin genadiglijk verhooren. Ik weet dat U niets welgevalliger en mij voordeeliger is, dan met U mijne zonden te beweenen. Die tranen zuiveren de ziel, vereenigen mij met U, en terwijl zij uitwendig mijn gelaat bevochtigen, vervullen zij inwendig mijn gemoed met zoeten troost en hemelsche genoegens. Eens, o Jesus! hebt Gij zelf gezegd: zalig zijn zij die weenen, want zij zullen getroost worden. Zie, het is nog om die genade, dat ik U smEEK, o dierbare Verlosser! Weenende kleine van Bethlehem, schenk mij een vernederd en vermorzeld hart, geef tranen van bitterheid aan mijne oogen, opdat ik met U weene, over niets anders weene dan over mijne zonden en over de zonden van allen, die U ooit beleedigd hebben. Ik vraag U deze gunst om der wille van die kostbare tranen voor mij in de

harde kribbe te Bethlehem geweend. O Jesus, lieve Jesus! om de gaaf der tranen smee ik U, ach, wil mij genadiglijk verhooren. Amen.

DERDE DAG.

Morgengroet.

O wijsheid, uit den mond des Allerhoogsten voortgekomen, Gij, die reikt van het eene einde tot het andere en alles met kracht en zoetheid regelt, kom om ons den weg der wijsheid te leeren.

Vs. De heidenen zullen uwen naam vreezen, o Heer!
R. En al de koningen der aarde uwe heerlijkheid.

Gebed.

Wek, o Heer! onze harten op om de wegen uws Eengeborenen te bereiden, opdat wij door zijne komst U met gereinigde gemoederen mogen dienen, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Oefening.

De herders hadden het groote geluk Jesus te mogen zien, omdat zij aan het woord der Engelen

gelo
wil
des
door
scha
oude
insp
het
aan
biec
mij
ken
ove
in
wil

ge
tig
kin
ha
en
we
da
m
m
R
ee
K

us, U, geloofd hadden. Ook ik, o goddelijke Verlosser, wil heden goed toeluisteren, om in alles de stem des hemels te volgen, welke ik kan vernemen door het H. Evangelie, hetwelk de vredeboodschap is, of door mijn biechtvader, of door mijne ouders en overheden, of door uwe goddelijke inspraken. Ik zal dan voortaan de verkondiging van het H. Evangelie geloovig, als het woord Gods aanhooren, de vermaningen en den raad mijns biechtvaders aannemen, als van dengene, die mij als Gods plaatsbekleeder den goddelijken wil kenbaar maakt. Ik wil ook mijne ouders en overheden liefderijk en ootmoedig gehoorzamen in alles, wat niet strijdig is tegen Gods heiligen wil en de zaligheid mijner ziel.

Voorbeeld.

Eens dat eene vrome dienstmaagd des Heeren gedurende de H. offerande der Mis zeer aandachtig en godvruchtig de beminnelijkheid van het kind Jesus overdacht, ontvlamde daarbij haar hart zoozeer, dat zij menigvuldige tranen stortte en haar gemoed van hemelsche zoetheid vervuld werd. Deze godsvrucht was God zoo welgevallig, dat haar een Engel verscheen, die haar hoofd met een krans van bloemen sierde. Zoo leest men ook in de levensgeschiedenis van de heilige Rosalia, dat zij van hare kindsche jaren af met eene ongemeen teedere liefde tot het goddelijk Kind en zijne moeder Maria bezielde was en zij de

beelden van Jesus en Maria dikwerf met rozen kroonde. En ook deze vereering bleef niet zonder loon, want God gewaardigde zich meermalen haar een engel te zenden met bloemen uit het paradijs, en eenmaal ontving zij eene verschijning van Jesus zelven, die haar kroonde met eene kroon van witte rozen en haar vereerde met den naam van zeer geliefde bruid.

Avondgroet.

Ten einde in uw hart een innig verlangen op te wekken om uit liefde en dankbaarheid jegens het Kind Jesus meer en meer in deugd toe te nemen, zult gij het oog op Bethlehems kribbe gevestigd houden en in Gods aanbiddelijke tegenwoordigheid overdenken, welke heldhaftige opofferingen naar ziel en lichaam het liefdevolle Kind Jesus, al aanstonds bij zijne intrede in de wereld, uit liefde tot u heeft gemaakt.

Het kind Jesus had naar de ziel zijn geheele leven de onuitsprekelijkste zaligheid kunnen genieten. Zijne ziel immers, met de godheid in éénen persoon op de naauwste wijze vereenigd, konde die voortdurende en onbegrijpelijke vreugde gevoelen, welke uit dit klare aanschouwen der godheid en de vereeniging met haar ontspruit. Die vreugde en zaligheid moet wel oneindig grooter zijn dan die van alle heiligen en uitverkorenen des hemels. Maar uit verlangen om voor u te lijden, hield Hij dien stroom van zaligheden tegen en besloot zijn leven in verlaten-

heid en in inwendige kwellingen, en droefenis over te brengen.

Niet slechts de ziel van het kind Jesus, maar ook zijn allergezegendst ligchaam kon om bovengenoemde oorzaak de volmaaktste gelukzaligheid deelachtig zijn; bevrijd namelijk van alle smart en kommer en in het genot eener vreugdevolle onsterfelijkheid. Maar vrijwillig en uit liefde tot ons onderwierp Jesus zijn ligchaam aan de smart en smaad van een sterfelijk leven. Een krib was te Bethlehem zijne wieg, een weinig stroo zijn rustbed, een weinig stroo zijn hoofdkussen. Reeds van de wieg af koos het eeuwige Woord voor zich de bitterste smarten die een kind lijden kan, en na een leven van ontbering, van armoede en verzaking aan alle aardisch geluk, stierf Jesus op de gruwzaamste en smadelijkste wijze aan een kruis.

Lijden dus naar de ziel, en lijden naar het ligchaam, lijden van het begin tot het einde, ziedaar wat Hij, wien het geen roof was zich aan God gelijk te noemen, in zijne overgroote liefde tot ons heeft willen verduren! Ach, wat zoude het Kind Jesus nog meer voor ons hebben kunnen doen, om een overtuigend bewijs der oneindige liefde te geven, van welke zijn hart brandende was? Een enkele traan van het goddelijke Kind ware genoegzame losprijs geweest, maar dit was voor zijne liefde te weinig: ligchaam en ziel moesten aan de verschrikkelijkste marteling worden prijs gegeven. Nog eens dan, mijne ziel, wat had Jesus

grooters voor u kunnen doen, wat zoudt ge nog bovendien van Hem kunnen verlangen?

Uitboezeming.

O goddelijk Kindje, eenige vreugde, hoogste troost mijner ziel, hoe veel dankbaarheid ben ik U niet verschuldigd! Hoe zal ik U voor uwe wondervolle liefde, reeds in de kribbe mij betoond, vergelden? Gij hebt uwe ziel aan de uiterste kwellingen en bitterheden, uw ligchaam aan de gruwelijkste pijnen en den verachtelijksten dood overgegeven, en dit niet uit dwang, maar geheel vrijwillig en uit liefde. Met minder arbeid, o Jesus, hadt Gij mij kunnen verlossen, maar uwe liefde was niet dan door het uiterste bevredigd. Ik bewonder en aanbid die overmaat van liefde, o goddelijk Kind van Bethlehem! O nooit genoeg geprezen liefde van mijn Jesus, hoe zeer beschaamt en veroordeelt Gij mij! Gij hebt U zelve, o van liefde tot ons brandende Verlosser veroordeeld tot al wat smartelijks voor ligchaam en ziel kan worden uitgedacht, en van mij vraagt Gij niets anders dan een weinig versterving des vleesches, eene kleine onderwerping van mijn verstand en van mijnen wil, eene kortstondige onderdrukking eener onbehoorlijke neiging, een weinig ootmoed, geduld, zachtmoedigheid, liefde. Dat is alles wat Gij van mij vraagt. Maar juist dit maakt mij schaamrood voor uwe goddelijke oogen. Hoe minder Gij van mij

eisch
dank
liefd
lijke
trou
en o
bem
den
Hee
ken
gan
heb
ik
om
mo
ik
ins
Zi
ge
on
m
va
A
ik
u
u
I
b
t
v

eischt, des te onverantwoordelijker is mijne on-
 dankbaarheid, en hoe geringer het is, wat ik uit
 liefde voor U moet volbrengen, des te verfoeije-
 lijker en vloekwaardiger is mijne koelheid en on-
 trouw jegens U. Ach, hoe verdwaasd en blind
 en ondankbaar was ik! Ik heb er berouw over,
 beminnelijke Jesus! Ofschoon ik U arm en lij-
 dende in Bethlehems kribbe zie, zijt Gij mijn
 Heer en Koning. Uwe tranen en ellenden wek-
 ken mijne liefde op. Ik keer mij tot U van
 ganscher harte en wil voortaan niets anders lief-
 hebben dan U, mijn opperste goed! Ik bemin U,
 ik bemin U, o oneindige liefde mijner ziel! En
 om U mijne liefde te toonen, leg ik in allen oot-
 moed twee voornemens bij uwe kribbe neder.

In uwe tegenwoordigheid, o liefste Jesus! wil
 ik zooveel mogelijk altoos wandelen, naar uwe
 inspraken luisteren en die onverwijd volbrengen.
 Ziedaar het eerste. Dan ook wil ik op alle gele-
 genheden om iets goeds voor U te doen of iets
 om uwentwil te lijden, zorgvuldig waken en ze
 mij ten nutte te maken, om U, o Jesus! welge-
 vallig te zijn. Ach, zegen die besluiten, o Heer!
 Ach, dat mijn hart brande van liefde tot U, en
 ik zal U getrouw zijn. Schenk, o schenk mij
 uwe genade, uwe liefde; zie hoe ik mij aan
 uwe kribbe nederwerp, in ootmoed en rouwe.
 Ik weet het dat een armzalig schepsel, als ik
 ben, onwaardig is de hooge genade uwer liefde
 te ontvangen, dat een hart als het mijne, zoo
 verontreinigd door aardse en ongeregelde neigin-

gen, niet verdient door het heilig vuur uwer liefde te branden. Toch hef ik met vertrouwen mijn hart tot U op, o zoete Jesus! en smee U vurig om ontferming. Vernietig in mij al wat U mishaagt, en vervul in mij uw heilig woord: „Ik heb vuur op de wereld gebragt, en wat wil ik anders dan dat het ontstoken worde.” Amen.

VIERDE DAG.

Morgengroet.

O Adonai, Gij Leidsman van het huis van Israël, die U aan Moses in het brandend braambosch vertoond en hem op den berg Sinaï uwe wet gegeven hebt, kom en strek uwe armen uit om ons te verlossen.

Vs. Heer! wees uw volk gedachtig.

R. Bezoek ons in uwen Gezalfde, onzen Verlosser.

Gebed.

Wij bidden U, o Heer! neig uw oor tot onze gebeden, en verlicht de duisternis van ons verstand door de genade uwer komst. Die leeft en heerscht met God den Vader in de eenheid des H. Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Oefening.

Wilt gij heilig en zalig worden, overeenkomstig het doel waartoe gij geschapen zijt, onderdruk dan in uw hart elke kiem van hoogmoed en ijdelheid. God immers wederstaat den hoovaardige, maar geeft zijne genade aan den ootmoedige. Bid daarom den goeden God, dat gij zijne oneindige grootheid en uwe ellende moogt kennen. „Ach, Heer!” zult gij met Augustinus zeggen, „dat ik mij zelve kenne, dat ik mij vernedere en dat ik U verheffe. Dat ik voor mij vreeze, dat ik U vreeze, dat ik mij mistrouwe, op U betrouwe.” Spreek nimmer over u zelve en uwe goede hoedanigheden, tenzij zulks noodig zij tot verheerlijking van God, en doe het ook dan nog met bescheidenheid. Gebeurt er iets wat u vernedert, verdraag het stilzwijgend en geduldig. Hebt gij het geluk goede vorderingen in de deugd en op den weg der volmaaktheid gemaakt te hebben, dan zult gij u zeker over iedere gelegenheid verblijden, om Gods Heiligen meer gelijkvormig te worden. Heil u, zoo gij ernstig wenscht hun voorbeeld na te streven.

Voorbeeld.

Eene heilige maagd, wier naam wij niet vermeld vinden, was van zulk eene brandende liefde tot Jesus en Maria ontgloeid, dat het scheen alsof

zij aan niets anders konde denken, niets anders in de wereld konde beminnen. Ofschoon zij al haar best deed, om door een allerdeugdzaamst en volmaakt leven deze uitstekende liefde in werken te toonen, geloofde zij altoos veel te weinig voor Jesus en Maria te doen. Maria, de moeder der schoone liefde, nam dezen ijver en dat heilig verlangen der godbehagelijke dienaress van haar welgevallig aan en schonk haar velerlei gunstbewijzen.

De laatste dier gunsten was de grootste, doch kostte aan onze heilige het leven. De vrome dienaress van het goddelijk Kind en zijne heilige Moeder had zich namelijk met de grootste inspanning tot het vieren van 's Heeren Geboortefeest voorbereid. Zij zoude het ditmaal plegtiger, inniger en hartelijker vieren dan ooit te voren. Den avond voor het Kerstfeest nu verscheen haar de Moeder Gods met het Kindje Jesus op den arm en zegde tot haar met vriendelijke stem: o mijne lieve dochter, zie hier het kindje, hetwelk gij zoo liefhebt, ik schenk het u, het behoort u toe, omhels het en geef het naar hartelust de blijken uwer godvruchtige en teedere liefde. Onze heilige geraakte buiten zichzelf van blijdschap; zij nam het kind in hare armen, kustte het duizendmaal en putte zich uit in liefdebetoon. Toen opende het goddelijk Kind de lippen en sprak zoet en hemelsch: zeg mij, geliefde bruid, bemint gij mij wel? Of ik u bemin? was het antwoord, ach, meer dan mijn leven bemin ik u. O ja, hernam

het l
toch
antw
voor
kunt
u va
weën
uws
en t
bete
vond
kan
heb
eige
haar
en
spr
ik
kos
gel
zan
Go
her
der
do

het lieve Kind, dat zeggen velen even als gij, en
 al toch zij beleedigen mij dikwijls. Op droeven toon
 en antwoordde de gelukkige heilige: helaas! ik kan
 ken voor mijzelve geen borg spreken, maar ach, gij
 kunt het lezen in het binnenste mijner ziel of ik
 der u van harte liefheb. Uwe liefde tot mij, vroeg
 er- weêr het Kind, is dus niet grooter dan de liefde
 ar uws harten? Het heilige meisje begon te weenen,
 be- en terwijl het alles deed om zich duidelijker en
 ch beter uit te drukken, en echter geene woorden
 ne vond, riep het uit: Ach, mijn Jesus, mijne tong
 ge kan het niet uitspreken, welke liefde ik tot u
 heb: mijn hart zelf zal het u zeggen. Op dat
 n- eigen oogenblik werd zij in de overspanning van
 st haar gevoel door een plotselingen dood getroffen,
 n- en hare laatste met heilige zielsverrukking uitge-
 e- sproken woorden waren: „O Jesus, mijne liefde!
 n- ik weet dat ik u bemin.” En Maria, bij dezen
 e- kostelijken dood tegenwoordig, nam de ziel der
 o- gelukkige maagd en bragt haar onder de vreugde-
 zangen der engelen over naar het verblijf van
 Gods eeuwige liefde, naar den oneindig zaligen
 hemel. Wie denkt hierbij niet aan de woorden
 der heilige schrift: „de liefde is sterk gelijk de
 dood!”

Avondgroet.

De vrucht van uwe afzondering in dit avonduur zij het besluit, u aan het Kind Jesus geheel, onvoorwaardelijk en zonder eenige uitzondering te schenken en op te offeren. Dat zal u toch wel niet te veel toeschijnen, als ge bedenkt, dat het goddelijk Kind ook alles aan u geschonken heeft, en wel volkomen en onverdeeld.

Gij dwaalt zeer, mijne ziel, wanneer gij het Kind Jesus als een vreemd goed beschouwt, waarop gij geen aanspraak hebt. Neen, het geloof leert u geheel iets anders. Het goddelijk Kind behoort u, en het is een goed, hetwelk gij met alle regt moogt bezitten. En waarop grondt zich dit regt? Op eene dubbele schenking. Ten eerste heeft de hemelsche Vader u het Kind Jesus geschonken, immers, „zoo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn éénigen Zoon, en met Dezen alles gegeven heeft.” Ten tweede, het Kind van Bethlehem gaf zelf zich aan ons. Want, aangezien het in alles met zijnen hemelschen Vader ééne gedachte en één wil heeft, zoo heeft het van eeuwigheid deze schenking des Vaders medegedaan en zich in de overgroote liefde van zijn eigen hart, in volkomen eigendom aan ons overgegeven.

Wie een boom ten geschenke geeft, geeft ook de vruchten die er aan groeijen. Het Kindje Jesus heeft zich aan mij ten geschenke gegeven, het heeft mij alzoo ook de vruchten geschonken, die

aan dien boom des levens zullen groeijen. „Ja,” zegt de H. Paulus, „met Hem (dat is: met zinnen Zoon) heeft God ons alles gegeven.” Verheug u dan, mijne ziel, het Kindje Jesus is het uwe en al wat dit Kindje zal doen en lijden, is eveneens het uwe. Zijne genoegdoening aan den hemelschen Vader, zijne verdiensten, zijn bloed, alles, niets uitgezonderd, is geheel en onverdeeld uw eigendom. Het is met Jesus bij de kribbe als met de zon aan het firmament. Zoo ik gansch alleen in de wereld ware, dan zoude ik geen meerder genot van de zon kunnen hebben dan thans; immers, ik geniet al haar licht en al hare warmte, al stond zij om mij alleen aan den hemel. En al ware het getal der aardbewoners verdubbeld, de zon zoude nogtans blijven wat zij nu voor mij is. Zoo is het ook met het goddelijk Kindje. Het is geheel liefde voor mij, al deelen ook duizenden en millioenen met mij in dezelfde liefde. Overweeg dit wel.

Ach, hoeveel troost, hoeveel blijdschap en liefde moet die waarheid aan mijn arm hart verschaffen! Het Kindje Jesus behoort aan mij, het behoort mij met al wat het is en bezit, en het behoort mij zoo volkomen en onverdeeld, als hadde het zich aan niemand buiten mij gegeven. Ach, hoe moet mij dit alles bewegen, om mijzelven wederkeerig aan het goddelijk Kindje teschenken en op te offeren, en ook mijnerzijds alleen en onverdeeld aan Jesus te behooren.

Uitboezeming.

O bewonderenswaardige vrijgevigheid, o onbegrijpelijke goedheid, o mateloze barmhartigheid! Jesus, het goddelijk Kind Jesus behoort mij toe. De hemelsche Vader heeft het aan mij gegeven, weg zeg ik, zelf heeft het zich ook aan mij geschenken. Zoo Gij, o liefdevolst Kind! mij slechts eene enkele uwer verzuchtingen hadt gegeven, die Gij tot uwen hemelschen Vader hebt opgezonden, of eene enkele dier tranen, waardoor reeds uwe kinderlijke oogjes werden bevochtigd, of een enkelen druppel van het bloed, hetwelk Gij voor ons vergoten hebt, ach, het zou een geschenk zijn geweest, waarvoor ik U eene geheele eeuwigheid geen genoegzamen dank had kunnen brengen. — Wat zal ik dan nu doen, o Jesus, nu ik U geheel en al gekregen heb en in eigendom bezit? Helaas, al wat ik zou kunnen doen is oneindig minder dan hetgeen waartoe ik verplicht ben. Ik keer mij dus tot u, o Engelen en Heiligen, gelukkige bewoners van het hemelsche Paradijs! Ach, vereenigt uwe stemmen met mij, om de grenzelooze liefde en barmhartigheid van het goddelijk Kindje, van den lieven Jesus te loven en te verheerlijken!

Maar, o Jesus, al loven U de hemelen en al prijst U de aarde, 't is toch te weinig, het is niets in vergelijking van de overmaat uwer goedertierenheid. Wat ik dan niet werkelijk kan vol-

brengen, U namelijk genoegzaam danken, dat wil ik doen in de vurige begeerte mijns harten. Ik weet, o gezegend Kindje, hoe de u getrouwe zielen U beminden. „Ach,” riep een uwer ijverige minnaars uit, „ach, dat mijn hart eene brandende kaars ware, ik zou mij met vreugde U ter liefde door een langzame vlam laten verteren.” „O,” sprak een ander „had ik duizend levens, om voor U weg te schenken, o Jesus, ik zou gaarne het eene na het andere voor U willen geven.”

Ach, laat toe, o goddelijk Kindje, dat ik mij met die verlangens uwer heilige dienaren en dienaressen vereenige. Ik wensch U te begroeten met diezelfde liefdesbetuigingen, U te danken en te prijzen met dezelfde innigheid des harten. Maar wat beteekenen, o Heer, bloote wenschen en begeerten? Ik wil al het mijne doen, opdat ik geholpen door uwe genade U zooveel mogelijk toebehoore. Gij hebt U aan mij geschonken met al wat Gij zijt en hebt, ik moet mij ook geheel aan U schenken. Ik schenk U dan mijne ziel met al hare krachten, mijn ligchaam met al zijne ledematen, mijn leven, mijne gezondheid, mijne eer, mijn goeden naam, kortom alles, alles zonder voorbehoud of uitzondering. Beschik over mij en doe met mij wat en zoo als Gij wilt van nu af tot in eeuwigheid. Ik verlang niets dan U alleen; door uwe vrijwillige schenking zijt Gij de mijne, wees dus voortaan mijn troost, mijne vreugde, mijn vermaak, mijn rijkdom, mijn al.

Geef mij, o zoetste Jesus, de genade van volharding in deze mijne toewijding aan U. Ja, geef dat ik ten einde toe daarin volharde. Verhef mij, o goddelijk Kind, hoogste vreugde mijner ziel, verhef mij boven al het geschapene en aardsche; vernietig in mij alle neigingen, die iets anders tot voorwerp hebben dan U, trek mijn hart geheel tot U. Verhef mij, o Jesus, bron aller genaden en ontfermingen, boven alles wat Gij niet zijt, opdat ik tot U opklimmende, meer en meer mijzelven moge afsterven. Ach, druk mij aan uw hart, o beminnelijke en goddelijke kleine, o eenige leermeester der hemelsche liefde, opdat ik met U vereenigd zij, U alleen begeere en zoeken, U alleen love, beminne en omhelze, in U alleen leve en sterve! Amen.

VIJFDE DAG.

Morgengroet.

O wortel van Jesse, die den volkeren tot een teeken gesteld zijt, waarover de koningen verstomd zullen staan, en wien de heidenen eere zullen geven, kom ons bevrijden en toef niet langer.

Vs. Heer, God der heerscharen, onderrigt ons.

R. Toon ons uw aanschijn, en wij zullen gered worden.

Ge
der
dit le
eeuw
onze

V
om
Bic
zel
ga
p
G
C
v

Gebed.

Geef, bidden wij U, almachtig God, dat het naderend feest onzer verlossing ons ter hulpe zij in dit leven, en ons hiernamaals de belooning der eeuwige zaligheid moge verwerven. Door Christus onzen Heer. Amen.

Oefening.

Wek in uw binnenste een groot verlangen op om van God de gave des gebeds te verkrijgen. Bid daarom dagelijks en voortdurend, draag u zelve bij ieder offer op, dan zal God u deze gave schenken, die als de sleutel is van de poort, welke naar het heiligdom der kennis Gods en van de wetenschap der heiligheid voert. Oefen u, met dit inzicht, getrouw in de gewone vormen van het gebed, bestem daartoe iederen dag een bepaalden tijd, laat u door dorheid en afgetrokkenheid niet ternederslaan, blijf volhouden, dien uwen Heer, ook zonder in uw binnenste zoetheid en troost te smaken. Een groot verlangen en zelfverloochening en kloeke standvastigheid voeren zeker tot het doel.

Voorbeeld.

De godvruchtige dienaar van God, Benedictus, een leekbroeder der orde van den H. Fran-

ciscus, was, toen hij eens op het Kerstfeest de H. Communie ontvangen had, zoodanig door liefde tot Jesus en van godsdienstigen ijver vervuld, dat hij, door de overweging van het geheim van 's Heeren Geboorte weggesleept, geheel vergat het mid-dagmaal voor de orde-broeders en voor een prelaat, welke op dien dag met hen het maal zou gebruiken, gereed te maken. Toen hij eindelijk tot zich zelven kwam en het uur, voor den maaltijd bestemd, reeds zeer nabij was, ijde hij naar de keuken en vond natuurlijk niets klaar. Daar stond hij nu niet weinig in verlegenheid; maar hij wendt zich tot het Kindje Jesus en vraagt het met een innig gebed hem ter hulpe te komen; — en zijn gebed werd verhoord. Op eens ziet hij twee jongelingen, in witte kleederen en met een buitengewoon schoon uiterlijk, naast hem staan, en dezen maakten met eene buitengewone vaardigheid alle spijzen gereed, die de leekbroeder voornemens was aan zijne kloostergenooten en hoogen gast voor te zetten. Ja, na een kwartier uurs, toen de klok van het maal luidde, was alles geheel in orde; en de kloosterlingen maakten, in vereeniging met den genoodigden prelaat, met blijder harte gebruik van het maal, dat hun het Kindje Jesus op het feest zijner Geboorte door den dienst zijner Engelen liet bereiden.

Avondgroet.

Kniel in diep geloof voor de krib neder en smeek uw nieuwgeboren Heiland heden voor alles de genade af, alle neigingen van uw hart naar den geest van het Kindje Jesus te regelen.

Wanneer wij vermeenen het Kindje Jesus te beminnen, zoo is het niet dan begoocheling, wanneer wij ons niet bevljtigen de neigingen van ons hart naar zijnen geest te regelen. Alleen die ziel bemint Jesus inderdaad, die bemint wat het Kindje bemint en zoekt wat het Kindje gezocht heeft. Ga daarom eens aandachtig na, en onderzoek welke geest het in den stal van Bethlehem liggende Kind bezielt heeft.

De geest van het Kindje Jesus is een geest van groote armoede en van verachting van alles wat aardsch is. Trouwens kan er wel eene armoede grooter zijn dan die, welke Jesus reeds in de krib leed? Alles is arm, wat men bij Hem ziet. De moeder is arm; waar men het oog wendt, men ziet niets dan de uiterste armoede, verlatenheid, behoefte en nood. De geheele aarde behoort onder tusschen aan dit Kindje, en alle menschen hadden toe moeten snellen om dit Kind te dienen. Het tegendeel vond plaats: zij minachtten Jesus, en ofschoon het in een barren wintertijd was, werd Hem niet eens een nacht-verblijf vergund. „Hij kwam in zijn eigendom,” zegt de H. Joannes, „en de zijnen hebben Hem niet ontvangen.”

De geest van het Kindje Jesus is een geest van de volkomenste onderwerping en van de bewonderenswaardigste gehoorzaamheid. In het eerste oogenblik, toen het Kindje Jesus zijn leven aanving, gaf Hem de hemelsche Vader zijn wil te kennen, namelijk dat het de zonden der wereld op zich zou nemen, zijn geheele leven in armoede, bitterheid, smart en vervolging zou doorbrengen, en eindelijk den schandelijken dood aan het kruis sterven zou. — Zoo streng en hard de wil des Vaders was, zoo willig en vaardig was de gehoorzaamheid van het Kind. Met volledige overgeving en met de snelste bereidwilligheid onderwierp Hij zich aan den wil des Vaders, en Hij begon alzoo zijn leven met eene daad van de heldhaftigste gehoorzaamheid. „Vader!” zoo doet de groote Apostel in zijn brief aan de Hebreëen het Kindje Jesus spreken, „Vader! het offer van onverstandige dieren hebt Gij niet gewild, daarom hebt Gij mij een ligchaam gegeven. In de zoenoffers hebt Gij geen welbehagen gehad, daarom heb Ik gezegd: zie, Ik kom, en wil U door de overgeving van mijn leven een U welbehagelijk offer brengen.”

De geest van het Kindje Jesus is een geest van diepen ootmoed. Het is niet mogelijk een grooter vernedering te bedenken dan deze, dat een God een Kind geworden is; hierdoor toch heeft Hij zich van alles ontdaan, wat Hem hoogachting had kunnen geven, wat Hem tot luister had kunnen verstrekken. Wie zou zich ook kunnen voorstellen dat een kind, hetwelk men op de armen

moet dragen, de eeuwige Almagt zou zijn? Dat een kind, hetwelk geen ander geluid doet hooren dan een klagend geschrei, de eindelooze Wijsheid zou zijn? Dat een kind, hetwelk in eenen stal is geboren en op een weinig stroo in een kribbe ligt, de groote Heer van hemel en aarde zou zijn? Gewis, zoo iets te denken zou in geen mensch zijn opgekomen. Men hield Jesus voor het kind van een armen timmerman, voor een kind, dat met de erfzonde was besmet, buiten de liefde Gods was geboren en van zijne jeugd voor den ambachtsstand bestemd was. — Ootmoedig Kindje, mijn lieve Jesus! met regt heeft de Apostel Paulus van U geschreven: „Hij heeft zich zelve tot een niet gemaakt en de gedaante van een dienstknecht aangenomen.”

De geest van het Kindje Jesus is een geest van de grootste liefde en van de grootste zachtmoedigheid. De hoogste liefde is, gelijk het Evangelie zegt, wanneer men zich voor diegenen ten beste geeft, die men bemint. Het Kindje Jesus heeft met deze hoogste daad van liefde zijn leven aangevallen, daar het zich reeds in den eersten oogenblik heeft opgeofferd en de taak op zich genomen heeft om te sterven. En voor wie? Voor zijne verwoedste vijanden, voor diegenen, die Hem op het hevigst zouden vervolgen, die Hem naar het leven zouden staan, die zijnen dood zouden eischen en Hem kruisigen zouden. En voor hen, voor wie Jesus zich reeds bij zijne geboorte heeft opgeofferd, voor hen heeft Hij ook werkelijk later

zijn offer volbragt, „Hij is voor allen zonder uitzondering gestorven,” zegt de H. Paulus.

Uitboezeming.

O beminnelijk Kindje Jesus, waarachtig voorbeeld van heiligheid en volmaaktheid! wat zal ik bij het heldere licht van uw wonderdadig voorbeeld denken? Spoort Gij mij niet tot navolging aan? Maar er zijn drieërlei zielen, die zich voor uwe navolgers houden. De eerste zijn dezulke, die dagelijks uwe voetstappen drukken, het hart onthechten van alle aardse goederen en van de aangenaamheden des levens, hun eigen wil verloochenen, de verachting beminnen en goed doen die hen vervolgen. Deze zijn de gezegende zielen, die gij voor uwe bruiden erkent en met de zoetheid van uwe reinste inwendige vreugde vervult. — De tweede zijn dezulke, die in hun binnenste met elkander strijdige neigingen ontwaren, onder dit juk zuchten, iederen dag strijd voeren en alle krachten inspannen om hun geest naar den uwen te vormen. Het zijn de zielen, welke Gij met een oog van barmhartigheid aanziet, en allengs meer in uw hart toegang doet krijgen. — De derde zijn dezulke, die de natuurneigingen volgen, die de wederwaardigheden ontvlugten, leven volgens eigen zin en begeerten, geene geringachting verdragen kunnen, niemand beminnen dan van wie zij bemind worden, en dientengevolge den geest van het Kindje Jesus

niet bezitten en er ook niet naar streven. Het zijn zielen, die noch aan God noch aan de menschen behagen, die noch van den hemel noch van de aarde eenige troost hebben, die noch van binnen noch van buiten rust vinden, en in hun leven niets dan bitterheid en kwelling ondervinden. En wie ben ik nu? Tot welke soort behoor ik? Ach, zucht en ween mijne ziel, gij hebt er reden genoeg voor! — Ja, beminnenswaardig Kindje Jesus, ik heb reden om te weenen en mij te schamen, wanneer ik mijn geest met uwen geest, mijn hart met uw hart, mijne neigingen met de uwe vergelijk. O, hoe schoon en onbaatzuchtig is uwe liefde, hoe onschuldig en grootmoedig is uwe vreugde, hoe heilig en volmaakt zijn uwe begeerten! uwe liefde strekt zich uit tot uwe bitterste vijanden en Gij doet goed aan die U haten. Uwe vreugde is nooit grooter dan in armoede, bij ontbering, bij verlatenheid, bij kruis en lijden. Uwe verlangens hebben geen andere strekking dan onderwerping, smaad en beschimping. O edel hart, o grootmoedige geest! maar wee mij! hoe geheel anders ziet het er in mijn hart uit: ik wil niets van dat alles; ja, wat nog erger is, ik verzet mij wanneer Gij mij tot zulken geest brengen wilt. Ik weet, dat ik tot zulken geest niet geraken kan zonder lijden, ik weet dat Gij mij te lijden geeft, opdat ik dezen geest zou verkrijgen en wat doe ik desniettemin? Ik bezig de middelen van mijn heil tot mijn verderf, tot mijn ongeluk; en datgene, waardoor ik hei-

liger moest worden, wend ik aan om met iederen dag in boosheid toe te nemen. Ach, in welken betreurenswaardigen toestand verkeert mijne ziel! Wat zal er eindelijk van mij geworden, goddelijk Kindje Jesus! hoedanig zal het einde van mijn leven zijn, wanneer ik niet verander? Ach, tot dusverre heb ik steeds den geest der wereld gediend, den geest van hoovaardij, van eigenzinnigheid, den geest van gramschap en van ongeduld, den geest van eigenliefde en van lichamelijk genot. Ik erken dit en heb er uit den grond mijns harten berouw over. In het toekomstige evenwel zal mij uw geest bezielen, goddelijk Kindje Jesus! Ik wil niets hoogschatten dan wat Gij hoogschat, niets zoeken dan wat Gij hebt gezocht, niets beminnen dan wat Gij hebt bemind. Dit besluit heb ik met ernst en opregtheid genomen. Maar bij het gevoel mijner zwakheid, wend ik mij tot U, goede en barmhartige Jesus, Gij zijt van den hemel nedergedaald en zijt een arm en hulpbehoevend wicht geworden, alleen om ons den weg tot ware heiligheid te wijzen en ons den geest in te geven naar welken Gij geleefd hebt. Ach, ontferm U dan over mij en geef mij dien geest, den geest van versterving en boetvaardigheid, opdat ik alle genoegens des levens ontvlugte en U in bestendige verloochening navolge; geef mij den geest van gehoorzaamheid en van onderwerping, opdat ik mijn eigen wil doode en alleen naar den uwen leven moge; geef mij den geest van ootmoed, opdat ik de geringachting

beminne en mij, als ik voorbij word gegaan, gelukkig mag rekenen; geef mij den geest van liefde en van zachtmoedigheid, die door geen belediging, door geen ondank wordt uitgedoofd. — Geef mij zoodanigen geest, goedertieren, milddadig, liefderijk Kindje Jesus! Ik verlang niets anders van U. Amen.

ZESDE DAG.

Morgengroet.

O sleutel van David en scepter van het huis van Israël, dat Gij opent en dat door niemand gesloten wordt; dat gij sluit en dat door niemand geopend wordt, kom en voer de met ketenen beladenen uit de gevangenis, zij die daar zitten in de duisternis en in de schaduwe des doods.

Vs. Zend het lam, o Heer, dat heerschappij voert over de aarde.

R. Van de rots der woestijn naar den berg van Sions dochter.

Gebed.

Toon, o Heer, uwe magt en kom, opdat zij, die op uwe goedheid vertrouwen, weldra van alle wederwaardigheden bevrijd mogen worden, Gij die leeft en regeert, enz.

Oefening.

Verklaar heden bepaald den oorlog aan de u tot dusverre beheerschende neiging. Beproof van daag ten minste vijfmaal haar te overwinnen, endoe ook juist het tegengestelde van dat, waartoe uwe neiging u aanspoort te doen. Ontzeg u verder eene op zich zelve geoorloofde uitspanning en oefen u op deze wijze in de verloochening van u zelve. Hiermede kunt gij den in de krib liggenden Jesus een klein offer van liefde brengen.

Voorbeeld.

De H. Antonius van Padua smaakte de zoetste vertroosting en het innigst genot in een vertrouwelijken omgang met en in zijne hartelijke liefde tot het Kindje Jesus. Aan dat Kindje had hij ook niet zelden verlichting van zijn verstand en verkwikking van zijn hart te danken.

Toen hij eens gedurende eene reis alleen in eene kamer was, waar hij zijn nachtverblijf hield, bemerkte de eigenaar van het huis, toen hij de kamer van den Heilige voorbijging, daar binnen een wonderbaren glans. Onopgemerkt keek hij naar binnen, om te zien van waar dat ongewone licht kwam. Nu zag hij op het boek, waarin de Heilige gelezen had, het Kindje Jesus staan, hij zag den Heilige het Kindje onder de innigste betuigingen van liefde, in de armen

sluiten, en als door een hemelsch genot verrukt bij de beschouwing van het minnelijk aangezicht van het goddelijk Kind.

Van het Kindje Jesus leerde deze Heilige de hemelsche wijsheid zijner groote liefde; van het Kindje Jesus verkreeg hij de uitstekendste gunst groote en een groot getal zondaars te bekeeren.

Welke groote gunsten zouden wij ons mogen beloven, wanneer wij dit goddelijk Kind in den stal van Bethlehem met vertrouwen en met een liefdevol hart wilden aanzien!

Avondgroet.

Wanneer gij heden met een blik op Jesus de woorden der H. Schrift overweegt: „Een Kindje is ons geboren en een Zoon is ons geschonken;” verheugt u dan over alle voortreffelijkheden, over de grootheid en volmaaktheid van het Kindje Jesus, ja verheug u zoo, alsof die eigenschappen de uwe waren.

Eene zuivere, onbaatzuchtige vreugde over de goederen en het geluk van iemand dien men bemint, is eene der schoonste en voornaamste oefeningen van liefde. Overweeg daarom bovenal de grootheid en volmaaktheid van het Kindje Jesus, in betrekking tot zijne goddelijke natuur. Het Kindje Jesus is de eeniggeboren Zoon van den hemelschen Vader, de tweede Persoon der Heilige Drievuldigheid, zoo groot, zoo hoog in majesteit als de Vader en de H. Geest. Jesus is, volgens zijne goddelijke natuur, de allerhoogste

volmaaktheid; Hij is de Almagtige, die hemel en aarde geschapen heeft; Hij is de Alwijze, aan wien niets onbekend is; Hij is deschoonheid zelve, die alle uitverkorenen zalig maakt; Hij is de Algoedheid, die niemand van zich kan verstooten; in Hem is alle ware vreugd en alle genot bevat. Hij bezit in zich een eindelooze gelukzaligheid, die noch door de deugden der Heiligen kan verhoogd noch door de boosheid der zondaars kan verminderd worden. Hij is de bron waaruit alle goed ontspringt. Alles wat schoon is in de bloemen, liefelijk in de natuur, heerlijk in het geschapene, heilig in de menschen, glansrijk in de Engelen, kostbaar in den Hemel en op aarde, dit alles is niets meer dan een enkel droppeltje uit dien oceaen van alle grootheid, heerlijkheid en zaligheid.

Maar verheug u ook over de voortreffelijkheden, over de grootheid en volmaaktheid van het Kindje Jesus in betrekking tot zijne menschelijken natuur. Jesus is voorzeker in dit opzigt waarlijk een mensch, een mensch door de alles vermogende hand van God uit het niet te voorschijn geroepen, gelijk wij; maar met voorregten beschonken, die Hem boven alle schepselen oneindig verheffen. Hij is verheven tot de Godheid, met deze in één goddelijken persoon op het innigst vereenigd, zoodat in den heiligen naam van Jesus alle knieën gebogen worden van die in den hemel, op aarde en onder de aarde zijn. Hij is, en wel van den eersten oogenblik zijner ontvangenis, verheven tot eene

volle aanschouwing van God, en overtreft daarin alle Engelen en andere geesten. Hij is verheven tot de hoogste heerschappij over hemel en aarde, en Hij zal op het einde der wereld komen om te oordeelen de levenden en de dooden. Hij is verheven tot de hoogste heerlijkheid en glorie en zal in eeuwigheid zetelen aan de rechterhand van God, zijn Hemelschen Vader.

Verheug u, mijne ziel, bij de gedachte aan deze hooge voortreffelijkheden, aan die oneindige grootheid van het Kindje Jezus, en wensch Hem daarmee van ganscher harte geluk.

Uitboezeming.

O gezegend Kindje Jezus, hoe klein zijt Gij, wanneer ik U daar in het kribje liggend, met de ligchamelijke oogen aanzie, maar hoe groot zijt Gij, wanneer ik U met de oogen des geloofs beschouw! Gij zijt een klein, sprakeloos wicht, maar tegelijk de eeuwige God; Gij zijt de eengeborene Zoon des Hemelschen Vaders en zijt met Hem één in wezen, één in glorie, heerlijkheid en majesteit. Gij zijt de allerhoogste volmaaktheid, waarin een eindelooze almacht, een oneindige wijsheid, een onbepaalde schoonheid, en alles wat grootsch en prachtig zijn kan in een onbegrensde uitgestrektheid bevat is. Gij zijt de Verlosser der wereld, het heil der menschen, de vreugde der Engelen en de zaligheid der uitverkorenen. Ja

dit geloof ik, geprezen Kindje Jesus! Daar-
aanbid ik U, daarom loof en prijs ik U.

En nu, goddelijk Kindje, Gij mijn eenig ver-
langen. Gij de liefde en vreugde mijns harten,
nu beschouw ik al die grootheid, die volmaakt-
heid, die Gij bezit, als mijn eigendom, en verheug
er mij over juist alsof ik ze bezat. Ik juich
met alle gevoel van vreugde over alle voortref-
felijkheden, en over de grootheid van uwe mensch-
heid. Ik roep met den Profeet: Ik zal mij
verheugen in den Heer en jubelen in Jesus
mijn God!

Geniet dan, mijn allerliefst Kindje Jesus, ge-
niet dan uwe eindelooze gelukzaligheid; wees
en blijf in eeuwigheid de ware God en de
waarachtige Zoon Gods, waarlijk mensch en de
zoon des menschen; wees en blijf altijd, eeuwig
de glorie, de vreugde, de heerlijkheid van het men-
schelijk geslacht; wees en blijf het verlangen, de
blijdschap, de liefde, de kroon van de uitverko-
renen des Hemels; wees en blijf in eeuwigheid
de begeerte en de koning van de zuivere harten,
de vorst der deugdzamen en de eenige beminde
van alle heilige zielen!

Maar, beminnenswaardig Kindje Jesus! wat be-
teekent mijne liefde, wat beteekent mijne lofprij-
zing, mijne blijdschap, mijn jubelen, wat beteekent
het bij datgene, wat Gij verdient en ik U schul-
dig ben. Ach, ik beken het: alle liefde, die niet
oneindig is, is te gering, alle streven om U te
beminnen, dat niet tot in het onmetelijke gaat,

ziel
toe
Ik
alle
U
in
dit
gel
oog
del

vo
on
no
ho
te
we
uw
ge
vu
we
wa
ke
wa
to
de
en
to
De
en

an weinig beteekenis. Maar, wijl onze liefde zich niet eindeloos ver kan uitstrekken, wees dan toch, mijn God! met onzen goeden wil tevreden. Ik wensch nu op het vurigst en op het innigst alle vreugde, alle liefde, allen lof en jubel, welke U immer engelen en menschen gegeven hebben, in mijn hart te kunnen vereenigen, ja ik neem dit alles vereenigd in mijn hart op, beschouw en gebruik het als mijn eigendom en rigt het op dit oogenblik met het teederste gevoel tot U, Goddelijk Kind!

Maar ik ben daarmede nog niet tevreden, het voldoet mij nog niet genoeg, want Gij verdient oneindig meer. Ik moet dus nog iets anders doen, nog iets anders aanwenden, iets dat U op het hoogste welgevallig is en dat in staat is alles aan te vullen, wat aan mijne liefde ontbreekt. — Gij weet, gezegend Kindje, Gij weet dat het hart van uwe maagdelijke Moeder, die U daar in het kribje gelegd heeft, met een voor ons onbegrijpelijk liefdevuur ontstoken was; Gij weet dat de vreugde, welke dit brandende hart over uwe grootheid en waardigheid gevoeld heeft, grenzenloos was; Gij kent ook, wat nog meer zegt, de eindelooze liefde, waarmede U de hemelsche Vader vervuld heeft, toen Gij U tot zijne meerdere eer en glorie in de kribbe als slagtoffer en zoenoffer gesteld hebt, en de matelooze vreugde, die de eeuwige Vader toen over uwe volmaaktheid gevoeld heeft. Deze tweevoudige liefde, gezegend Kindje Jesus! en deze tweevoudige vreugde offer ik U in

plaats van mijne geringe liefde en van mijne betoonde vreugde op. Ontvang dit dubbele offer van lof, dank en liefde, en vul daarmee aan, wat aan het mijne ontbreekt. Amen.

Z E V E N D E D A G.

Morgengroet.

O opgang, glans van het eeuwig licht, en zonne van regtvaardigheid, kom en bestraal hen, die in de duisternis en in de schaduw des doods verkeereren.

Vs. Toon ons, Heer! uwe barmhartigheid,
R. En geef ons den hemel.

Gebed.

God! Gij, die ziet dat wij door onze boosheid in druk zijn, geef dat wij door uwe komst getroost mogen worden, Gij, die leeft en heerscht, enz.

Oefening.

Verlang heden van God dikwerf en met vurigheid de gave van zijne heilige liefde; den geheelen dag moet gij aan Jesus, uw hoogste goed, denken. Wanneer gij soms handenarbeid of dergelijke bezigheden te verrigten hebt, bouw dan in het

ijne offer wat binnenste van uw hart eene cel, gelijk de H. Catharina van Siëna, en vertoef daar voortdurend bij Jesus, die niet van u weggaat, zoolang gij u liefdevol met Hem verbindt. Spreek van daag meer malen van God, van zijne eindelooze goedheid en goedertierenheid, van zijne oneindige schoonheid, en streef zijne liefde jegens ons menschen ten minste in het klein daarin na, dat gij u bevljigt jegens uwe medemenschen vriendelijk, geduldig, minzaam en liefdadig te zijn. Geef inzonderheid aan een klein kind een bewijs van uwe liefde, even alsof gij dit offer aan het Kindje Jesus bragt.

Voorbeeld.

Wanneer gij vreest wegens de grootheid en menigte van uwe zonden, vlugt dan naar het Kindje Jesus, nader tot Hem met vertrouwen en leedwezen, gij zult u in uwe hoop niet teleurgesteld zien. Duizenden hebben dit reeds ondervonden, in het bijzonder zekere groote zondares, die, na hare bekeering, over de gedachte aan hare verblinding en dwaasheid en over de beschouwing van de vele door haar gedane zonden en overtredingen, zoo ternedergeslagen was, dat zij aan vergeving van haar kwaad bijna wanhoopte; want wanneer zij aan het oordeel dacht, hield zij zich verloren, omdat zij op niets met reden antwoorden, zich in niets regtvaardigen kon. Dacht zij aan de hel, dan zag zij die terstond openstaan, omdat zij zich bewust was deze op honderden wijzen

verdiend te hebben. Dacht zij aan den hemel, dan sidderde zij, omdat het geloof leert, dat niets wat besmet is, daarin kan binnengaan, en omdat zij zich voor het eeuwig geluk onwaardig achtte. Dacht zij aan het lijden van Jesus, dan werd zij diep bedroefd, daar hare zonden en ondankbaarheid de oorzaak waren van dat lijden en zij zich schuldig rekende aan het bloed van Jesus. Eene enkele gedachte gaf haar troost, rust en verkwikking: namelijk de gedachte aan de geboorte en de kindsheid van Jesus. De kindertjes met zich te verzoenen is niet moeilijk, zij behouden geene verbittering in het hart jegens degenen, die hen verstoord en beleedigd hebben. Zij stortte daarom haar geheele hart voor het Kindje Jesus uit. Op dit goddelijk Kindje stelde zij al haar vertrouwen, en dikwijls en met tranen in de oogen smeekte zij den kleinen Jesus, dat Hij zich gevaardigen zou hare groote schuld te vergeven. Werd deze bede verhoord? O ja, de liefde van het goddelijk Kindje kon de stem van een rouwmoedig en beminnend hart niet wederstaan; de gelukkige zondares vernam door een wonder uit den mond van Jesus deze woorden: „Uwe zonden zijn u vergeven!”

Kindje Jesus! wie zou U niet beminnen? Wie zou niet tot U zijne toevlugt nemen?

St
kribb
heeft
derst
blik
gij i
om,
word
geko

I
jeg
lijd
Kin
wa
Zij
elk
één
vol
Da
oog
Va
mi
op
mi
Da
het
zoo
Va

Avondgroet.

Stel u heden vol geloof en levendig voor, dat het in de kribbe liggende Kindje Jesus zijne lieve oogen naar u gerigt heeft en u met eene uitdrukking van de innigste en teederste toegenegenheid aanschouwt. Naarmate gij dien liefdeblik van Jesus duidelijker begrijpen zult, naar die mate zult gij in uw gemoed de wederliefde gevoelen. Overdenk daarom, welke de wonderbare, teedere en liefdevolle gewaarwordingen zijn, die het Kindje Jesus jegens u in zijn hart gekoesterd heeft.

De eerste gewaarwording van het Kindje Jesus jegens u is de grootste, de innigste liefde. Het lijdt geen twijfel, dat de liefde, waarmede het Kindje Jesus u bemind heeft, dezelfde is als die, waarmede Hij zijn hemelschen Vader heeft bemind. Zijn hart klopt dus niet met eene dubbele, met elkander verschillende liefde; neen, zijne liefde is één, één in wezen en onverdeeld. Uit deze leer volgen drie bewonderenswaardige waarheden. Daaruit volgt, dat het goddelijk Kindje, op den oogenblik waarin het begonnen is zijn hemelschen Vader te beminnen, ook begonnen is u te beminnen. Daaruit volgt dat, evenmin als Hij ooit opgehouden heeft zijn hemelschen Vader te beminnen, Hij evenmin ophoudt u te beminnen. Daaruit volgt eindelijk, dat die liefde jegens u in het hart van het goddelijk Kind zoo brandend en zoo innig is, als het verlangen zijn hemelschen Vader welgevallig te zijn.

De tweede gewaarwording, welke het Kindje

Jesus jegens u in zijn hart gekoesterd heeft, is het vurig verlangen u zalig te maken. Het is zeker, dat het kindje Jesus een onbeperkt verlangen heeft gehad de eer en verheerlijking van zijn hemelschen Vader te vermeerderen en te bevorderen, een verlangen, waarbij de ijver van den grooten Apostel Paulus, de ijver van den Apostel der heidenen, Xaverius, als niets te rekenen is en als geheel verdwijnt; een verlangen, grooter dan een vuur, in staat duizend werelden te ontvlammen. Verblijd u nu, mijne ziel, en hoor eene troostvolle en u verbazende waarheid.

Even groot als in het Kindje Jesus de ijver was om de eer van zijnen hemelschen Vader te bevorderen, even groot was zijn verlangen u zalig te maken; want daar de eer des hemelschen Vaders, die Hij buiten zich zelven hebben kan, in niets anders bestaat dan in het heil der menschen, zoo was ook het verlangen u zalig te maken even zoo groot, even zoo brandend en zoo vurig als zijn ijver voor de verheerlijking van God.

De derde gewaarwording, die het Kindje Jesus jegens u in zijn hart gekoesterd heeft, was het teederste medelijden. Het zou eene verongelijking voor het goddelijk Kind zijn, als wij zouden willen zeggen, dat er ooit een heilige heeft geleefd, die met de zondaars een grooter medelijden heeft gehad dan dit Kind heeft gevoeld; en toch, hoe groot, hoe verbazend groot was niet het medelijden van eenige heiligen. Mozes wilde liever van de zaligheid beroofd zijn, dan zijn volk te zien

vergaan. „Heer, mijn God!” riep hij uit, „of reken hun die zonden niet toe, of wanneer Gij dit niet wilt, wisch dan ook mijn naam uit van het boek des levens, dat Gij geschreven hebt.” Eene dergelijke zich voor zijne broeders opofferende liefde lezen wij ook van den Apostel Paulus. Toch kan dit medelijden in geen vergelijking komen met het teedere medelijden van het Kindje Jesus met u.

De vierde gewaarwording, die het Kindje Jesus voor u gevoelde, was die van heldhaftige opoffering.

Dit is u duidelijk genoeg — mogt gij nu maar bedenken wie degene is, voor wie God deze opoffering voltrokken heeft. Gij waart het, gij, een mensch, aan wien Hij niets belangwekkends, niets verdienstelijks, niets aanbevelenswaardigs, in wien Hij in tegendeel eene menigte gebreken, zonden en misdrijven vond, een mensch, die veeleer haat dan liefde verdiende. Overdenk verder wie degene is, die zich voor u heeft opgeofferd. Hij was de God, die in en van zich zelven eene eindelooze gelukzaligheid bezit en geen schepsel noodig heeft. En wat heeft Hij voor u opgeofferd? O zie het zelf: Zijne eer, Zijne gezondheid, Zijn leven, ja den schandelijken en wreeden kruisdood is Hij voor u gestorven.

Uitboezeming.

Gezegend Kindje Jesus, hoe groot is uwe liefde! hoe wondervol is uwe goedheid, hoe wijd uitgestrekt uwe barmhartigheid! Ik heb nimmer verdiend, dat Gij een enkele maal aan mij zoudt denken, ja veeleer had ik verdiend duizend- en duizendmaal van U gehaat en voor eeuwig verworpen te worden. En Gij bemint mij, Gij bemint mij zoo innig, dat Gij reeds bij uw eerste intrede in de wereld uw bloed en leven voor mij hebt opgeofferd. Welke liefde is toereikend om U de daarvoor verschuldigde dankbaarheid te betoonen? Welke lof zou voldoende zijn om U naar waarde te prijzen? Heer, dus roep ik met de drie jongelingen in den Babylonischen oven uit: Heer, wees gezegend! Gij zijt niet slechts onze lof en heerlijkheid waardig, want dat zou veel te weinig zijn; maar Gij gaat allen lof, alle eer, alle glorie en heerlijkheid, die wij U kunnen toebrengen, te boven. — Ondertusschen, wanneer ik ook niet vermag, U naar waarde te loven en te prijzen, zoo wil ik het toch doen zooveel ik kan; zie mij dan, mijn Jesus, mijn God, mijn Heiland, mijn al, zie, ik werp mij voor U neder, en erken in stof en in ootmoed de mate van den eindeloozen afstand tusschen uwe oneindige grootheid en mijne geringheid.

Uit dezen afgrond verhef ik mijne stem, loof, prijs en zegen ik U met mijn geheele hart, mijn

geheele ziel, met al mijne krachten. Ik noodig alle engelen, alle uitverkorenen des Hemels, ja alle levende en levenlooze schepselen, opdat zij U in vereeniging met mij loven en verheerlijken mogen. Van ganscher harte roep ik met den profeet: Zegent den Heer, alle werken des Heeren! zingt Hem lof en verheft Hem in eeuwigheid!

Jesus, Gij gezegend Kindje, Gij kent mijn hart, Gij weet, dat het waar is, wat ik met den mond belijd. Wanneer het in mijne magt ware, U alle lof en hulde, alle eer en verheerlijking te betoonen, die U van alle engelen en uitverkorenen immer bewezen is, op dezen oogenblik bewezen wordt en in eeuwigheid zal bewezen worden, zoo zou ik het met de grootste vreugde en met juichend gemoed doen. Maar dewijl dit niet zijn kan, zoo offer ik U heden ten minste die lof en aanbidding toe, welke U uwe maagdelijke Moeder en haar heilige Bruidgom Jozef opgedragen hebben, toen zij U in de kribbe liggend aanschouwden. Met Maria en Jozef vereenig ik mij dus en met hen wil ik U mijn geheele leven lang loven en verheerlijken. Gij, o Jesus! weet het, waardoor ik dat op het beste kan volbrengen, door gezondheid of door ziekte, door rijkdom of door armoede, door eer of verachting, door zieletroost of door verlatenheid, door rust of door bekoring. Zie, ik geef mij in alles, zonder uitzondering, aan U over; doe met mij wat U behaagt, het is U toe- vertrouwd. Handel met mij, beschik over mij naar

uw allerhoogste welbehagen en volbreng in mij en door mij alle dagen, uren en oogenblikken wat Gij weet, dat tot uwe meerdere eer en glorie verstrekt. Amen.

A C H T S T E D A G.

Morgengroet.

O Koning der volkeren, en hun verwachting, Gij, hoeksteen, die beiden tot één maakt, kom en red den mensch, dien Gij uit het stof der aarde gevormd hebt.

Vs. Jeruzalem! de Heer zal over u opgaan,

R. En zijne heerlijkheid zal in uw midden uitschitteren.

Gebed.

Toon, bidden wij U, Heer! uwe magt en kom, om ons bij te staan met groote sterkte, opdat, door de hoop uwer genade, de verzoening, welke onze zonden tegenhouden, worde bespoedigd. Die leeft en heerscht, enz.

Oefening.

Spreek heden uwe biecht met buitengewone rouwmoedigheid en vermorzeling des harten. Stel u voor, dat Christus de Heer zelf u vrijspreekt, dat

gij onder zijn kruis neêrknielt, dat een druppel van zijn heilig bloed uit de wonde zijner zijde op uwe ziel valt om ze te reinigen, te heiligen. Dank God op het innigst voor het geluk te kunnen biechten en zeker te zijn, dat Hij een vernederd en vermorzeld gemoed niet verstoet. Draag het Kindje Jesus heden tot voldoening eenig werk van boetvaardigheid op.

Voorbeeld.

Het Kindje Jesus verdient, dat wij Hem ons hart en onze liefde schenken, want het zoekt reeds in de krib naar onze ziel. De dienaar van God. Mariane van Jesus, van de Orde van den H. Franciscus, zag eens in eene verschijning Jesus als een klein buitengewoon lief Kindje, maar als een herder gekleed, met een staf in de hand, waarvan de spits een kruis droeg; het Kind had op de schouders een klein lammetje, zijn gezigt was met zweetdruppelen bedekt en op zijn haar lagen sneeuwvlokken. Deze verschijning vervulde het hart van de godvruchtige maagd met liefde en treurigheid, en zij riep uit: „Ach, Heer! ik heb schuld aan uw lijden en aan uwe kwellingen, mijne ziel is het verdwaalde schaap.” En Jesus, de goede Herder, antwoordde haar: „Wees getroost, mijne dochter! ik, uw Vader: de Herder van uwe ziel, ben van den hemel gedaald om u te zoeken en zalig te maken.”

Op dergelijke wijze toonde zich het Kindje Jesus,

de goede Herder, aan een ordebroeder, die er door bekeerd werd. Deze, Lambertus geheeten, had zulk een grooten afkeer van zijn overste gekregen, dat hij besloot hem zelfs in het vervolg niet meer het geringste blijk van eerbied en hoogachting te geven, ofschoon hij het toch schuldig was. Op zekeren dag ontmoette hij den abt, en zag hem met een minachtenden en beleedigenden blik aan. Doch zie, daar bemerkte hij het Kindje Jesus, vol hemelsche bevalligheid en majesteiten liggende in de armen van den abt. Hij zag dezen vriendelijk aan en lachte hem toe; vervolgens evenwel rigtte Hij zijne oogen naar den ordebroeder en blikte dezen met vreeselijken ernst aan, hief toen den arm op en dreigde met den vinger. Deze verschijning maakte op den van den goeden weg afgeweken Lambert zulk een indruk, en hij zag op dezen oogenblik zoo duidelijk zijnen misslag in, dat hij op denzelfden stond bekeerde, den abt voor de voeten viel, zijn kwaad bekende en van dezen tijd een boetvaardig en volmaakt leven leidde.

Avondgroet.

Kniel met een levendig geloof voor het kribje neêr en stel u in den geest in de tegenwoordigheid van de heilige Familie, Jesus, Maria en Jozef, en bid de Moeder des Heeren, dat zij u veroorlove het Kindje Jesus te omhelzen. Het schijnt inderdaad voor uw zondig hart, dat zulks eene te groote stoutheid, ja vermetelheid zou zijn; doch wanneer gij deze genade met nederigheid en liefde verlangt, zoo moogt gij het doen en het zal u niet geweigerd worden; want, dat wij Jesus als ons eenig, als ons hoogste goed met een beminnend hart omhelzen, dit ziet onze Moeder Maria gaarne, dit verlangt ook het Kindje Jesus zelf.

Niets is eene moeder aangenamer dan dat men haar kind bemint, liefkoost en het andere blijken van teedere genegenheid geeft; hoeveel te meer zal dit der maagdelijke Moeder Maria aangenaam zijn, zij, die Jesus voor ons en voor ons heil het leven heeft gegeven, zij, die op het dringendst verlangt, dat haar Kindje van alle menschen gekend, bemind en aangebeden wordt! Hoe dikwijls heeft Maria niet zelve haar Kindje voor eenige heiligen van den hemel doen afkomen, het hun in de armen gelegd en met vreugde aangezien, dat zij het gekust en omarmd hebben! Waarom zou Maria nu niet gaarne zien, dat ook gij zulk eene brandende liefde in het hart hebt, dat ook gij in den geest en in het gebed het Kindje Jesus als uit zijne krib opneemt, in de armen drukt en omhelst en het duizend andere bewijzen van uwe teedere liefde en van uw innig welbehagen geeft. Twijfel

ook niet, dat het ook het Kindje Jesus aangenaam is, en dat het u deze vrijheid gaarne veroorlooft; want wat is wel eene grootere genade: het Kindje Jesus onder de gedaante van het allerheiligste Sakrament, met vleesch en bloed, met ligchaam en ziel, met godheid en menschheid als eene spijs te genieten, of dit Kindje in den geest in de armen te nemen en aan het hart te mogen drukken? En nu leert u het geloof, dat het eerste, het grootste te doen, u niet slechts geoorloofd is, maar dat het Kindje Jesus zelf verlangt, van u in het allerheiligst Sakrament genoten te worden, en dat het altijd met vreugde tot u komt. Zoo zal het u dan ook wel toestaan, ja het zal zich verheugen, wanneer gij het met uw minnend hart omhelst.

Neem het dan in uwe armen, beschouw zijn schitterend aangezicht, omhels het gezegend Kindje, kus het, druk het met teederheid en hartelijkheid aan uw boezem; doch ik vermaan u, doe het met diepen ootmoed, met groote vermorzeling, met innige liefde.

Uitboezeming.

Gezegend Kindje Jesus! het is U bekend, waarheen mijne begeerten zich uitstrekken en wat mijn hart verlangt. Ik wensch U in mijne armen te ontvangen en mijn geheele hart in U over te storten. Ik weet dat zulke wensch stoutmoedig en vermetel is; ik weet, dat ik deze genade niet waardig ben; hoe durf ik, een hand vol stof, een

ellendige aardworm, uw heilig aangezigt aanzien, hoeveel minder verdien ik U aan mijn hart te drukken, aan mijn hart, dat zoo dikwerf zich tegen U schuldig maakt, U zoo vaak beleedigt, en daarom veeleer verdiend heeft ter helle verwezen te worden! Ja, lieve Jesus, ik beken, dat ik niet alleen onwaardig ben U te omarmen, maar ook dat ik niet verdien met uwen dienaar, den heiligen Hieronymus, de kribbe te kussen, waarin Gij gelegen zijt.

Ik zal evenwel den moed niet opgeven, ik weet dat Gij een vernederd en verbrijzeld hart niet versmaadt, ik weet dat Gij volgens uwe eindelooze barmhartigheid diegenen uwe liefde waardig acht, die hunne zonden van harte beweenen: daarom bid ik U, sla uwe genadevolle oogen op mij, en verstoot mijn treurend en vermorzeld harte niet. Zie, ik beweene, ik haat, ik verzaak al mijne zonden als het grootste kwaad in deze en in de andere wereld, ik betreur en beweene dat ik U, mijn hoogste, mijn eenigste goed, vergramd en beleedigd heb. Ik offer U, mijn Jesus, tot voldoening voor mijne verblindings, voor mijne dwaasheid, voor mijne boosheid alle tranen op, die Gij om mij hebt gestort, en bezweer U, bij uwe liefde, wisch met deze tranen mijne zonden uit en maak mij weder rein en onschuldig in uwe heilige oogen. Ja, barmhartig Kindje Jesus, ik hoop, dat Gij mij mijne zonden vergeven hebt; maar dit legt mij dan ook eene nieuwe verplichting op om U op het innigst te beminnen. Nog is het tijd al mijne

overtredingen goed te maken, en ik heb het vaste voornemen gemaakt, dit te doen. Ik wil mij losrukken van alles wat u mishaaft, van alles wat mij van U trekken kan. Ik wil niets anders meer beminnen dan U alleen. Deze liefde wil ik mij ten pligt stellen, sta mij dan ook nu toe, o zoetste Kindje, dat ik U in mijne armen neem, dat ik U omhelzen mag, dat ik U kusse. Gij hebt, in uw lateren leeftijd, U zelfs van uwen verrader Judas laten omarmen en kussen, ontzeg dan mij, die U, Kindje, op het innigst bemint, ontzeg mij dan ook deze genade niet. Amen.

NEGENDE DAG.

Morgengroet.

O Emmanuël, onze koning en wetgever! Gij, verwachting der volken en Verlosser der wereld, kom ons verlossen, Heer, onze God.

Vs. Morgen zal u verlossing geworden, Alleluja.

R. En zal de ongerechtigheid van de aarde worden uitgedelgd. Alleluja.

Gebed.

O God, die ons verblijdt in de verwachting der jaarlijksche gedachtenis onzer verlossing, geef dat wij uwen eenigen Zoon, wien wij nu met vreugde

als onzen Verlosser ontvangen, ook bij zijne komst als regter met betrouwen mogen te gemoet zien, onzen Heer Jesus Christus, die met u leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Oefening.

Gij zult heden in u opwekken het levendigste verlangen naar uwe eeuwige zaligheid en er u over verheugen, dat deze, om de verdiensten van Jesus Christus, door menschen van goeden wille zoo gemakkelijk kan verworven worden. Zonder u zooveel mogelijk van alles af, en tracht eenigen tijd in de grootste stilte over te brengen. Verbeeld u dat gij nog heden zult moeten sterven. Doe een naauwkeurig onderzoek of gij soms eene schuld op uwe ziel hebt, welke haar van het gelukkig aanschouwen Gods zoude terughouden. Stel u heden in die gesteltenis, waarin gij op uw sterfbed zoudt wenschen te zijn. Bereid u tot de H. Communie, alsof zij de laatste uws levens ware; vernieuw eindelijk al uwe beloften en voornemens, waarmede gij u aan den Heer uwen God hebt toegewijd, opdat gij in uw leven en sterven, in den tijd en in de eeuwigheid, Hem moogt toebehooren. Wees dan van eene heilige vreugde vervuld, met het innigste verlangen uwen Zaligmaker verwachtende. Heilig u en wees bereid! want morgen zult gij de glorie van God zien. Morgen zal Hij afdalen en alle krankte van u

wegnemen; morgen zal de ongerechtigheid van de aarde worden uitgedelgd en de Verlosser der wereld over u heerschen. O, begroet dien dag met de innigste opgetogenheid en verrukking. De Heer zal over en in u komen; morgen komt Hij, morgen, door de H. Communie. Gij zult zijne genade in u gevoelen; Hij zelf, Hij, in eigen persoon, dezelfde Godmensch van Bethlehems kribbe, zal tot u komen. Houd u alzoo bereid, de Heer zal komen en gij zult zijne glorie zien: Hij zal u vervullen en geestelijker wijze in u geboren worden.

Voorbeeld.

De kerstnacht is een nacht, die getuigt van Gods onvergelykelijke liefde tot de menschheid, daarom is het ook een nacht van genade, van wonderbare vrijgevigheid. Gods lieve heiligen dachten aldus bij hunne godvruchtige Kerstmisviering, en Jesus, de menschgeworden God, wien ze zoo teeder en hartelijk eerden, loonde zijne vrome dienaren met de allergrootste vertroosting. De H. Petrus Nolascus was sedert vele jaren gewoon den Kerstnacht met buitengewone en bijzonder innige godsvrucht te vieren, en tot belooning hiervoor werden op Kerstnacht en op het uur van 's Heeren geboorte de poorten van het Paradijs voor hem geopend, en werd hij, stervende, voor den hemel geboren. De H. Catharina van Bologna, die steeds van eene ongemeene devotie

tot het Kindje Jesus bezielde was, ontving insgelijks in den Kerstnacht eene zeer groote genade. Haar verschenen namelijk Jesus en Maria, en de Heiland vereerde zijne maagdelijke bruid met den kus zijns goddelijken monds. Eveneens verscheen aan den H. Philippus Nerijs, terwijl hij op Kerstnacht met twee zijner broeders in het gebed was, het goddelijk Kind op het altaar, en de glans en wonderbare schoonheid die er straalden van dit goddelijk Kind, eenigst voorwerp der liefde des heiligen, verrukte dezen dermate, dat hij vol vreugde tot zijne broeders sprak: „Ach, ziet gij dan het kindje Jesus niet op het altaar?” En toen hij bespeurde dat zij niets van deze verschijning zagen en alzoo niet met die groote genade, gelijk hij, bevoorregt waren, zweeg hij en verriette in stilte een allervurigst dankgebed voor deze uitstekende begenadiging. Zulke buitengewone gunsten worden wel is waar zeldzaam en aan eenige weinige uitverkorenen verleend, maar inwendige genaden, inzonderheid de gave van een zuiver hart en van eene groote liefde, mogen zich al diegenen beloven, die het Kind Jesus en zijne maagdelijke Moeder in ootmoedige, vurige en aanhoudende gebeden aanroepen, en zich waardiglijk hebben voorbereid tot de geestelijke geboorte des Heeren in hunne harten, in den voor de gansche wereld zoo blijden en genadevollen Kerstnacht.

Avondgroet.

Benuttig dit uur van den Kerstavond, hetwelk gij zoo laat mogelijk zult kiezen, om u door vrome overweging en ingetogenheid des harten voor te bereiden tot eene waardige en heilige Communie. Verplaats u in den geest naar Bethlehem: stel u regt levendig de nabij die stad gelegene grot voor, welke aan de herders tot veestal diende. Daar moesten Maria en Jozef, wilden zij niet onder den blooten hemel overnachten, hun intrek nemen, want de herberg was door den toevloed van vreemdelingen reeds zóó bezet, dat er voor hen geene plaats meer was. Daar in dien stal werd Jesus geboren. Wondervol tooneel in die eenzame grot, in de stilte van den nacht! De H. Maagd Maria baarde haren eerstgeborenen Zoon. Lees het Evangelie van Kerstavond: het zegt u: zij zal een Zoon baren, en gij zult zijn naam Jesus noemen; want Hij zal zijn volk verlossen van hunne zonden. Nog weinige uren en het is de heerlijke Kerstnacht! Hoort, hoort! te middernacht dalen de koren des hemels naar de aarde af, en de lucht weêrklinkt van den zang der zalige geesten. Hun lied moet u reeds tegenruischen. Ook aan u, gelijk aan de herders, boodschappen zij, dat u heden geboren is de Zaligmaker, die Christus de heer is. Zij noodigen u uit dit Kind te komen bezoeken. Doe, voor gij ter ruste gaat, de volgende overweging, en slaap dan in om te ontwaken in zaligende verrukking over het lied der lofzingerende engelen: Gloria in excelsis Deo! Glorie aan God in den hooge! en vrede den menschen van goeden wil!

1. Overdenk met welk vurig verlangen gij naar Bethlehem zoudt getogen zijn, om het goddelijk Kind te zien. Wanneer gij heden werkelijk de stem der engelen hoordet, u uitnoodigende om Jesus te bezoeken, pas in Bethlehem geboren en

daar in eene kribbe liggend, ach, hoe zoudt gij u over die uitnoodiging verblijden, met welke drift en heiligen ijver zoudt gij naar den stal heengaan. O, aldus zoudt gij spreken: heden zal ik Hem aanschouwen, die hemel en aarde geschapen heeft, die in één oogenblik al mijne zonden kan wegnemen, mij in één oogenblik met genade vervullen en in liefde kan doen ontvlammen. — Verlevendig uw geloof, mijne ziel! Zie, het goddelijk Kindje, dat in Bethlehem in het kribje lag, dat de allerheiligste maagd op hare armen droeg en aan haren maagdelijken boezem drukte, dat Kindje is dezelfde, die heden door de heilige Communie tot u zal komen. Wat schaadt het dat gij het niet voor uw welgchamelijke oogen ziet? Was Maria bij de duisternis van den nacht niet even zoo gelukkig als bij den helderen dag? Was hare zaligheid niet even groot, wanneer zij in den donkeren nacht het Kindje Jesus in hare armen hield, zonder het met de oogen te zien?

Wek een levendig geloof in u op, eene innige vreugde, een vurig verlangen. Spreek hartelijk: „Ach, Jesus, weiger toch niet te komen in mijne arme ziel! Jesus, ik geloof! kom toch tot mij!”

2. Bedenk, welke vreugde gij zoudt gesmaakt hebben bij den aanblik van dat liefdevolle Kindje. Verbeeld u zoo levendig als gij vermoogt, dat gij bij het kribje staat en alles met uwe oogen aanschouwt. Gij ziet dan het schoonste onschuldige Kindje, hetwelk ooit ter wereld kwam. En dat Kind is door zijn hemelschen vader ter

dood veroordeeld. Geen druppel bloed in zijne aderen, die niet gestort zal worden, zijn volmaakt maagdelijk ligchaam zal gruwzaam mishandeld, doorwond en verscheurd worden, en het laatste zal zijn de smartelijke en smadelijke dood aan een kruis. — Het Kindje weet dit alles en is hiermede niet alleen volkomen tevreden, maar heeft zelf zich reeds duizendmaal den Vader als vrijwillig offer aangeboden. Het verwacht al wat komen zal tot aan den kruisdood toe met eene heilige vreugde. En waarom? Omdat het daardoor u wil redden van den eeuwigen dood, omdat het daardoor u zijn liefde wil toonen, omdat het daardoor u tot wederliefde wil bewegen. Offer dan u zelve aan dit Kind en wek uwe dankbaarheid en liefde op. Zeg welgemeend en hartelijk: dat U loven, o Jesus! al uwe hemelsche geesten, die uwen troon omgeven. Doch dat ook mijne zwakke dankbetuiging, mijne gebrekkige lofprijzing tot U stijge! Neem ook den lof en dank aan uit den mond van mij, armen zondaar! wees niet afkeurig om tot mij te komen door de H. Communie. Gij hebt den stal, de kribbe en de beesten niet versmaad, versmaad toch mijne zondige ziel niet!

3. Verbeeld u, dat het Kindje Jesus zijne kinderlijke oogjes op u slaat en u volgenderwijze toespreekt: „Zie, mijn kind! uit liefde voor u ben Ik zoo arm geworden als gij mij hier ziet; Ik begeer van u daarvoor niets anders, dan dat gij uw hart niet aan de goederen der aarde hecht, en dat gij van uwen overvloed aan uwen

behoefligen medemensch wegschenkt. Uit liefde voor u zal Ik in de verdere jaren van mijne aardse omwandeling den grootsten smaad en de afschuwelijkste lasteringen geduldiglijden; Ik begeer van u daarvoor niets anders, dan dat gij de kleine verongelijkungen, die ik u laat overkomen, ten minste met stilzwijgen verdraagt. Uit liefde voor u zal Ik niet slechts aan Maria en Jozef, maar ook aan de onregtvaardige regters, ja zelfs aan de beulen gehoorzamen; Ik begeer daarvoor van u niets anders, dan dat gij ook in kleine en geringe zaken uw oordeel aan mijne wijsheid onderwerpt en uwen wil verloochent. Uit liefde voor u, ofschoon gij Mij tallooze malen door uwe zonden beleedigt, wil Ik mijn leven op het schandhout des kruizes laten; van u begeer ik daarvoor niets anders, dan dat gij de kleine wederwaardigheden, de kwellingen en moeilijkheden, welke u in uw leven overkomen, onderworpen en geduldig aanneemt.

De woorden van Jesus in het Tabernakel zijn dezelfde als die van Jesus in Bethlehems kribbe. Op het altaar, in de kribbe, 't is dezelfde God! In uw hart door de communie, en op de armen der H. Maagd, nog eens 't is dezelfde liefdevolle Jesus. Antwoord dan op zijne vragen aan u met goede voornemens en heilige beloften; zeg dan: Ach, Jesus, ik bied U mijn hart, mijne ziel, mijn ligchaam aan, ja al wat ik ben en heb, Jesus het behoort U, U bemin ik, aan U wil ik in alles gehoorzaam en onderworpen zijn. O Jesus, verleen

mij die heilige gevoelens, welke mij moeten bezielen om U dezen nacht op vruchtbare wijze te ontvangen!

4. Overweeg de aanminnigheid en liefderijkheid van het Kindje Jesus voor allen, die het beminnen. De herders, die naar Bethlehem ijlden, hadden gewis geene andere voornemens, dan zich voor den nieuw geboren heiland der wereld diep in het stof te buigen en hem vol eerbied te aanbidden. Zij zijn haastig voortgegaan en hebben Maria en Jozef gevonden, en het Kindje dat in de kribbe lag. Komt, zeiden ze toen tot elkander: laat ons aanbidden en nedervallen voor dit Kind, onzen God; laat ons schreijen van vreugde voor den Heer, die ons heeft gemaakt, want Hij is onze Heer en God, en wij zijn Zijn volk en schapen van Zijne weide. Doch, toen zij bemerkten, hoe aanminnig dit Kind hen aanzag en tegenlachte en hoe verheugd het scheen over hun gezelschap; toen zij den vriendelijken groet van de goddelijke moeder Maria hoorden en zagen hoe zij met moedervreugde getuige was van hun schuchter naderen tot de kribbe des goddelijken kleinen, toen het Kindje zelf zoo vriendelijk lagchend, hen wenkte om zonder vrees naderbij te komen, o, op dien zaligen stond trilde hun hart van blijde verrukking, ze omringden de kribbe, en liefskoosden het Kindje op de hartelijkste wijze.

O hoe verteederd is dat tooneel, hoe gaarne, mijne ziel, moet ge bij de beschouwing er van willen verwijlen.

En hoe gaarne hadden Jesus en Maria diezelfde aanminnigheid, diezelfde vriendelijkheid en liefde willen betoonen aan iederen mensch, zelfs aan Herodes, aan ieder, wie maar geloovig en rouwmoedig bij het kribje wilde nedervallen.

Bedenk dan, mijne ziel, welke vriendelijke opname gij heden moogt verwachten, als gij u met geloof en hoop en liefde tot Jesus spoedt, die uwe komst verbeidt, nu niet in de kribbe, maar in het H. Altaarsacrament. Zeg met den profeet: O God, wat is toch de mensch, dat Gij zijner gedenkt? Wat is toch de zoon des menschen, dat gij hem zoo vriendelijk, zoo genaderijk bezoekt? Gelooft, hoopt en bemint gij, mijne ziel? En is Jesus, en niet anders dan Jesus, op dit oogenblik het voorwerp van dat geloof, van die hoop, van die liefde in uw binnenste? O ga dan tot de hemelgave: aanbid uwen Jesus met de herders, en als dan de Kerk als eene andere Maria, en de priester als een andere Jozef, getuigen van uwe aanbidding, u dat Kind toevertrouwen, en Jesus zelf u zoo vriendelijk wenkt, o nader dan ook zonder vreeze, ontvang uwen God in uw hart, liefkoos hem gelijk de herders met al de teederheid uwer ziel.

5. Bemerk, mijne ziel, hoe groote begeerte het goddelijk Kindje heeft om door de menschen bemind te worden. Naauwelijks ter wereld gekomen, ontvangt het de eerste liefkoozingen van zijne moeder en van zijnen voedstervader. Maar te midden van die omhelzingen, waarbij Maria en Jozef

gansch hunne ziel voor het kind als uitstortten, brandde het van verlangen, om ook door andere menschen bezocht, geliefkoosd en omhelsd te worden. Daarom spoedden zich, op zijn bevel, de engelen, die bij zijne kribbe waakten, naar de herders op het veld. In hemelschen luister verschenen zij aan die arme, eenvoudige lieden en noodigden hen uit om het goddelijk Kind te bezoeken.

Nu, mijne ziel, stel deze vraag aan u zelve, en beantwoord haar ook zelve: waarom toch, terwijl millioenen engelen rond de kribbe zweefden en het Kind aanbaden als den God des hemels, waarom toch roept die goddelijke kleine ook de herders bij zich? — Hij had de grootsten der aarde, koningen en vorsten kunnen uitnoodigen, waarom gaf hij dan toch de voorkeur aan de herders? — Ach, hij wilde ons toonen, dat hij allervurigst wenscht door ons menschen bemind te worden, en wel door allen, zonder uitzondering, zonder onderscheid van levensstaat of leeftijd; daarom noodigde hij eerst de geringsten, bij de wereld weinig of niet geachten, als eerste aanbidders aan zijne kribbe. Welk een troost voor u, die heden, aan Jesus' uitnoodiging door de H. Communie gehoor zult geven! De groote en heilige God heeft zich gewaardigd zich ook aan u te openbaren, in het H. Sacrament verborgen, u te roepen om Hem daar te aanbidden en in het goddelijk liefdemaal te nuttigen. Ja, ondanks uwe geringheid heeft de Heer op u nedergezien. Zijt

ge schaamrood welligt over uwen eenvoud, over uwe armoede, uwe weinige beteekenis in de wereld? Maar waren de herders dan geleerden, rijken of voornamen der aarde? Uitstekende genade, door God u bewezen! Door velen die zich groot wanen, wordt Jesus van Bethlehem, Jesus van Golgotha, Jesus van de Eucharistie tegengesproken, gehoord, ja geloochend! Haast u, mijne ziel, dank er den Heer voor, dat het Hem behaagde zich aan u, kleine, nietswaardige, te openbaren. De herders aan de kribbe; gij, mijne ziel, aan den goddelijken disch! God, wat eere! welk een voorregt! —

6. Overweeg ten laatste hoe gemakkelijk Jesus te bevredigen is. Niets kan hem zoo bekoren als de liefde van uw hart. Hetzij gij weinig, hetzij gij veel geeft, de gift heeft voor hem geene waarde, zoo ze niet voortkomt uit een minnend hart. Maar vergezelt haar uwe liefde, dan is ook de geringste gave voor hem van onschatbare, van oneindige waarde. Wat konden de behoeftige herders aan Jesus geven? Slechts eenige kleinigheden en toch Hij achtte ze zoo hoog, dat hij ze vroeger wilde ontvangen dan de rijke geschenken der drie heilige koningen uit het Oosten. Ach, mijne ziel, dezen nacht, den hoogheiligen kerstnacht, zult ge het in het H. Sacrament des Altaars verborgen Kindje Jesus nuttigen. O breng het dan heden eenige geschenken. Uwe offergifte zal het Kindje verblijden, Al het goede, wat ge u heden voorneemt, eenig liefdewerk, eenige versterving en zelfverloochening, vooral

eene heldhaftige liefdedaad jegens God of uwen evenmensch, 't zij alles een geschenk ter eere van hetzelfde goddelijk Kind, voor u geboren in Bethlehem, voor u verborgen levende in het H. Sacrament. — O hoeveel genaden moogt ge verhoppen, als ge heden Jesus te gemoet gaat met een van liefde brandend hart, met de minste, doch uit liefde ontsproten offergave! Zeg dan in blijde hope: Glorie zij aan God in den hooge, en zegening en vrede aan mij en allen, die van goeden wille zijn!

Mijn ziel, gewekt door de engelenstem,
 Spoedt zich verrukt naar Bethlehem,
 Om daar te aanbidden 't nieuw geboren Kind,
 Waarin, vol vreugd, zij haar Verlosser vindt. ⁽¹⁾

(1) Verzameling van oude en nieuwe gezangen. Amsterdam, H. A. Zweers.

Gebeden onder het H. Misoffer.

Gebed vóór de Mis.

O oneindig heilige God! ik arm zondig mensch ben hier voor uw heilig altaar verschenen, om de opdragt van het H. Offer der Mis bij te wonen. Dit offer der Nieuwe Wet is het eenige, hetwelk uwe oneindige Majesteit waardig is, omdat hier uw eeniggeborene en eeuwige Zoon geofferd wordt. In vereeniging met die allervolmaaktste meening, waarmede uw veelgeliefde Zoon zich voor ons opgeofferd heeft, wil ik deze H. Mis met den Priester opdragen tot roem en eer van uwen H. Naam, tot dankzegging voor alle mij bewezene genaden en weldaden, tot voldoening voor al mijne zonden en misdaden, tot verwerving der goddelijke hulp en bijstand in mijnen nood, tot hulp en troost dergenen, voor welke ik verplicht ben te bidden, bepaaldelijk voor..... en tot lafenis der zielen van alle in Christus afgestorvenen, bepaaldelijk voor.....

Laat, o barmhartig Heer en God! dit mijn voor-nemen U welgevallig zijn, zuiver mijn hart van

alle ijdele en zondige gedachten, verlicht mijnen geest, verlevendig mijne godsvrucht, opdat ik bij deze H. Offerande waardig tegenwoordig zij.

Begin der Mis.

De volgende gebeden zijn dezelfde, als die van den Priester in de drie HH. Missen van KERSTTYD.

De Priester, staande aan den voet des altaars, begint:

In den naam des Vaders, en des Zoons, en des H. Geestes. Amen. Ik zal opgaan tot het altaar Gods.

DIENAAR. Tot God, die mij verjeugdigt en verblijdt.

Psalm XLII.

PR. Wees mijn Regter, o God! en doe uitspraak tusschen mij en het onheilig volk; verlos mij van den onregtvaardigen en bedriegelijken mensch.

D. Want Gij zijt God, mijne sterkte: waarom hebt Gij mij verstooten, en waarom ga ik bedroefd, terwijl de vijand mij verdrukt?

PR. Zend uw licht en uwe waarheid, zij zullen mij geleiden en brengen tot uwen heiligen berg en naar uwe woontent.

D. En ik zal opgaan tot het altaar Gods, tot God die mij verjeugdigt en verblijdt.

PR. Ik zal U loven op de harp, o God, mijn God!

waarom zijt gij bedroefd, mijne ziel, en waarom verontrust gij mij?

D. Betrouw op God; want ik zal Hem nog danken, de zaligheid mijns aangezigts en mijn God.

PR. Glorie zij den Vader, en den Zoon, en den H. Geest.

D. Gelijk het was in den beginne, en nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

PR. Ik zal opgaan tot het altaar Gods.

D. Tot God die mij verjeugdigt en verblijdt.

PR. Onze hulp zij in den naam des Heeren.

D. Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Confiteor.

Diep nedergebogen spreekt de Priester de algemeene schuldbelijdenis, welke daarna ook door den Dienaar in naam des volks gebeden wordt.

PR. Ik belijd voor den almachtigen God, de H. Maria, altijd maagd, den H. Aartsengel Michaël, den H. Joannes den Dooper, de HH. Apostelen Petrus en Paulus, voor alle heiligen en voor u, Broeders: dat ik zeer gezondigd heb, met gedachten, woorden en werken, door mijne schuld, door mijne schuld, door mijne allergrootste schuld: daarom bid ik de H. Maria, altijd maagd, den H. Aartsengel Michaël, den H. Joannes den Dooper, de HH. Apostelen Petrus en Paulus, alle heiligen en u, Broe-

ders, den Heer onzen God voor mij te willen bidden.

D. De almogende God ontferme zich over u, Hij vergeve u uwe zonden, en geleide u tot het eeuwige leven.

Pr. Amen.

D. Ik belijd enz en voor u, Vader; daarom bid ik, enz en u, Vader, den Heer onzen God voor mij te willen bidden.

Pr. De almogende God ontferme zich overulieden, Hij vergeve u uwe zonden en geleide u tot het eeuwige leven.

D. Amen.

Pr. De almogende en barmhartige Heer verleene ons kwijtschelding, ontbinding en vergiffenis van onze zonden.

D. Amen.

Pr. O God! Gij zult ons wederom levend maken.

D. En uw volk zal zich in U verblijden.

Pr. Toon ons, Heer! uwe barmhartigheid.

D. En schenk ons uwe zalige hulp.

Pr. Heer! verhoor mijn gebed.

D. En mijn geroep komē tot U.

Pr. De Heer zij met u.

D. En met uwen geest.

Pr. Laat ons bidden.

Het altaar opgaande, vervolgt de Priester:

Wij bidden U, Heer! neem onze boosheden van ons weg, opdat wij tot het Heilige der Heiligen

met een zuiver gemoed mogen ingaan, door onzen Heer Jesus Christus. Amen.

Wij bidden U, Heer! door de verdiensten van uwe heiligen, wier overblijfselen hier zijn, en door die van alle heiligen, dat Gij U gewaardigt al mijne zonden te vergeven. Amen.

Introitus.

In de Nachtmis.

De Heer sprak tot Mij: Gij zijt mijn Zoon! heden heb Ik U voortgebragt. *Ps. II. 7.*

Waarom razen de volken en zinnen de natiën ijdelheid? *Ps. II: 1.*

Glorie zij den Vader, en den Zoon, en den H. Geest, gelijk het was in het begin, en nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

In de Mis van den dageraad.

Een licht gaat heden voor ons op, want de Heer is ons geboren, wiens naam is: Wonderbaar, God, Vredevorst, Vader der toekomstige eeuw, aan wiens rijk geen einde zal zijn. *Isaias IX. 6.*

De Heer heerscht en is met luister omkleed: de Heer heeft zich met kracht toegerust en zich omgord. *Ps. XCII: 1.*

Glorie zij den Vader, enz.

In de Mis bij den helderen dag.

Een kind is ons geboren, een Zoon is ons geschonken! Hij draagt de heerschappij op den schouder en zijn naam zal zijn de Engel des grooten raads. Is. IX: 6.

Zingt den Heer een nieuw lied, want Hij heeft wondervol gehandeld. Ps. XCVIII, I.

Glorie zij den Vader, enz.

Buiten den feesttijd kan men hier gevoelig bidden:

Heer, al wat in den hemel en op aarde is, is het uwe: Ik verlang mijzelven vrijwillig als een offer aan U op te dragen, om eeuwig de uwe te blijven. (Thom. a Kemp. Navolging, boek IV, h. 9.)

Glorie zij den Vader, enz.

Kyrie eleison.

Zeg driemaal: Heer, ontferm U onzer!
Christus, ontferm U onzer!
Heer, ontferm U onzer!

Gloria.

Bid altoos, maar vooral in den H. KERSTNACHT, dit Engelenlied met innige vreugde en dankbaarheid.

Glorie zij God in de allerhoogste,
En vrede op aarde
Den menschen van goeden wil!

Wij loven U,
 Wij prijzen U,
 Wij aanbidden U,
 Wij verheerlijken U,
 Wij danken U om uwe groote heerlijkheid!
 Heer God, Hemelkoning, Almagtig God Vader!
 Eenig geboren Zoon, Heer Jesus Christus, Heer
 God!

Lam Gods, Zoon des Vaders,
 Gij, die wegneemt de zonden der wereld,
 Ontferm U onzer!
 Gij, die wegneemt de zonden der wereld,
 Verhoor ons smeeken!
 Gij, die zit aan de regterhand des Vaders,
 Ontferm U onzer!

Want Gij alleen zijt heilig,
 Gij alleen de Heer,
 Gij alleen de Hoogste,
 Jesus Christus,
 Met den H. Geest, in de heerlijkheid van God den
 Vader. Amen.

Daarna bidt de Priester een of meer gebeden,
 COLLECTEN genaamd.

De Heer zij met u.
 D. En met uwen geest.
 Pr. Laat ons bidden.

Gebed.**In de Nachtmis.**

God, die dezen allerheiligsten nacht door de klaarheid van het waarachtige licht hebt doen schitteren, geef, bidden wij U, dat wij, de eeuwige vreugde van dat licht, welks geheimenissen wij op aarde gekend hebben, in den hemel mogen genieten. Die met U leeft en heerscht in de eenheid des H Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

In de Mis van den dageraad.

Wij bidden U, almogende God, geef dat terwijl het nieuwe licht van het menschgeworden Woord over ons is uitgestort, datzelfde uit onze werken strale, wat door het geloof onzen geest helder schitterend verlicht. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

In deze Mis wordt de gedachtenis gehouden van de H. ANASTASIA.

Wij bidden U, almogende God, dat wij, die het feest van de H. Anastasia, martelares, vieren, ook hare voorspraak bij U mogen verwerven. Door onzen Heer Jesus Christus, die met U leeft en heerscht, enz. Amen.

In de Mis bij den helderen dag.

Wij bidden U, almogende God! vergun dat de nieuwe geboorte van uwen eenigen Zoon in het vleesch ons verlosse, die door de oude slavernij onder het juk der zonden gehouden worden. Door denzelfden Jesus Christus onzen Heer, die met U leeft, enz. Amen.

Op andere tijden bidde men.

Almogende, eeuwige God! luister naar het gebed uws volks, en keer uw aangezicht niet van ons af om onze zonden en ongeregtigheden. Verhoor genadiglijk het gebed van uwen dienaar, den Priester, die voor ons eeuwig geluk tot U bidt, en geef dat wij goedgunstig van uwe barmhartigheid verwerven, wat wij met vertrouwen van U verzoeken. Door Jesus Christus onzen Heer. Amen.

Epistel.

Zie achter de Misgebeden de Epistels der drie HH. Missen van 's Heeren Geboortefeest.

Op andere tijden bidde men, terwijl de Priester den Epistel leest, dit of eenig ander gebed.

O mijn God! ik aanbid uwen H. Geest, die door de Profeten en Apostelen gesproken heeft en

nog immer spreekt door uwe heilige Kerk. Met allen eerbied en ootmoed neem ik de leer en het onderrigt aan, mij door de Priesters der Kerk gegeven. Verleen mij, o God! dat ik naar die leer en naar dat onderrigt mijn leven schikke en uwe geboden getrouw volbreng. Door Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Na den Epistel bidt de Priester in het midden des altaars :

Almogende God! die de lippen van den Profeet Isaïas met eene gloeiende kool gezuiverd hebt, zuiver mijn hart en mijne lippen, en gewaardig U, door uwe genadige ontferming mij te zuiveren, dat ik uw heilig Evangelie waardig moge verkondigen, door Christus onzen Heer. Amen.

Heer! geef mij uwen zegen.

De Heer zij in mijn hart en op mijne lippen, opdat ik waardig en naar behooren zijn Evangelie mag verkondigen. Amen.

Zie achter de Misgebeden ook de Evangeliën, welke in de HH. Missen van KERSTTIJD worden gelezen.

Anders bidde men onder het Evangelie:

Goddelijke Heiland! hoe groot is uwe liefde, dat Gij op aarde hebt willen komen om ons te onderrigten, om ons den weg naar den hemel te wijzen. Schenk mij de genade, dat ik de door U verkondigde waarheden ootmoedig aanhoore; verlicht mijn verstand, opdat ik ze wel moge

kennen ; vernieuw mijn hart, opdat ik ze moge liefhebben en getrouw nakomen. Verleen mij uwen goddelijken bijstand, opdat ik mij nimmer over uw H. Evangelie schame, maar het immer met woord en daad belijde. Gij, die leeft en heerscht in alle eeuwigheid. Amen.

Credo.

Ik geloof in éenen God, den almachtigen Vader, Schepper van hemel en aarde, van alle zichtbare en onzichtbare dingen. En in éenen Heer Jesus Christus, Gods eeniggeboren Zoon, en uit den Vader geboren voor alle eeuwen; God van God, licht van licht, waren God van den waren God, geboren en niet gemaakt, van één wezen met den Vader, door wien alles gemaakt is : die om ons menschen en om onze zaligheid is nedergedaald uit den Hemel, en het vleesch heeft aangenomen door den Heiligen Geest uit de Maagd Maria, EN IS MENSCH GEWORDEN; die ook voor ons gekruist is onder Pontius Pilatus, geleden heeft en begraven is, en verrezen is ten derden dage volgens de Schriften; en is opgeklommen ten Hemel, zit aan de regterhand des Vaders; en weder zal komen met heerlijkheid, om te oordeelen levenden en dooden; wiens rijk geen einde zal hebben. En in den Heiligen Geest, den Heer en levendmakende, die van den Vader en den Zoon voortkomt, die met den Vader en den Zoon te zamen aanbeden en verheerlijkt wordt, die gesproken

heeft door de Profeten. En ééne, heilige, katholieke, en apostolische Kerk. Ik belijd één Doopsel tot vergeving der zonden. En ik verwacht de verrijzenis der dooden en het eeuwige leven. Amen.

Opoffering.

HET EERSTE VOORNAME DEEL DER MIS.

De Priester bidt eene korte spreuk, genaamd *Offertorium* en draagt dan het brood en den wijn aan God op.

De Heer zij met u. D. En met uwen geest.
Pr. Laat ons bidden.

In de Nachtmis.

Dat de hemelen juichen en dat de aarde jubele voor het aanschijn des Heeren, want Hij komt.

Ps. XCV: 11 en 13.

In de mis van den dageraad.

God heeft het aardrijk bevestigd en het zal niet bewogen worden; van toen af, o God! staat uw troon; van eeuwigheid zijt Gij. Ps. XCII: 1 en 2.

In de mis bij den helderen dag.

De hemelen zijn de uwe en uwer is de aarde, den aardbodem en al wat er op is hebt Gij gegrondvest; uw troon rust op regtvaardigheid en oordeel.

Ps. LXXXVIII: 12 en 15.

Offertorium op andere tijden.

Heer, in de eenvoudigheid des harten, offer ik U heden mij zelve op, om voor altijd U alleen te dienen, U te gehoorzamen en een offer te zijn van eeuwigdurenden lof.

Th. a Kemp. *Navolging*, B. IV, H. 9.

Bij de opoffering van het brood bidt de Priester:

O heilige Vader, almachtige en eeuwige God! neem deze onbevleete offerande aan, welke ik, uw onwaardige dienaar, U, mijnen levenden en waarachtigen God, opdraag voor mijne talloze zonden, fouten en onachtzaamheden, en ook voor allen, die hier tegenwoordig zijn, alsook voor alle geloofige Christenen, zoo levende als de overledene; opdat het mij en hun ten eeuwige leven strekke. Amen.

Als hij water met den wijn in den kelk vermengt:

O God! die de menschelijke natuur in verhevene waardigheid wondervol geschapen en nog wondervoller (na den val) hersteld hebt, geef ons door het geheim van dit water en van dezen wijn deelachtig te worden aan de Godheid van Hem, die zich gewaardigd heeft deelgenoot te worden van onze menschheid, Jesus Christus, uw Zoon, onze Heer, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Bij de opoffering van den kelk:

Wij offeren U op, o Heer! den kelk des heils, uwe goedertierenheid smeekende, dat hij voor onze zaligheid en die der geheele wereld, met een aangename geur in de tegenwoordigheid uwer goddelijke majesteit opklimme. Amen.

Dat wij, Heer, in den geest van ootmoed en met een berouwhebbend hart door U aangenomen worden, en dat heden onze offerande voor uw aangezicht zoo geschiede, dat zij aan U behage, Heer, God!

Kom, heiligmakende, almachtige, eeuwige God! en zegen deze offerande, uwen heiligen Naam toebereid.

Bij de vingerwassching:

Ps. XXV. Ik zal onder de onschuldigen mijne handen wasschen: en ik zal uw altaar omringen, o Heer! opdat ik de lofprijzing hoore: en al uwe wonderen verkondige.

Heer! ik heb den luister van uw huis bemind: en de woonplaats uwer heerlijkheid.

Verderf toch mijne ziel niet, o God! met de goddeloozen; en mijn leven niet met de mannen des bloeds. In wier handen boosheden zijn: wier regte met geschenken gevuld is.

Doch ik heb in mijne onschuld gewandeld: verlos mij en ontferm U mijner.

Mijn voet staat op den regten weg: in de vergaderingen zal ik U loven, o Heer!

Glorie zij den Vader, enz. Amen.

Daarna vervolgt de Priester in het midden des altaars.

Ontvang, o heilige Drievuldigheid! deze offerande, welke wij U opdragen tot gedachtenis van het lijden, van de verrijzenis en van de hemelvaart onzes Heeren Jesus Christus: en te eere van de heilige Maria, altijd maagd, en van den H. Joannes den Dooper en van de HH. Apostelen Petrus en Paulus en van deze ⁽¹⁾ en van alle heiligen: opdat zij hun tot eer, en ons tot zaligheid mag bevorderlijk zijn: en zij zich gewaardigen in den hemel voor ons te bidden, wier gedachtenis wij vieren op aarde. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Orate Fratres.

PR. Bidt, broeders! dat mijne en uwe offerande God, den almachtigen Vader, welbehagelijk moge zijn.

D. De Heer moge de offerande uit uwe handen aannemen tot lof en glorie van zijnen Naam, tot voordeel van ons en van zijne geheele heilige Kerk.

PR. Amen.

(1) Dat wil zeggen: die heiligen, wier relikwiën onder het altaar rusten en ook wiens of wier feestdag gevierd wordt.

Stil Gebed.

In de Nachtmis.

Laat, bidden wij U, o Heer! het offer van dezen feestdag U welgevallig zijn, en verleen ons in uwe goedheid, dat, door deze heilige opdragt, wij gelijkvormig mogen bevonden worden aan Hem, die met U en ons in natuur vereenigd is. Die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God, in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

In de mis van den dageraad.

Wij bidden U, o Heer! laat onze gaven overeenkomstig zijn aan de geheimen van het geboortefeest, hetwelk wij heden vieren, en laat ons door dezelve de vrede geworden, opdat, gelijk de mensch geworden God ook in zijne godheid schitterde, dit aardsche ons het goddelijke verleene. Door denzelfden Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die met U leeft enz. Amen.

GEDACHTENIS VAN DE H. ANASTASIA.

Gewaardig U, o Heer! onze offers met welgevalen aan te nemen, en geef, dat dezelve, met behulp der verdiensten van de H. Anastasia, uwemartelares, onze eeuwige zaligheid mogen bevorderen. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft enz. Amen.

In de mis bij den helderen dag.

Heilig, o Heer! onze offergave door de heerlijke geboorte uws eenigen Zoons en reinig ons van onze zondesmetten. Door denzelfden Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die met U leeft enz. Amen.

Op andere tijden kan men intusschen bidden :

O, oneindig heilige Vader! gewaardig U dit offer te aanvaarden, hetwelk de priester in onzen naam opdraagt. Ik geloof onwankelbaar, dat het weldra, door de woorden der Consecratie, in het ware vleesch en bloed van Jesus Christus zal veranderd worden. Aanvaard, o God! deze offerande tot eere van uwen H. Naam, tot verzoening voor mijne zonden, tot dank voor al de ontvangen genaden, tot verwerving van nieuwe weldaden en vooral van de middelen ter zaligheid noodzakelijk. Eindelijk ook voor alle geestelijke en wereldlijke overheden, voor vrienden en vijanden, voor alle levende en overledene christenen. Door Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God, door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Prefatie van Kerstmis. (1)

PR. Door alle eeuwen der eeuwen.

D. Amen.

PR. De Heer zij met u.

D. En met uwen geest.

PR. Harten omhoog.

D. Wij hebben ze tot den Heer.

PR. Danken wij den Heer, onzen God.

D. Dat is billijk en regtvaardig.

PR. Waarlijk het is billijk en regtvaardig, be-
hoorlijk en heilzaam, dat wij overal en altijd
U danken, heilige Heer, Almagtige Vader,
eeuwige God! wijl door het geheimenis van
het vleeschgeworden Woord aan de oogen
onzes geestes een nieuw licht uwer klaar-
heid is verschenen, opdat wij, terwijl wij
den zichtbaar geworden God kennen, door
Hem tot de liefde van het onzichtbare worden
opgevoerd. En daarom zingen wij met de
engelen en aartsengelen, met de tronen en
heerschappijen, en met heel het hemelsche
heirleger den lofzang uwer heerlijkheid en
roepen zonder ophouden:

(1) Naar de feesten verschillen de overige prefatiën van deze door eenige woorden op die feesten betrekking hebbende.

Sanctus.

Heilig, heilig is de Heer, God der heirscharen!
 Hemel en aarde zijn vol van uwe glorie,
 Hosanna in den hooge!
 Gezegend die daar komt in den naam des Heeren!
 Hosanna in den hooge!

Canon.

Wij bidden U dan, genadigste Vader! en verzoeken ootmoedig door uwen Zoon, Jesus Christus, onzen Heer, dat Gij met welbehagen moogt aannemen en zegenen deze geschenken, deze gaven, deze heilige, onbevleete offers, welke wij U opdragen, bijzonder voor uwe heilige katholieke Kerk, opdat Gij U gewaardigt haar vrede te schenken, te bewaren, te vereenigen en over den ganschen aardbodem te bestieren, te zamen met uwen dienaar onzen Paus N.... en onzen Bisschop N.... en alle regtgeloovigen en onderhouders van het Katholiek en Apostelrijk geloof.

Memento.

GEBEDEN VOOR DE LEVENDEN.

Gedenk, Heer! uwer dienaren en dienaressen N. N.

Hier beveelt men aan God bijzonder die levenden aan, voor welke men wensch te bidden. Daarna vervolgt men met den Priester:

Wees ook allen gedachtig, die hier tegenwoordig zijn, wier geloof en godsvrucht U bekend zijn, voor wie wij U dit prijsoffer opdragen of die zelve U dit opdragen voor hen zelve en voor allen, die hun aangaan, voor de verlossing van hunne zielen, voor hun eeuwig en tijdelijk behoud: en die aan U, den eeuwigen levenden en waarachtigen God hunne wenschen opdragen. Houdende gemeenschap met en gedachtenis vierende bijzonder van de glorieijke Maria, altijd maagd, Moeder van God en onzen Heer Jesus Christus, (1) maar insgelijks van uwe heilige apostelen en martelaren, van Petrus en Paulus, Andreas, Jacobus, Joannes, Thomas, Jacobus, Philippus, Bartholomeus, Mattheus, Simon en Thaddaeus: Linus, Cletus, Clemens, Xijstus, Cornelius, Cijprianus, Laurentius, Chrijsogonus, Joannes en Paulus, Cosmas en Damianus en van al uwe heiligen, opdat Gij ons door hunne verdiensten en gebeden

1) In den Kerstnacht is de aanvang van dit gebed als volgt: houdende gemeenschap, en den allerheiligsten nacht vierende, in welken de ongeschonden maagdelijkheid der H. Maria den Verlosser ter wereld bragt. Doch ook gedachtenis vierende bijzonder van dezelfde glorieijke, enz. als boven.

Daarna gedurende het octaaf in plaats van "den allerheiligsten nacht" gezegd: "den allerheiligsten dag."

verleenet, dat wij in alles door de hulp uwer bescherming beveiligd mogen worden. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Wij bidden U dan, Heer! dat Gij deze offerande van ons, uwe dienaren, maar ook van uwe geheele gemeente goedgunstig wilt aannemen, ons gedurende ons leven in uwen vrede bewaren, van de eeuwige verdoemenis behoeden en onder het getal uwer uitverkorenen rekenen. Door Christus, onzen Heer. Amen.

Wij smeeken U, o God! gewaardig U deze offerande in alles gezegend, aangenomen, goedgekeurd, redelijk en behagelijk te maken, opdat zij voor ons worde het Ligchaam en Bloed van uwen welbeminden Zoon, onzen Heer Jesus Christus.

Consecratie.

HET TWEDE VOORNAME DEEL.

Die daags vóór zijn lijden het brood genomen heeft in zijne heilige en eerwaardige handen en, zijne oogen opslaande naar den hemel tot U, God zijnen almachtigen Vader, U dankende, het gezegend, gebroken en aan zijne leerlingen gegeven heeft, zeggende: neemt en eet hiervan allen,

WANT DIT IS MIJN LIGCHAAM.

Hier knielt de Priester, aanbidt Jesus onder de gedaante des broods en heft de H. Hostie op, opdat ook het volk aanbidde. Daarna zegt hij:

Desgelijks, als het avondmaal gehouden was, nemende ook dezen heerlijken kelk in zijne heilige

en eerwaardige handen, insgelijks U bedankende, heeft Hij dien gezegend en aan zijne leerlingen gegeven, zeggende: Neemt en drinkthieruit allen; **WANT DIT IS DE KELK VAN MIJN BLOED,** *van het nieuwe en eeuwige verbond, het geheimenis des geloofs, dat voor u en voor velen uitgestort zal worden tot vergeving der zonden.* Zoo dikwijls gij dit zult doen, zult gij het doen ter mijner gedachtenis.

Hier knielt de Priester weder, aanbidt Jesus onder de gedaante des wijns, en heft den kelk met het H. Bloed omhoog, opdat ook het volk aanbidde.

Na de Consecratie.

Hierom, o Heer! dragen wij, uwe dienaren, en uw heilig volk, gedenkende het heilig lijden van denzelfden Christus, uwen Zoon, onzen Heer, als ook zijne verrijzenis en glorievolle hemelvaart, aan uwe opperste Majesteit, van uwe giften en gaven, een zuiver, een heilig, een onbevlekt offer, het heilig brood des eeuwigen levens en den kelk der altoosdurende zaligheid.

Gewaardig U, Heer! met een genadig en gunstig gelaat hierop neder te zien en welgevallig aan te nemen, gelijk Gij U gewaardigd hebt welgevallig aan te nemen de geschenken van uwen dienaar, den regtvaardigen Abel, en het offer van onzen aartsvader Abraham, alsook het heilig offer en de onbevleete offergave, die U de hoogepriester Melchisedech opgedragen heeft.

Wij bidden U ootmoedig, almachtige God! gebied

dat dit offer door de handen van uwen heiligen engel gebragt worde op uw verheven altaar, in de tegenwoordigheid van uwe goddelijke Majesteit, opdat wij allen, die aan dit altaar deel nemen, het allerheiligst Ligchaam en Bloed van uwen Zoon zullen genuttigd hebben, met alle hemelsche zegeningen en genaden vervuld mogen worden. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Memento.

GEBEDEN VOOR DE OVERLEDENEN.

Gedenk, o Heer! uwer dienaren en dienaressen N. en N., die ons zijn voorgegaan met het teeken des geloofs en in vrede rusten.

Hier beveelt men aan God bijzonder aan die overledenen, voor welke men wenscht te bidden. Daarna vervolgt men met den Priester:

Wij bidden U, dat Gij aan deze en aan allen, die in Christus rusten, de plaats van verkwikking, van licht en van vrede wilt verleen. Door denzelfden Christus, onzen Heer. Amen.

Nobis quoque peccatoribus.

Geef ook ons, zondige menschen, uwen dienaren, op de menigvuldigheid uwer barmhartigheden hopen, eenig deel en gemeenschap met uwe heilige Apostelen en Martelaren Joannes, Stefanus, Mat-

thias, Barnabas, Ignatius, Alexander, Marcellinus, Petrus Felicitas, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnes, Cecilia, Anastasia, en al uwe heiligen, en wij smee-ken dat gij ons, niet als achtgever op onze verdien-ten, maar als uitdeeler van genade, onder hun ge-zelschap moogt opnemen. Door Christus, onzen Heer.

Door wien Gij, Heer ! altijd al deze goede ga-ven voortbrengt, heiligt, levend maakt, zegent en aan ons verleent. Door Hem, en met Hem, en in Hem gewordt aan U, God almachtigen Vader, in de eenheid des Heiligen Geestes, alle eer en glorie.

Pater Noster.

PR. Door alle eeuwen der eeuwen.

D. Amen.

PR. Laat ons bidden. Door heilzame geboden ver-maand, en door goddelijke leering onderwe-zen, durven wij zeggen : Onze Vader, die in de Hemelen zijt ? Geheiligd zij uw Naam ! Laat toekomen uw rijk ! Uw wil geschiede op de aarde als in den hemel ! Geef ons he-den ons dagelijkch brood ! En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onzen schuldenaren ! En leid ons niet in bekoring !

D. Maar verlos ons van den kwade.

PR. Amen. Wij bidden U, Heer ! verlos ons van alle verleden, tegenwoordig en aanstaande kwaad, en geef, door de voorspraak van de heilige en roemwaardige Moeder Gods, Maria,

altijd Maagd, met uwe heilige Apostelen Petrus en Paulus, en Andreas, en alle Heiligen, genadiglijk vrede in onzedagen, opdat wij, door den bijstand uwer barmhartigheid geholpen ook te allen tijde rein van zonde, en van alle kwelling bevrijd mogen zijn. Door denzelfden Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die met U leeft en heerscht, in de eenheid des Heiligen Geestes, God.

Pr. Door alle eeuwen der eeuwen.

D. Amen.

Pr. De vrede des Heeren zij altijd met u.

D. En met uwen geest.

Hier laat de Priester een klein gedeelte der H. Hostie in den kelk vallen, zeggende:

Deze vermenging en heiliging van het Ligchaam en Bloed onzes Heeren Jesus Christus strekke ons, die het nuttigen, ten eeuwigen leven. Amen.

Agnus Dei.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U onzer.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons vrede.

Gebeden vóór de Communie.

Heer Jesus Christus, die aan uwe apostelen gezegd hebt: Ik laat u den vrede, Ik geef u mijnen vrede: zie niet op mijne zonden, maar

om het geloof uwer Kerk : en gewaardig U haar volgens uwen wil in vrede en eenheid te bewaren : die leeft en heerscht God door alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Heer Jesus Christus, Zoon van den levenden God, die naar den wil van den Vader, met medewerking van den H. Geest, door uwen dood de wereld hebt levend gemaakt, verlos mij door dit uw allerheiligst Ligchaam en Bloed van al mijne zonden en van alle kwaad : en maak dat ik altijd mij houde aan uwe geboden, en laat niet toe dat ik ooit van U gescheiden worde. Die met denzelfden God den Vader en den H. Geest leeft en heerscht God in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Laat, o Heer Jesus Christus, de nuttiging van uw Ligchaam, wat ik onwaardige mij verstout te ontvangen, mij niet strekken tot oordeel en verdoemenis : maar om uwe barmhartigheid tot bescherming naar ziel en ligchaam, en ter bekoming van genezing mij voordeelig zijn. Die leeft en heerscht met God den Vader in de eenheid des H. Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Ik zal het hemelsch brood nemen en den naam des Heeren aanroepen.

Domine non sum dignus.

Heer, ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak komt ; maar spreek slechts één woord, en mijne ziel zal gezond worden. (*Dit gebed wordt driemaal herhaald.*)

Communie.

HET DERDE VOORNAME DEEL DER MIS.

De Priester teekent zich met het H. Sacrament, zeggende:

Het ligchaam van onzen Heer Jesus Christus
beware mijne ziel ten eeuwigen leven. Amen.

En hij nuttigt het Ligchaam des Heeren eerbiedig, Daarna
ontdekt hij den kelk en zegt:

Wat zal ik den Heer wedergeven, voor al het-
geen Hij mij geschonken heeft. Ik zal den kelk des
heils nemen en den naam des Heeren aanroepen.
Al lovende zal ik den Heer aanroepen en van
mijne vijanden verlost zijn.

De Priester teekent zich met den kelk, zeggende:

Het Bloed van onzen Heer Jesus Christus be-
ware mijne ziel ten eeuwigen leven.

En hij nuttigt het Bloed des Heeren eerbiedig. Wanneer
gij niet werkelijk communiceert, zult gij onder de com-
munie des priesters ten minste eene geestelijke communie
doen, bijvoorbeeld op deze wijze:

O goddelijke Zaligmaker, Jesus Christus, ik ge-
loof dat Gij hier wezenlijk, waarachtigen zelfstan-
dig tegenwoordig zijt. O Jesus, mijne liefde, ik ver-
lang naar U. Kom tot mij, o liefde mijner ziel,
ach vereenig U — zoo met mij, dat ik nooit meer
van U gescheiden worde. Dierbare Zaligmaker,
als ik U niet werkelijk ontvang, laat mij dan

telkens U in den geest ontvangen en omhelzen. O Heer, bezoek mij met uwe goddelijke gunsten en uwe oneindige genade.

Na de nuttigheid bidt de priester de twee volgende gebeden:

O Heer, geef, dat wij, hetgeen wij met den mond genuttigd hebben, met een zuiver hart ontvangen en dat het van eene tijdelijke gift ons een eeuwig geneesmiddel worde.

Laat, Heer, uw Ligchaam, dat ik genuttigd, en uw Bloed, dat ik gedronken heb, aan mijn binnenste kleven, en geef, dat in mij geene vlek der zonde overblijve, wien reine en heilige Sacramenten hebben gevoed. Die leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Antifoon-na de Communie.

In d e n a c h t m i s :

In den glans der heiligen, uit den schoot heb Ik vóór de morgenster U geteeld. Ps. CIX: 3.

I n d e m i s v a n d e n d a g e r a a d.

Verheug u, dochter van Sion! en jubel luide, dochter van Jeruzalem! zie, uw heilige Koning en de Verlosser der wereld komt. Zach. II.

I n d e m i s b i j d e n h e l d e r e n d a g.

Alle grenzen der aarde hebben het heil van onzen God gezien. Ps. XCVII: 3.

Op andere tijden kan men zeggen:

Zie, Heer, ik beveel mij aan uwe barmhartigheid, en geef mij over in uwe handen. Thom. a Kemp. Navolging B. IV. H. 9.

Gebeden van dankzegging, genaamd Postcommunie.

PR. De Heer zij met u.

D. En met uwen geest.

PR. Laat ons bidden.

In de nachtmis.

Geef, bidden wij U, Heer onze God, dat wij die de blijdschap hebben van telkens de geboorte onzes Heeren Jesus Christus door de goddelijke geheimen te vieren, door waardigen wandel deelgenooten zijner heerlijkheid mogen worden. Die met U leeft en heerscht in de eenheid des H. Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

In de mis vanden dageraad.

Moge ons, o Heer, de vernieuwde geboorte uws Zoons in dit Sacrament versterken, wiens buitengewone komst in het vleesch den ouden Adam heeft uitgedreven. Door denzelfden Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die met U leeft enz. Amen.

Gedachtenis van de H. ANASTASIA.

Gij hebt, Heer, uwe geloovigen door uwe hei-

lige gaven verzadigd, blijf ons voortdurend verwikken op de voorspraak van haar, wier feestdag wij heden vieren. Door onzen Heer Jesus Christus, uwen Zoon, die met U leeft enz. Amen.

In de mis bij den helderen dag.

Geef, bidden wij U, almachtige God, dat gelijk de heden geboren Verlosser der wereld ons de bewerker is eener goddelijke geboorte, Hij zoo ons ook de oosterfelijkheid moge verleenen. Die met U leeft enz. Amen.

Buiten den Kersttijd kan men hier bidden:

Almachtig eeuwig God, ik dank U van ganscher harte voor alle genaden en weldaden, die Gij mij bewezen hebt, maar voornamelijk hiervoor, dat Gij ons uwen Zoon ten zoenoffer, en zijn Ligchaam en Bloed tot spijs onzer zielen gegeven hebt. Verleen mij goedgunstig, dat ik nimmer het heilig misoffer op onwaardige wijze bijwone en deze allerheiligste spijs op onwaardige wijze ontvang. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer. Amen.

Ite Missa est.

PR. De Heer zij met u.

D. En met uwen geest.

PR. Gaat, de mis is geëindigd

D. Gode zij dank!

De zegen des Priesters.

Dat, o allerheiligste Drievuldigheid, dit U verschuldigd huldebetoon U behage, en verleen, dat deze offerande, welke ik onwaardige voor het aanschijn uwer goddelijke majesteit heb opgedragen. U welgevallig zij, en mij en allen voor welke ik geofferd heb, door uwe genade, tot verzoening strekke. Door Christus, onzen Heer. Amen.

De Priester zegent met de woorden:

PR. U zegene de almachtige God, de Vader, en de Zoon, en de H. Geest.

D. Amen.

Het laatste Evangelie. (1)

PR. De Heer zij met u.

D. En met uwen geest.

PR. Het begin van het H. Evangelie volgens Joannes.

D. Glorie zij U, Heer!

PR In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit was in den beginne bij God. Alles is door hetzelfde gemaakt geworden, en zonder hetzelfde is niets gemaakt, hetgeen gemaakt is. In hetzelfde was het leven en het leven was het licht der

(1) In de derde Mis van Kerstdag wordt in plaats van dit het evangelie van Driekoningen gelezen.

menschen; en het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet aangenomen. Er was een mensch, door God gezonden, wiens naam was Joannes; deze kwam tot getuigenis, om getuigenis te geven van het licht, opdat allen door hem gelooven zouden. Deze was niet het licht, maar om getuigenis te geven van het licht. Het was het ware licht, hetwelk iederen mensch, die in de wereld komt, verlicht. Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem gemaakt, en de wereld heeft Hem niet gekend. In zijn eigendom kwam hij en de zijnen namen Hem niet aan. Doch zoovelen als Hem hebben aangenomen, aan hen heeft Hij magt gegeven om kinderen Gods te worden; aan hen die in zijnen naam gelooven, die niet uit bloed, nog uit den wil des vleesches, noch uit den wil eens mans, maar uit God geboren zijn.

En het woord is vleesch geworden, en heeft onder ons gewoond en wij hebben zijne glorie gezien, eene glorie als des eengeborenen van den Vader: vol genade en waarheid.

D. Gode zij dank!

Gebed na de H. Mis.

Algoede God! ik dank U dat Gij mij dit allerheiligst Offer hebt laten bijwonen. Wil mij genadiglijk vergeven alle fouten, die ik daarbij mogt begaan hebben. Ik maak het vaste voornemen van niet meer te zondigen, en zoo op mijne ge-

dachten, woorden en werken acht te geven, dat ik de vruchten van dit H. Misoffer niet verlieze.

Zegen mij, o almachtige eeuwige God! Jesus en Maria, ik wil U beminnen, nu en eendeloos in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Driemaal het *Wees gegroet Maria, enz.*

Daarna eenmaal:

„Wees gegroet, o Koningin, Moeder van barmhartigheid;

„Ons leven, onze zoetheid en onze hoop, wees gegroet.

„Tot U roepen wij, ballingen, kinderen van Eva.

„Tot U smeeken wij, zuchtend en weenend in dit dal van tranen.

„Daarom dan, onze Voorspreekster, ach, sla op ons Uwe zoo barmhartige oogen;

„En toon ons, na deze ballingschap, Jesus, de gezegende vrucht Uws ligchaams;

„O goedertierene, o meêdoogende, o zoete maagd Maria.

„Bid voor ons, H. Moeder Gods,

„Opdat wij de beloften van Christus waardig worden.

LAAT ONS BIDDEN.

„O God, onze toevlugt en onze kracht, verhoor „de godvruchtige gebeden Uwer Kerk en geef, „dat wij door de voorspraak der glorierijke en

„onbevleete Maagd en Moeder Gods Maria, van
„den H. Joseph, van Uwe gelukzalige Apostelen
„Petrus en Paulus en alle heiligen, datgene met
„der daad mogen verwerven, wat wij in de tegen-
„woordige behoeften ootmoedig vragen. Door
„denzelfden Christus, Onzen Heer. Amen.”

BLIJZONDERE GEDACHTENISSEN ONDER DE H. MIS. (1)

Tot den H. Geest (2).

COLLECTA.

God ! die de harten der geloovigen door de verlichting des H. Geestes onderwezen hebt, geef dat wij door denzelfden Geest de ware wijsheid mogen bezitten en ons altijd over zijne vertroosting mogen verblijden. Door onzen Heer, Jesus Christus, enz. Amen.

SECRETA.

Wij bidden U, Heer ! heilig de opgedragene offergaven en zuiver onze harten door de verlichting des H. Geestes. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

POSTCOMMUNIO.

Dat de uitstorting des H. Geestes onze harten reinige, en dezelve door zijnen hemelschen dauw

(1) In sommige Missen bidt de Priester, na het gebed van den dag, een of meer der volgende gebeden.

(2) Dit gebed is thans voorgeschreven, om 's Hemels zegen af te smeeken over het door den H. Vader bijeengeroepen, en sedert 8 December des vorigen jaars vergaderd algemeen Concilie.

in ons binnenste vruchtbaar make. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

Ter eere van het H. Sacrament ⁽¹⁾.

COLLECTA.

O God ! die ons in dit wonderbaar Sacrament de gedachtenis van uw lijden hebt nagelaten, verleen ons, bidden wij, de heilige geheimnissen van uw Ligchaam en Bloed zoo te eeren, dat wij de vrucht uwer verlossing gedurig in ons mogen gevoelen. Die leeft en heerscht met God den Vader, enz. Amen.

SECRETA.

Schenk, bidden wij, Heer ! aan uwe Kerk goedgunstiglijk eenheid en vrede, die door de opgedragen geheimen geestelijk worden afgebeeld. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

POSTCOMMUNIO.

Geef, bidden wij, Heer ! dat wij in eeuwigheid door het aanschouwen van uw goddelijk aanschijn mogen verzadigd worden, waarvan de nuttiging van uw kostbaar Ligchaam en Bloed op aarde de voorsmaak is. Die leeft en heerscht, enz. Amen.

(1) Wanneer het H. Sacrament is uitgesteld.

Tot de H. Maagd Maria.

COLLECTA.

Wij bidden U, Heer God! verleen dat wij, uwe dienaren, ons over eene voortdurende gezondheid naar ziel en ligchaam mogen verheugen, en door de roemwaardige voorspraak van de heilige Maria, altijd Maagd, van de tegenwoordige droefheid verlost mogen worden en de eeuwige blijdschap genieten. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

SECRETA.

Dat door uwe barmhartigheid, Heer! en door de voorspraak van de H. Maria, altijd Maagd, dit Offer ons tot tijdelijken en eeuwigen voorspoed en vrede voordeelig zij. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

POSTCOMMUNIO.

Geef, bidden wij, Heer! dat wij, na het nuttigen dezer heilmiddelen, overal beschermd mogen worden door de voorspraak der H. Maria, altijd Maagd, tot wier eere wij dit Offer aan uwe Majesteit hebben opgedragen. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

Tot de Heiligen.

COLLECTA.

Bescherm ons, bidden wij, Heer! tegen alle gevaren naar ziel en ligchaam; en schenk ons genadig, op de voorspraak van de gelukzalige en

roemwaardige Moeder Gods Maria, altijd Maagd, van uwe heilige Apostelen Petrus en Paulus, van den heiligen N. ⁽¹⁾ en van alle Heiligen, heil en vrede; opdat door de verdelging van alle tegenheden en dwalingen, uwe Kerk U in rust en veiligheid en vrijheid moge dienen. Door denzelfden Jesus Christus, onzen Heer, enz. Amen.

SECRETA.

Verhoor ons, o God onzer zaligheid! bescherm ons door de kracht van dit Sacrament van alle vijanden onzer ziel en onzes ligchaams, en verleen ons in dit leven uwe genade en in het toekomstige uwe glorie. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

POSTCOMMUNIO.

Wij bidden, Heer! dat het opgedragen Offer van het goddelijk Sacrament ons zuivere en versterke en op de voorspraak van de H. Maagd en Moeder Gods Maria, de HH. Apostelen Petrus en Paulus, den heiligen N. en alle Heiligen, ons van alle zonden reinige en van alle tegenspoed bevrijde. Door denzelfden Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

Voor de Kerk.

COLLECTA.

Neem, bidden wij, Heer! genadig de gebeden uwer Kerk aan, opdat alle vijandigheden tegen

(1) Hier noeme men den patroonheilige der kerk.

haar ophouden, alle dwalingen uitgeroeid worden en zij U in vrijheid en rust moge dienen. Door onzen Heer Jesus Christus, die met U leeft, enz. Amen.

SECRETA.

Bescherm ons, Heer! in den dienst uwer geheimenissen, opdat wij, aan het goddelijke ons hechtende, U met ligchaam en ziel mogen dienen. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

POSTCOMMUNIO.

Wij bidden, Heer onze God! wil niet toelaten dat wij, die ons in de deelname van het goddelijke verheugen, onder de gevaren van het menschelijk leven bezwijken. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

Voor den Paus.

COLLECTA.

O God! Herder en Bestuurder van alle geloovigen, zie genadig neder op uwen dienaar N., dien Gij tot Herder uwer Kerk hebt aangesteld: geef hem, bidden wij U, door woord en voorbeeld hun, over wie hij gesteld is, tot heil te zijn, opdat hij, te zamen met de hem toevertrouwde kudde, tot het eeuwig leven kome. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

SECRETA.

Wij bidden U, Heer! word verzoend door de aangeboden Offeranden, en bestuur uwen dienaar

N., dien Gij tot herder uwer Kerk hebt aangesteld, door uwe aanhoudende bescherming. Door onzen Heer J. C. enz. Amen.

POSTCOMMUNIO.

Deze nuttiging van het goddelijk Sacrament, bidden wij U, o Heer ! bescherm ons, en behoude en beveilige altijd, te zamen met de hem toevertrouwde kudde, uwen dienaar N., dien gij tot herder uwer Kerk hebt aangesteld. Door onzen Heer Jesus Christus, enz. Amen.

EPISTELS EN EVANGELIËN.

Op Kerstavond.

Epistel, ROMEINEN I: 1—6.

Paulus, een Dienaar van Jesus Christus, een geroepen apostel, afgezonderd tot het evangelie Gods, hetwelk hij eertijds door zijne profeten in de gewijde schriften had beloofd ten aanzien van zijnen Zoon, die Hem uit het zaad van David naar het vleesch geworden is, en die naar den geest der heiligmaking, met kracht verklaard is te zijn de Zoon Gods, door de verrijzenis van Jesus Christus, onzen Heer, uit de dooden. Door wien wij de genade en het apostelschap hebben ontvangen, om alle volken tot de gehoorzaamheid van het geloof in zijnen naam te brengen, onder welke gij ook zijt geroepen van Jesus Christus, onzen Heer.

Evangelie, MATTHEUS I: 18—21.

Als Maria, de moeder van Jesus, aan Jozef ten huwelijk was gegeven, werd zij, eer zij te zamen kwamen, bevrucht bevonden van den Heiligen

Geest. Daar nu Jozef, haar man, regtvaardig was, en haar niet willende in het openbaar beschamen besloot hij, haar heimelijk te verlaten. Maar, terwijl hij hierover nadacht, zie, zoo verscheen hem in den slaap een engel des Heeren, die hem zeide: Jozef, Davids zoon, vrees niet Maria, uwe vrouw, tot u te nemen; want hetgeen in haar geboren is, is van den Heiligen Geest. Zij zal eenen zoon baren, en gij zult zijnen naam Jesus noemen; want Hij zal zijn volk verlossen van hunne zonden.

Kerstdag in de eerste Mis.

Epistel, TITUS II: 11—15.

Welbeminde! De genade van God onzen Zaligmaker is aan alle menschen verschenen: zij leert ons de goddeloosheid en wereldsche begeerten verzaken, en matig, en regtvaardig, en godvruchtig in deze wereld leven, in de verwachting der gehoopte zaligheid en der heerlijke komst van onzen grooten God en Zaligmaker Jesus Christus: die zich zelven voor ons heeft gegeven, om ons van alle ongerechtigheid te bevrijden en om ons voor zich te zuiveren tot een aangenaam en een tot goede werken ijverig volk. Verkondig dit, en vermaan, in Christus Jesus, onzen Heer.

Evangelie, LUCAS II: 1—14.

In dien tijd ging van den keizer Augustus een gebod uit, om de geheele wereld op te schrijven. Deze eerste opschrijving is geschied, toen Cyrinus

stedehouder van Syrië was. En zij gingen allen om zich aan te geven, ieder in zijne stad. Jozef trok dan ook van Galilea, uit de Stad Nazareth naar Judea, in de stad van David, die Bethlehem genoemd wordt, omdat hij van het huis en geslacht van David was, om zich aan te geven met Maria, zijne vrouw, die zwanger ging. En het geschiedde, toen zij daar waren, dat de dagen vervuld werden, dat zij zoude baren. En zij baarde haren eerstgeborenen zoon, en wond hem in doeken en legde hem in een kribbe, wijl voor hem geene plaats in de herberg was. En in diezelfde landstreek waren herders, die waakten, en de nachtwacht hielden over hunne kudde. En zie, een engel des Heeren stond bij hen, en de luister des Heeren omscheen hen, en zij werden met eene groote vrees bevangen. En de engel zeide hun: vreest niet: want ziet, ik breng u eene blijde tijding, die tot groote vreugde zal zijn voor al het volk; want heden is u de Zaligmaker, die Christus de Heer is, in de stad van David geboren. En dit zij u het teeken: gij zult een kind in doeken gewonden in de krib vinden liggen. En terstond kwam bij den engel eene menigte van het hemelsche heir, die God loofden, en zeiden: Eer zij God in den hoogste, en op aarde vrede den menschen van goeden wille.

Kerstdag in de tweede Mis.

Epistel, TITUS III : 4—7.

Welbeminde ! De goedheid en menschenliefde van God onzen Zaligmaker is verschenen : Hij heeft ons niet om de regtvaardige werken, die wij gedaan hadden, maar volgens zijne barmhertigheid zalig gemaakt door het bad der wedergeboorte en der vernieuwing des Heiligen Geestes, dien hij overvloedig over ons heeft uitgestort door Jesus Christus onzen Zaligmaker ; opdat wij, door zijne genade geregtvaardigd, erfgenamen des gehoopten eeuwigens levens mogen worden, in Christus Jesus, onzen Heer.

Evangelie, LUCAS II : 15—20.

In dien tijde zeiden de herders tot elkander : Laten wij gaan naar Bethlehem, en het woord zien, wat daar gebeurd is, hetwelk de Heer ons heeft bekend gemaakt. En zij gingen spoedig, en vonden Maria en Josef, en het kind liggende in de krib. Dit dan ziende, erkenden zij het woord, hetwelk hun wegens dit kind gezegd was. En allen, die het hoorden, waren tevens verwonderd over hetgeen hun door de herders gezegd werd. Maar Maria bewaarde al deze woorden, en overwoog die in haar hart. En de herders keerden terug, en verheerlijkten en loofden God voor alles, dat zij gehoord en gezien hadden, zoo als het hun gezegd was.

Kerstdag in de derde Mis.

Epistel, HEBREËN I: 1—12.

Menigmaal en op vele wijzen heeft God weleer door de profeten tot de vaders gesproken; ten laatste, in deze dagen heeft Hij tot ons gesproken door zijnen Zoon, dien Hij tot erfgenaam van alles heeft gesteld, door wien hij ook de wereld heeft geschapen. Die de glans zijner heerlijkheid en het beeld zijner zelfstandigheid is, en alles door het woord zijner magt ondersteunt; die, nadat Hij de zuivering der zonden heeft bewerkt, aan de rechterhand der heerlijkheid in den allerhoogste is gezeten; die zoo verre boven de engelen verheven is, als Hij uitmuntender naam boven hen heeft verkregen. Want tot welken engel heeft Hij ooit gezegd: Gij zijt mijn Zoon, ik heb u heden geteeld? En wederom: ik zal Hem een Vader, en Hij zal mij een Zoon zijn? En wederom, als Hij den eerstgeborene in de wereld invoert, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden. En van de engelen zegt Hij: die zijne engelen als winden maakt, en zijne dienaars als vuurvlammen. Maar tot den Zoon zegt Hij: Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid: uw rijksstaf is een staf van gerechtigheid. Gij hebt de regtvaardigheid bemind en de ongerechtigheid gehaat; daarom heeft God, uw God, U gezalfd met vreugdeolie boven uwe medegenooten. En Gij, Heer, hebt in het begin de aarde gegrondvest, en de hemelen zijn de werken uwer handen. Zij zul-

len vergaan, maar Gij zult blijven; en zij zullen allen als een kleed verouderen; en Gij zult ze als een gewaad veranderen, en zij zullen veranderd worden; maar Gij zijt dezelfde, en uwe jaren zullen nimmer afnemen.

Evangelie, JOANNES I: 1—14.

Zie het laatste Evangelie der Mis.

Op het einde der derde Mis wordt, in de plaats van het Evangelie van den H. JOANNES, gelezen dit volgende van Driekoningen:

Evangelie, MATTHEUS II: 1—12.

Als Jesus geboren was te Bethlehem in Juda, in de dagen van Herodes den koning, zie toen kwamen Wijzen uit het Oosten te Jeruzalem, en zeiden: waar is de koning der Joden, die geboren is? want wij hebben zijne ster in het Oosten gezien, en wij zijn gekomen, om hem te aanbidden. Als Herodes de koning dit hoorde, werd hij ontsteld, en geheel Jeruzalem met hem. En hij vergaderde al de opperpriesters en schriftgeleerden des volks, en onderzocht van hen, waar de Christus moest geboren worden. En zij zeiden hem: te Bethlehem in Juda, want zoo is er door den profeet geschreven: en gij Bethlehem, land van Juda, zijt geenszins de minste onder de hoofdsteden van Juda; want uit u zal de Vorst voortkomen, die mijn volk Israël regeren zal. Toen riep Herodes de Wijzen heimelijk bij zich, en onderzocht naauwkeurig van hen den tijd, wanneer

de ster hun verschenen was; en hij zond hen naar Bethlehem, en zeide: gaat, en onderzoekt naauwkeurig naar het kind, en als gij het zult gevonden hebben, boodschapt het mij, opdat ik het ook kome aanbidden. Als zij den koning gehoord hadden, gingen zij heen. En zie, de ster, die zij in het Oosten gezien hadden, ging voor hen, tot dat zij komende boven deplaats, waar het kind was, staan bleef. Als zij nu de ster zagen, waren zij met eene zeer groote blijdschap verheugd. En in het huis tredende, vonden zij het kind met Maria zijne moeder; en zij vielen neder en aanbaden het. En zij openden hunne schatten en droegen Hem tot geschenken op, goud, wierook en myrrhe. En in den slaap vermaand zijnde, om niet weder naar Herodes te gaan, keerden zij langs een anderen weg naar hun land terug.

BIECHTGEBEDEN.

VOOR DE H. BIECHT.

O God, die altoos bereid zijt de zondaren in genade aan te nemen en hun vergeving te schenken, zie barmhartig neder op mijne arme ziel, die na tallooze zonden en beleedigingen uwer vaderlijke goedheid rouwmoedig tot U wederkeert, en door het H. Sacrament van boetvaardigheid vergeving hoopt te erlangen. Schenk mij uwe noodige hulp om mij heilig voor te bereiden; verlicht mijn verstand, opdat ik al mijne zonden moge kennen, verteede mijn hart, opdat ik ze opregt en innig beweene, en bestuur mijne tong, opdat ik ze zonder terughouding, alle, geene enkele uitgezonderd, aan mijnen biechtvader openbare. Toon mij, Heer, het getal en de grootheid mijner overtredingen en laat niet toe, dat ik mijzelven verblinde of misleide. Heilige Maria, moeder van barmhartigheid en toevlugt der zondaren, verwerf mij heden door uwe voorspraak, dat ik deze heilige biecht wel verrigte en door dezelve vergiffenis ontvange en de genade van mijn leven te beteren.

Onderzoek uw geweten met ijver en aandacht.

OEFENING VAN BEROUW.

Gij ziet, o oneindig groote God, aan uwe voeten den verrader, die u zoo dikwijls beleedigd heeft, maar u thans ootmoedig om vergeving smeekt. Een vernederd en vermorzeld hart zult gij, o God, niet versmaden. (Psalm 50.)

Ik dank u, o Heer, dat gij mij tot nu toe gespaard hebt en niet in de zonden hebt laten sterven. Om deze uwe barmhartigheid en om de verdiensten van Jesus Christus, hoop ik, o liefdevolle God, door deze H. Biecht de vergeving van alle zonden te verkrijgen, die ik ooit in mijn leven tegen uwe oneindige majesteit en heiligheid bedreven heb. Ik heb er berouw over, o goedertieren Vader, en ze zijn mij leed, niet zoozeer omdat ik door dezelve de hel verdiend en den hemel verloren heb, maar vooral omdat ik u, die de oneindige goedheid zijt, daardoor vergramd heb. Ik bemin u, o mijn hoogste goed! en omdat ik u bemin, beween ik alle beleedigingen, die ik u ooit heb aangedaan. Ik heb u verlaten, u de u verschuldigde eer onthouden, ik heb uwe genade, uwe vriendschap, met vrijen wil verloren. Vergeef mij, Heer, om Jesus wille, al mijne zonden, ik haat en verzaak ze uit geheeler harte, en niet alleen de doodzonden, maar ook alle dagelijksche zonden. Ik neem mij vast voor de gelegenheden tot zonde te schuwen en u voortaan nimmer weer vrijwillig te beleedigen. Ja, mijn God, liever wil ik sterven, dan ooit weder zondigen.

N A D E H. B I E C H T.

Beminnelijkste Jesus, welken grooten dank ben ik u verschuldigd ! Ik hoop en betrouw, dat gij om de verdiensten van uw dierbaar bloed mijne zonden hebt vergeven. Ik dank u daarvoor, o Heer, van ganscher harte en brand van verlangen, om in den hemel gedurende de gansche eeuwigheid uwe barmhartigheid te loven en te prijzen. Tot nu toe, o God, heb ik u dikwijls verloren, maar voortaan wil ik u nimmer weder verliezen. Ik zal mijn leven beteren. Gij, o God van liefde en barmhartigheid, verdient al mijne liefde, ik wil u dan ook in waarheid beminnen en nimmer weder van u gescheiden worden. Wat ik mij heb voorgenomen en wat ik aan u beloofd heb, o goeder-tieren Vader in den hemel, dat hoop ik met uwe genade getrouw te volbrengen : liever sterven namelijk dan u op nieuw beleedigen. Alle gelegenheden tot de zonde zal ik vlugten en tegen mijne zoo dikwijls terugkeerende fouten die middelen bezigen, welke uw dienaar, de priester, mij in het H. Sacrament heeft voorgeschreven of aanbevolen. Maar ach, o lieve God, gij kent mijne zwakheid ! Verleen mij de genade van u tot aan mijnen dood getrouw te blijven, en maak dat ik bij iedere bekoring haastig tot u mijne toevlugt neme. En gij, o zalige Moeder der volharding, help mij met uwe voor-spraak : op u, o onbevleete maagd en moeder Gods, stel ik mijne hoop. Amen.

COMMUNIEGEBEDEN.

VOOR DE H. COMMUNIE.

Lieve Jesus, waarachtige Zoon van God, die uit liefde tot mij onder de grootste smarten en diepste versmading gestorven zijt, ik geloof vastelijk dat gij tegenwoordig zijt in het allerheiligste Sacrament des Altaars. Ik ben bereid voor dit mijn geloof mijn leven op te offeren. —

Beminnelijke Heiland, ik hoop van uwe goeder-tierenheid, dat gij, om de verdiensten van het kostbaar bloed hetwelk gij voor mij hebt vergoten, heden, nu gij u zult gewaardigen tot mij te komen en mij te bezoeken, mijn hart van uwe heilige liefde zult ontsteken. Ik heb behoefte aan uwe liefde, om u gehoorzaam en getrouw te kunnen blijven, te volharden ten einde toe. —

O God, welbeminde van mijn hart. wat zoudt gij meer hebben kunnen doen, om mij tot uwe liefde te trekken? Het was u niet genoeg voor mij te sterven, gij hebt nog bovendien dit heilig Sacrament willen instellen, gij hebt mijne spijze willen worden, om u geheel aan mij weg te schenken, om u met een zoo ellendig en on-dankbaar schepsel als ik ben op het innigst te vereenigen. Gij zelf dringt er op aan dat ik u ontvang, gij zelf verlangt niets vuriger dan dat ik u kome ontvangen. O oneindige liefde ! een

God wil zich geheel en volkomen aan mij geven ! O mijn God, o oneindig beminnenswaardige goedheid, eene oneindige wederliefde waardig, ik bemin u boven alles, ik bemin u uit geheeler harte, ik bemin u meer dan mijzelf, ik bemin u meer dan mijn leven ; ik bemin u, wijl Gij zulks verdient ; ik bemin u om aan u te behagen, wijl Gij zoozeer naar mijne liefde verlangt. Weg dan van mij alle aardse neigingen, aan u alleen, mijn Jesus, aan u alleen, mijn opperste goed, wil ik al mijne liefde schenken. Gij zult heden in mijn binnenste komen en u geheel aan mij geven : zie, Heer, ik geef mij ook volkomen aan u ! Niets wil ik mij voorbehouden. Sta mij toe dat ik u beminne, want ik verlang niets anders dan wat u behaagt. Jesus, mijn dierbare Heiland, ik bemin u, ik vereenig mijne zoo zwakke en gebrekkige liefde met de liefde uwer engelen en heiligen, en met die van uwe gelukzalige Moeder, de H. Maagd Maria ! O mogten toch alle menschen u beminnen ! O mogt ik kunnen maken dat allen u beminden, zooals gij verdient bemind te worden. —

Zie, Heer Jesus, ik kom om mij met uw goddelijk Vleesch te voeden. Maar ach, mijn God, wie ben ik en wie zijt Gij ? Gij zijt God, een oneindig goede God, en ik — ik ben een ellendige aardworm, met vele zonden beladen, door welke ik u zoo dikwijls uit mijn hart verdreven heb. O God, ik ben niet waardig in uwe tegenwoordigheid te verschijnen, ik heb verdiend

de geheele eeuwigheid door van u verwijderd te blijven en in de hel te branden. Maar Gij, Heer, wijl Gij de goedheid zelve zijt, roept mij tot u, opdat ik u in mijn hart ontvang. Zie ik kom, ik kom beschaamd en verootmoedigd over de vele beleedigingen, u door mij aangedaan, maar ik kom tevens vol vertrouwen op uwe barmhartigheid en goedheid. O, hoe leed doet het mij, liefste Heiland, u vroeger zoo dikmaals vergramd te hebben. Gij hebt uw leven wel voor mij geofferd, en ik, ik heb zoo menigmaal uwe genade verwaarloosd, uwe liefde met ondank beloond, u om nietswaardige zaken verlaten.

Ik haat en verzaak alle zonden die ik bedreven heb, ik verfoei ze meer dan elk ander kwaad, omdat ik u, mijn God, daardoor bedroefd heb, omdat zij u, o Heer, mishagen. O Heer Jesus, doorgronder van harten en nieren, doorschouw mijn hart, het is vernederd en vermorzelt over mijne duizendvoudig gepleegde ongeregtigheden. Ik betrouw wel dat gij mij de vergiffenis geschonken hebt, maar ach, dierbare Jesus! zuiver mij nog meer. Zuiver mij volkomen, eer ik het wage tot u te komen. Gij zult weldra uwen intrek bij mij nemen, goddelijke Verlosser! ik bid u, neem mij in genade aan, schep in mij een nieuw hart, opdat ik u waardiglijk ontvang!

Kom dan, o Jesus! en vervul de begeerte mijns harten, want het verlangt naar u. Mijn God en

mijn al, mijne hoop, mijne liefde! Ach, mogt ik U dezen morgen met zulke godsvrucht, met zulke vurige liefde ontvangen, als uwe lieve Moeder Maria of uwe Heiligen, die U het meest beminden, U in hun sterfelijk leven ontvangen hebben. O gelukzalige Maagd, Moeder van God en ook mijne Moeder! geef gij zelve heden mij uwen welbeminden Zoon; zeg Hem dat ik uw dienaar ben, opdat Hij zoo met meer welgevallen op mij nederzie, mij zegene en vaster aan zijn goddelijk hart drukke. Amen.

NA DE H. COMMUNIE.

Gij zijt dan, lieve Jesus, reeds tot mij gekomen! Ik heb U dan waarlijk in mijn hart, en gij zijt reeds de mijne! Wees welkom, zoete Jesus! Ik aanbid U, ik omhels U, ik druk U aan mijn hart. Ik dank U, Heer, dat gij in mijn onzuiver hart hebt willen nederdalen! Heilige Maria, gelukzalige beschermheiligen en gij mijn engelbe-
waarder, dankt Jesus voor mij.

Daar gij dan, o goddelijke Hemelkoning, nu ook Koning in mijn binnenste, mij zoo liefdevol hebt willen bezoeken, verlangt gij met regt, dat nu ook ik mij aan U geve. Ik schenk U dan, o Heer, mijnen wil, mijne vrijheid, wat ik ben en heb. Voortaan wil ik niet aan mij toebehooren, neen, van heden af wil ik de uwe, geheel de uwe zijn. Ik draag U op voor heden en voor altoos mijne ziel met al hare krachten, mijn ligchaam met al zijne zintuigen, al mijne gedachten, begeerten en

neigingen; ja ik draag U mijn geheele leven op. Lang genoeg, o Jesus, heb ik U beleedigd, ik wil den overigen tijd mijns levens tot uwe verheerlijking aanwenden. Alles zij U dus geofferd, o lieve Jesus, alles tot uwe eer en glorie, tot dank voor uwe liefde.

Neem toch, bid ik U, God mijns harten, dit offer met welgevallen aan. 't Is wel nietig, Heer, maar het wordt U aangeboden door een zondaar, die geen ander verlangen heeft dan U te beminnen, dan aan U te behagen. Doe met mij en met alles wat mij toebehoort volgens uw goddelijk welbehagen. Vernietig in mijn hart alle genegenheden, die U mishagen. Door U alleen wil ik leven, alles wil ik wat gij wilt en niets wat gij niet wilt.

Ik vraag niet, o Jesus, om de goederen dezer aarde, maar ik smeeke U, door de verdiensten van uw heilig lijden, om de genade van berouw over mijne zonden al de dagen mijns levens. Verlicht mij toch, opdat ik de ijdelheid der wereldsche goederen moge inzien en zoo uwe beminnelijkheid te beter begrijpen. Maak, dat ik mij van de aardsche dingen losscheure en gebonden zij door de banden uwer liefde, opdat ik niets anders wille dan wat gij wilt. Maak mij geduldig en onderworpen bij armoede en ziekte, en bij alles wat met mijne eigenliefde in strijd is. Geef, dat ik zachtmoedig smaad en ongelijk verdrage; geef mij volharding in uwe liefde, in alle deugden, geef mij een zaligen en gelukkigen dood. Ach, Jesus, ik bid U vurig, geef mij de gave der volharding

ten einde toe. Nooit meer, liefste Jesus, wil ik mij weder van U afscheiden, of toelaten, dat ik van U afgescheiden worde. Altoos, o mijn God, wil ik mijne toevlugt tot U nemen, U aanroepen, o God mijner sterkte, dan zal ik kunnen volharden, dan zal ik in eeuwigheid niet beschaamd worden.

Hemelsche Vader ! uw goddelijke Zoon Jesus heeft mij beloofd dat gij alles zult geven, wat ik U in Zijnen naam zal vragen. In den naam en om de verdiensten van uwen lieven Zoon vraag ik U om de genade der volharding in uwe heilige liefde, opdat ik U eens in den hemel uit al mijne krachten moge beminnen, en daar, als ik niet meer van U zal kunnen gescheiden worden, den ganschen duur der eeuwigheid uwe barmhartigheid moge loven en prijzen.

Allerheiligste Maagd Maria, mijne hoop en toevlugt, verwerf mij de gunst, om welke ik gebeden heb ; dat ik U innigst lief hebbe, o groote Koningin, en in allen nood mij tot U keere, op U vertrouwe. Amen.

LITANIE,

VAN DE GEBOORTE DES HEEREN. (1)

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons,
Christus, verhoor ons.
God, hemelsche Vader, Ontferm U onzer.
God Zoon, verlosser der wereld,
God Heilige Geest,
Heilige Drievuldigheid, één God.
Jesus, van eeuwigheid ééngelboren Zoon des
Vaders,
Jesus, eeuwig Woord, door hetwelk hemel en
aarde geschapen zijn,
Jesus, die het leven en het licht der men-
schen zijt,
Jesus, vleesch geworden Woord, hetwelk onder
ons gewoond heeft,
Jesus, die uit de Maagd Maria te Bethlehem in
een stal geboren zijt,
Jesus, die als een arm kindje door uwe moeder
in eene kribbe nedergelegd zijt,

Ontferm U onzer.

(1) Overgenomen uit „Functionarium Catholicum” van
J. A. Kaltner.

Jesus, wiens geboorte de engelen verkondigd
 hebben,
 Jesus, wien de herders in de kribbe gezien
 en aanbeden hebben,
 Jesus, voor wien de Wijzen uit het Oosten in
 aanbidding zijn nedergefallen,
 Jesus, wien de Wijzen uit het Oosten hunne
 schatten geofferd hebben,
 Jesus, die om ons rijk te maken, arm geworden
 zijt,
 Jesus, die u, om ons naar den hemel op te
 heffen, zoo diep tot ons vernederd hebt,
 Jesus, die om ons tot kinderen van God te ma-
 ken, kind eens menschen geworden zijt,
 Jesus, die wilt dat alle menschen tot de kennis
 der waarheid en tot de zaligheid zullen komen,
 Jesus, die voor alle volken als een licht ter ver-
 lichting verschenen zijt,
 Jesus, die den vrede schenkt aan alle men-
 schen van goeden wille,
 Jesus, onze liefdevolle Heiland en toekomstige
 regtvaardige regter,
 Wees genadig. — Spaar ons, Heer !
 Wees genadig. — Verhoor ons, Heer !
 Van allen zonden. Verlos ons, Heer.
 Van hoogmoed en van alle zondige verkleefd-
 heid aan aardsche goederen,
 Van allen kwaden wil,
 Van alle dwaling en ongeloof,
 Door uwe komst in de wereld,
 Door uwe geboorte in eenen stal,

Ontferm U onzer.

Verlos ons, Heer.

Door uwe vrijwillige armoede en vernedering.

Verlos ons, Heer.

Door uwe liefde tot ons menschen. Verlos ons,
Heer.

Wij zondaren, — wij bidden U, verhoor ons,

Dat wij de gedachtenis uwer zegenrijke ge-
boorte met heilige vreugde mogen vieren,

Dat wij U en uwe goddelijke genade in onze
harten mogen opnemen,

Dat gij ons moogt geven kinderen Gods te
worden,

Dat wij naar het voorbeeld der vrome herders

U met een geloovig hart mogen zoeken en
vinden,

Dat wij nimmer door onze schuld den zoeten
vrede mogen verliezen,

Dat wij bij de moeilijkheden onzes levens,
naar U als ons voorbeeld mogen zien,

Dat wij aan alle hoovaardij, zinnelijkheid en alle
booze lusten mogen verzaken,

Dat gij aan alle menschen den geest van oot-
moed en tevredenheid moogt verleenen,

Dat alle menschen op aarde vrede, heil en
zegen mogen verwerven,

Dat wij allen de vruchten uwer verlossing waar-
dig en deelachtig mogen worden,

Jesus, Zoon Gods,

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. —

Spaar ons, Heer !

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. —

Verhoor ons, Heer !

Wij bidden U, verhoor ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld. —
Ontferm U onzer.

Christus, hoor ons. — Christus, verhoor ons.
Heer, ontferm U onzer. — Christus, ontferm U
onzer. — Heer, ontferm U onzer.
Onze Vader. — Wees gegroet.

vs. Het woord is vleesch geworden.

R: En het heeft onder ons gewoond.

GEBED.

O God, die dezen allerheiligsten nacht door uw
waarachtig licht verlicht hebt, geef, dat wij, die de
geheimenissen van dit licht op aarde gekend heb-
ben, eenmaal zijne vreugden in den hemel mogen
genieten.

Wij bidden U, o Heer! verleen ons, daar het
nieuwe licht van het menschgeworden Woord
in onze harten is uitgestort, dat ook het licht
des geloofs in onze werken moge uitschijnen.

Wij bidden U, almachtige God, geef, dat de ge-
boorte van uwen eenigen Zoon in het vleesch ons
verlosse, die door de oude slavernij onder het
juk der zonde gehouden worden. Door denzelfden
Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer. Amen.

LITANIE

TOT HET GODDELIJK KIND JESUS.

Heer, ontferm U onzer.
Christus, ontferm U onzer.
Heer, ontferm U onzer.
Christus, hoor ons.
Christus, verhoor ons.
God hemelsche Vader, ontferm U onzer.
God Zoon, Verlosser der wereld,
God H. Geest,
H. Drievuldigheid, één God,
Jesus, om onze zaligheid uit den schoot uws
Vaders nedergedaald,
Jesus, van den H. Geest ontvangen,
Jesus, door uwe eeuwige geboorte waarachtige
Zoon des hemelschen Vaders,
Jesus, door uwe tijdelijke geboorte waarachtige
Zoon der onbevleete Maagd,
Jesus, die negen maanden in den schoot uwer
maagdelijke Moeder gerust hebt,
Jesus, die den H. Joannes, uwen Voorlooper,
in het ligchaam zijner moeder geheilgd hebt,
Jesus, die met een vurig verlangen door uwe
Moeder en uwen Voedstervader verwacht zijt,

Ontferm U onzer.

Jesus, verwachting en troost aller volken, ontferm U onzer.

Jesus, in wien alle geslachten der aarde gezegend zijn,

Jesus, menschgeworden God,

Jesus, wiens geboorte de blijde boodschap was,

Jesus, beminnelijk Kind van Bethlehem,

Jesus, die de Maagd Maria tot Moeder hebt gekozen,

Jesus, die den H. Jozef tot uwen Voedstervader hebt verheven,

Jesus, die als een hulpbehoevend kind hebt willen geboren worden,

Jesus, voor wiens Moeder geene plaats in de herberg was.

Jesus, door uwe moeder in een beestenstal gebaad,

Jesus, wiens krib een voederbak der dieren was,

Jesus, wien een weinig hooi en stroo tot rustbed strekte,

Jesus, als kind met armoedige windselen bedekt,

Jesus, wien de adem der dieren tegen de grimmige koude beschermde,

Jesus, die om onze zaligheid U zoo diep hebt willen vernederen,

Jesus, door uwe moeder Maria allerteederst bemind,

Jesus, door uwen voedstervader Jozef allerzorgvuldigst bewaard,

Jesus bij uwe geboorte door de engelen, bezongen,

Ontferm U onzer.

Jesus, door arme herders aangebeden, ontferm U
onzer.

Jesus, door eene ster aan de Wijzen geopenbaard,
Jesus, die in de besnijdenis uw bloed voor
ons gestort hebt,

Jesus, door uwe maagdelijke moeder in den
tempel opgedragen,

Jesus, wien men reeds als kind naar het leven
stond,

Jesus, die om aan de handen van Herodes te
ontkomen, naar Egypte moest vlugten,

Jesus, wien als kind de marteldood der on-
schuldige kinderen verheerlijkte,

Jesus, die uit Egypte teruggekeerd, te Naza-
reth aan Maria en aan Jozef onderdanig ge-
weest zijt,

Jesus, die gedurig toenaamt in ouderdom, wijs-
heid en behagelijkheid bij God en bij de
mensen,

Jesus, die als kind gaarne den tempel bezocht,

Jesus, die altoos den wil van uwen hemel-
schen Vader volbragt,

Jesus, die de verlorenen zijt komen zoeken,

Jesus, die allen wilt zalig maken,

Jesus, licht der wereld,

Jesus, de weg, de waarheid en het leven,

Jesus, bijzondere vriend der kinderen,

Jesus, goddelijk voorbeeld aller deugden,

Jesus, minnaar onzer zielen, liefde onzes harten,

Wees genadig. — Spaar ons, Heer!

Wees genadig. — Verhoor ons, Heer!

Ontferm U onzer.

Van alle zonden. — Verlos ons, Heer!

Door uwe menschwording,
 Door uwe nederige geboorte,
 Door uwe armoedige geboorte,
 Door uwe koude en naaktheid,
 Door uw bitter schreijen,
 Door uwe droeve tranen,
 Door al uw lijden in Bethlehems kribbe,
 Door uwe pijnlijke besnijdenis,
 Door uwe haastige reis naar Egypte,
 Door uw voorbeeldig geduld,
 Door uwe kinderlijke gehoorzaamheid,
 Door uwen ijver voor Gods huis,
 Door uwe liefde voor ons eeuwig geluk,
 Door uwe kinderlijke jaren,
 Door uw goddelijk leven,

Wij zondaren. — Wij bidden U, verhoor ons.

Dat wij altoos arm van geest mogen zijn.

Dat wij den geest der zachtmoedigheid mogen bezitten.

Dat wij de vervolging om uwentwille geduldig en met liefde mogen verdragen.

Dat wij ons gaarne voor allen verootmoedigen.

Dat wij onzen ouders en overheden steeds onderdanig mogen zijn.

Dat alle kinderen U in godsvrucht en deugd mogen navolgen.

Dat alle volwassenen dagelijks meer en meer aan U gelijkvormig worden.

Dat de liefde voor den godsdienst en den tempel ons altoos beziele.

Verlos ons, Heer!

Wij bidden U, verhoor ons.

Dat onze werken U en uwen hemelschen Va-
 der mogen verheerlijken.
 Dat wij onze harten tot eene waardige woon-
 plaats voor U mogen bereiden.
 Dat wij de nederigheid opregt mogen beminnen.
 Dat wij de aardsche rijkdommen niet begeeren,
 maar naar de onvergankelijke goederen des
 hemels mogen streven.
 Dat wij U altoos vurig mogen beminnen.
 Dat wij eens door U mogen zalig worden.
 Jesus, Zoon Gods en onze Broeder.
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
 spaar ons, Heer!
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
 verhoor ons, Heer!
 Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
 ontferm U onzer.
 Jesus, hoor ons. — Jesus, verhoor ons.
 Heer, ontferm U onzer.
 Christus, ontferm U onzer.
 Heer, ontferm U onzer.

Onze Vader. — Wees gegroet.

vs. Alle grenzen der aarde

r. Hebben het heil van onzen God gezien.

LAAT ONS BIDDEN.

Geef, bidden wij U, almachtige God, dat, gelijk
 de in het vleesch verschenen Zaligmaker der
 wereld ons de bewerker is eener goddelijke ge-
 boorte, Hij zoo ons ook de onsterfelijkheid moge
 verleenen, Die met U leeft en heerscht, God, in
 alle eeuwen der eeuwen. Amen.

Wij bidden U, verhoor ons.

AFLATEN,

VERLEEND AAN DE DEVOTIE TER EERE
VAN HET KIND JESUS. (1)

1

NOVENE voor Kerstmis.

Op iederen dag der novene: 300 dagen.

Voor de geheele novene: een volle aflaat op
Kerstdag of onder het octaaf.

Men kan ook op een dag der novene biechten, communi-
ceren en den vollen aflaat verdienen, als men daarna de
novene maar ten einde brengt.

2

NOVENE ter eere van het Kind Jesus op andere tijden van het jaar.

Dezelfde aflaten. (PIUS VII en PIUS VIII).

3

NOVENE voor den 25sten van elke maand.

Wanneer men de 9 dagen, die den 25sten van
de maand voorafgaan, met een rouwmoedig hart

(1) De Aflaten onder No. 1 en 2 zijn ontleend aan de
Verzameling van gebeden enz., door P. REIJNEN, goedge-
keurd te Haarlem, den 18 Junij 1868.

de volgende opdracht, welke uit vijf gebeden bestaat, verrigt, verdient men elken dag een aflaaf van een jaar, toepasselijk op de overledenen. (PIUS IX.)

Opdragf.

1. Eeuwige Vader, ik offer U tot eere, tot uwe glorie, voor mijne zaligheid en die van de gansche wereld het geheim der Geboorte van onzen goddelijken Zaligmaker. Glorie zij den Vader, enz.

2. Eeuwige Vader, ik offer U tot uwe eere, tot uwe glorie en voor mijne eeuwige zaligheid het lijden, dat de allerheiligste Maagd en de H. Jozef hebben doorgestaan op die lange en moeilijke reis van Nazareth naar Bethlehem, en de benaauwdheid, die hun hart beklemde, toen zij geene schuilplaats konden vinden eenige oogenblikken vóór dat de Zaligmaker der wereld moest geboren worden. Glorie zij den Vader, enz.

3. Eeuwige Vader, ik offer U tot uwe eer, tot uwe glorie en voor mijne eeuwige zaligheid de krib, waarin Jesus geboren werd, het harde stroo dat hem tot bed moest dienen, de koude die hij geleden heeft, de doeken, waarin hij gewonden werd, de tranen die hij gestort en de verteederende zuchten, die hij geslaakt heeft. Glorie zij den Vader, enz.

4. Eeuwige Vader, ik offer U tot uwe eer, tot uwe glorie en voor mijne eeuwige zaligheid

de smart, die het goddelijk kind Jesus in zijn teeder ligchaampje gevoelde, als het zich overgaf aan het mes der allerpijnlijkste besnijdenis; ik offer dat kostbaar bloed, dat Hij toen voor de eerste maal vergoten heeft tot zaligheid van geheel het menschedom. Glorie zij den Vader, enz.

5. Eeuwige Vader, ik offer U tot uwe eer, tot uwe glorie en voor mijne eeuwige zaligheid de ootmoedigheid, de versterving, het geduld, de liefde en al de deugden van het kindje Jesus. Ik dank, min en loof U zonder ophouden voor dit onuitsprekelijk geheim der menschwording van het goddelijk Woord. Glorie zij den Vader, enz.

vs. Het woord is vleesch geworden.

r. En heeft onder ons gewoond.

G E B E D.

O God, wiens eeniggeboren Zoon in de zelfstandigheid van ons vleesch verschenen is, geef, bidden wij U, dat wij inwendig geheel vernieuwd mogen worden door Hem, Die, naar het geloof ons leert, uitwendig aan ons gelijkvormig werd. Die met U leeft en heerscht in de eeuwen der eeuwen. Amen.

DE GEHEIMEN DER HEILIGE KINDSCHIED.

v. O God, kom mij ter hulp.

r. Heer, haast U om mij te helpen.

Eer zij den Vader en den Zoon en den Heiligen Geest.

Gelijk het was in het begin, en nu en altijd, en in de eeuwen der eeuwen. Amen. „*Onze Vader.*”

I. O Jesus, allerbeminnelijkst Kind, Gij die tot onze zaligheid uit den schoot des Vaders neêrge-daald en van den H. Geest ontvangen zijt. Gij, die geen afschrik hadt van den schoot der Maagd, vleesch zijt geworden en de gedaante van een slaaf hebt aangenomen, ontferm U onzer.

r. Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. „*Wees gegroet, Maria.*”

II. O Jesus, allerbeminnelijkst Kind, Gij die in den schoot uwer maagdelijke moeder de H. Elisabeth bezocht, uw voorlooper den H. Joannes Baptista met den H. Geest vervuld en reeds in den schoot zijner moeder geheilgd hebt. Ontferm U onzer.

r. Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. „*Wees gegroet.*”

III. O Jesus, allerbeminnelijkst Kind, Gij die negen maanden in den schoot uwer maagdelijke

Moeder opgesloten, door haar en door den H. Jozef met de vurigste verlangens afgewacht en aan God den Vader voor de zaligheid der wereld zijt opgedragen. Ontferm U onzer.

R Ontferm U onzer, O Kind Jesus, ontferm U onzer. „*Wees gegroet.*”

IV. O Jesus, allerbeminnelijkst Kind, Gij die in Bethlehem uit de maagd Maria geboren, in doeken gewonden, in eene krib gelegd, door de Engelen en door de Herders bezocht zijt geworden. Ontferm U onzer.

R Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. „*Wees gegroet.*”

Eer zij U, o Jesus, die uit eene Maagd zijt geboren; eer aan den Vader en den Heiligen Geest in de eeuwen der eeuwen. Amen.

v. Christus is in onze nabijheid.

R Komt, aanbidden wij Hem. „*Onze Vader.*”

V. O Jesus, allerbeminnelijkst Kind, Gij die den achtsten dag na uwe geboorte bij de besnijdenis gewond en met den roemvollen naam van Jesus genoemd zijt, die door uwen naam en door uw bloed te gelijk uw Verlossersambt vooraf hebt bekend gemaakt. Ontferm U onzer.

R Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. „*Wees gegroet.*”

VI. O Jesus, allerbeminnelijkst Kind, Gij die door eene ster aan de drie Koningen aangewezen, door hen op den schoot uwer Moeder aanbeden, en door de zinnebeeldige geschenken van goud,

wierook en myrrhe vereerd zijn geworden. Ontferm U onzer.

r. Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. „*Wees gegroet.*”

VII. O Jesus, allerbeminlijkst Kind, Gij die door uwe H. maagdelijke Moeder in den tempel opgedragen, door Simeon in de armen genomen en omhelsd, en door Anna de profetessee aan Israël geopenbaard zijn geworden. Ontferm U onzer.

r. Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. „*Wees gegroet.*”

VIII. O Jesus, allerbeminlijkst Kind, Gij die door den goddeloozen Herodes ter dood gezocht, door den H. Jozef met uwe Moeder naar Egypte gevoerd, aan een wreeden dood ontrukkt, en door den marteldood der onnoozele kinderen verheerlijkt wordt. Ontferm U onzer.

r. Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. „*Wees gegroet.*”

Eer zij U, o Jesus, die uit eene Maagd zijn geboren; eer aan den Vader en den Heiligen Geest in de eeuwen der eeuwen. Amen.

v. Christus is in onze nabijheid.

r. Komt, aanbidden wij Hem. „*Onze Vader.*”

IX. O Jesus, allerbeminlijkst Kind, Gij die met Maria uwe allerheiligste Moeder en met den heiligen Aartsvader Jozef tot aan den dood van Herodes in Egypte gebleven zijt. Ontferm U onzer.

r. Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. „*Wees gegroet.*”

X. O Jesus, allerbeminnelijkst Kind, Gij diemet uwe ouders uit Egypte in het land van Israël zijt wedergekeerd, op reis veel vermoeyenis doorgegaan, ende stad Nazareth tot uwe verblijfplaats gekozen hebt. Ontferm U onzer.

r. Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. » *Wees gegroet.* »

XI. O Jesus, allerbeminnelijkst Kind, Gij die in het huis van Nazareth aan uwe ouders onderdanig waart en een allerheiligst leven leiddet, Gij die in uw armoedig en werkzaam leven zooveel geleden hebt, en met de jaren steeds aangroeidet in wijsheid en genade. Ontferm U onzer.

r. Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. » *Wees gegroet.* »

XII. O Jesus, allerbeminnelijkst Kind, Gij die twaalf jaren oud zijnde, naar Jerusalem geleid, door uwe ouders met droefheid gezocht en na drie dagen in het midden der leeraars met blijdschap gevonden zijt. Ontferm U onzer.

r. Ontferm U onzer, o Kind Jesus, ontferm U onzer. » *Wees gegroet.* »

Eer zij U, o Jesus, die uit eene Maagd zijt geboren; eer aan den Vader en den Heiligen Geest in de eeuwen der eeuwen. Amen.

OP KERSTDAG EN ONDER HET OCTAAF.

v. Het woord is vleesch geworden. Alleluia.

r. En heeft onder ons gewoond. Alleluia.

(Op andere tijden wordt het *Alleluia* weggelaten.)

OP DRIE KONINGENDAG EN ONDER HET OCTAAF.

v. Christus heeft zich aan ons vertoond. Alleluia.

r. Komt, aanbidden wij Hem. Alleluia.

GEBED.

Almagtige, eeuwige God, Heer van Hemel en aarde, Gij, die U aan de kleinen openbaart, geef, bidden wij U, dat wij de allerheiligste geheimen van het Kind Jesus uwen Zoon op eene waardige wijze vereeren en trachten na te volgen, om alzoo het Rijk der hemelen, dat aan de kleinen beloofd is, te beërven. Door denzelfden Heer Jesus Christus, uwen Zoon, onzen Heer, die met U leeft en heerscht in eenheid des Heiligen Geestes, God in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

"Zij, die met een waar berouw over hunne zonden en na gebiecht en de H. Communie ontvangen te hebben, in eene kerk of openbare kapel de godvruchtige oefening ter eere van het Kind Jesus op den 25sten van elke maand bijwonen, en daarbij de twaalf geheimen der H. Kindschheid vereeren, verdienen een vollen aflaat. Men moet de bovenstaande gebeden, die door de H. Congregatie der Kerkelijke plegtigheden zijn goedgekeurd, met aandacht lezen en bidden volgens de intentie van Zijne Heiligheid.

"Zij, die afzonderlijk met godsvruchten een rouwmoedig hart deze heilige oefening houden, verdienen eens daags een *aflaat van drie honderd dagen.*"

Verleend door Zijne Heiligheid Pius VII, bij een decreet van de H. Congregatie der aflaten, 23 November 1819.

KERSTMIS.

1.

Op, op, met spoed naar Bethlehem!
Zoo sprak eens 's nachts een eng'lenstem
Tot herders in het veld;
Een kind ligt daar in armoë neêr,
Gaaf, bidt het aan, 't is God de Heer,
Sinds lang reeds u voorspeld.

2.

Toen de engel deez' bevelen gaf,
Toen daalde een rei van eng'len af
Bij held'ren maneschijn;
Zij zongen: Lof en eer zij God
En vrede zij der menschen lot,
Die goed van wille zijn.

3.

Daar trekt de stoet van herders heen,
Een droef geluid, een zwak geweën
Verheft zich uit een stal!
Mijn God, is hier uw troon gesticht!
Een schuur voor U, o god'lijk Wicht!
De Schepper van 't heelal!

4.

Zij treden in maar staan verplet:
Een beestenkrib is 't kinderbed,
Een bed van weinig stroo!
Toch knielen zij met eerbied neêr,
„Het kindjen is uw God en Heer!”
Dus sprak de hemelbô.

5.

Ja, kindjelijef in d' armen stal,
Gij zijt de Schepper van 't heelal,
Beschikker van ons lot!
Der herd'ren lof in onze beê,
Wij jubelen met de eng'len meê:
Hosanna, eer zij God!

CHRISTUS' GEBOORTE,

1.

Christ'nen, op naar Bethlehem,
Naar het Kindje teêr!
't Ligt daar in een beestenkrib,
Op een stroobed neêr!
Tusschen ezel, tusschen os,
Ligt het lieve Kind,
Haast u dan naar Bethlehem,
Tot ge 't Wichtje vindt.

2.

Christ'nen, ziet dat schreijend Wicht,
't Knaapje zwak en teêr,
Dat ge daar in 't kribje vindt,
Is ons aller Heer;
't Is de groote, rijke God,
Schepper van 't heelal,
't Is des eeuw'gen Vaders Zoon,
't Kind daar in dien stal!

3.

Spoedig dan naar Bethlehem,
 't Lieve kind tot leer,
 Dat zoo arm ter wereld kwam
 Tot ons aller eer;
 Gij, die hier in armoê leeft,
 Ziet dit god'lijk Kind,
 Dat, hoe groot in majesteit,
 De armoê toch bemint.

4.

Spoedig dan naar Bethlehem,
 Prijst dat Kindje zeer!
 Door zijn armoê en gebrek,
 Zijn wij kind'ren weêr
 Van den goeden, grooten God,
 Die om Adams val,
 's Hemels poort gesloten had,
 Maar nu oop'nen zal.

5.

Zijt ge nu in Bethlehem,
 Zeg dan: Lieve Heer,
 Lof en eere duizendmaal,
 Duizendmaal en meer;
 Ach, wij wenschen zoo als Gij,
 Groot te zijn in deugd,
 Hoed dan, zoo is onze beê,
 Hoed dan onze jeugd!

DE GEBOORTE VAN CHRISTUS.

Juicht met mij, juicht, veldelingen,
Wil, gezaligd herd'ental,
Een gewijden beurtzang zingen
Bij het nad'ren tot deez' stal.
Laat in welige valleijen
Uw onnooz'le lam'ren weijen,
Vrede heerscht alom op 't veld,
Vrede en rust zijn ons beschoren,
Nu de heilvorst is geboren,
Vreest men voor geen krijgsgeweld.

2.

Welk een reeks van droevige eeuwen
Prangde ons 't juk der slavernij,
Maar de Trooster der Hebreuwen
Maakt ons van die keet'nen vrij.
Nu mag Juda 't hoofd opbeuren,
Juichen, daar ze eertijds moest treuren,
Ziet, haar Heerscher komt ten troon,
Die den dwing'land zal verpletten
En zich op den zetel zetten
Als vorst Davids Heer en zoon.

3.

Hoe verrukkend zongen de engelen,
 Bij 't alvoedend Bethlehem,
 Duizend stemmen hoorde ik mengen,
 't Hemelkoor was ééne stem.
 Sterveling! uw heil komt nader,
 Ja, de Zoon van God den Vader
 Is nu uw natuurgenoot.
 Hij zal Isrels redder wezen,
 Voor Hem zal zelf de afgrond vreezen,
 Hij verwint èn hel èn dood.

4.

'k Zie nog 't blozend Oosten glimmen
 Van den glans, die in deez' nacht
 Luistervol scheen aan de kimmen
 Bij de jongste schapenwacht:
 Toen een maagd den Godmensch baarde,
 Toen de Heiland daalde op aarde,
 Toen de spruit uit Jesse's stam,
 Tot een rijsken opgeschoten,
 Bloeide als 't éelst van Abrams loten,
 Toen Gods liefde tot ons kwam.

5.

Juicht met mij, o juicht, mijn broeders!
 God de Sterke wordt een kind,
 Onze maker, de Albehoeder,

Die de winden viert en bindt:
 Die den bajert deed verdwijnen,
 't Licht uit duisternisse schijnen,
 Die de wat'ren heeft gegrond,
 Schepper van de hemelkringen,
 Voor wiens troon de cherubs zingen,
 Woont nu op dit wereldrond.

6.

In een nederige woning
 Ligt Hij als een spraak'loos kind:
 Biedt Hem hulde, 't is uw Koning,
 Hij, uw broeder, die u mint.
 Ziet wat liefde, hoe verteederd,
 Zoo verheven als vernederd,
 Ligt Hij op het kribaltaar.
 Neig, neig, god'lijk kind uw ooren,
 Wil ons ned'rig smeeken hooren,
 Zalig ons, o Middelaar!

HET KINDJE JESUS.

Liever kindje leefde er nimmer
Dan Maria's god'lijk Kind,
Dat het in aanminnigheden
Ver van alle kind'ren wint.

2.

't Daalde van den hemel neder
Als een zwak, armoedig wicht,
Maar hoe blonk het vergenoegen
Op zijn god'lijk aangezicht.

3.

Jozef was zijn voedstervader,
Trouw heeft hij het Kind gehoed;
En het Kindje heeft die zorgen
Door zijn liefdeblijk verzoet.

4.

Minlijk Kindje, laat me U prijzen,
Biddend de oogen naar U slaan;
Groeije ik met de levensjaren
Ook in deugd en wijsheid aan.

5

Ja, ja, geef dit, lieve Jesus,
Geef het, geef het, god'lijk Kind:
'k Word dan ook bij God en menschen,
Als gij, Jesus lief, bemind.

LOFLIED TOT HET KINDJE JESUS.

Kindje Jesus, in een stal,
Uit een arme maagd geboren,
Schoon Gij God des hemels waart,
Hebt Gij de armoë meer verkoren
Dan de grootheid dezer aard,
Die meer ramp dan vreugde baart.

2.

Kindje Jesus, die al vroeg
Naar Egypte moest ontvlugten,
Doe ons vlieden alle kwaad,
Doe ons booze vrienden duchten;
Dat wij, van verleiding vrij,
Schuld'loos wand'len zoo als Gij.

3.

Kindje, door de Moedermaagd,
In den tempel opgedragen,
Wij ook geven U ons hart;
Zie toch, zie met welbehagen,
Min'lijk Kindje, God en Heer,
Op ons offer zeeg'nend neêr.

4.

JS. Jesus, lief en god'lijk Kind,
Die reeds in uw kinderjaren,
Aan de leeraars van de wet,
's Heeren wetten gingt verklaren,
Ach, doordring ons van Gods woord,
Voer ons op den heilweg voort.

5.

God'lijk Kindje, doe ook ons,
In de lente van ons leven,
Groeijen in verstand en deugd,
Mogen we immer voorwaarts streven
Op den weg door U bereid,
Die ons voert ter zaligheid.

Het kindje Jesus mensch geworden.

Jesus kwam als kind op aarde,
Hij, des Vaders een'ge Zoon,
Daalde, tot geluk der menschen,
Van den hoogen hemeltroon.

De Englen waren heilgezanten :
Aan de herders in het veld
Hebben zij de blijde mare
Onder lofgezing vermeld.

En de herders ijlden henen,
En zij vonden in den stal
't Lieve Kindje, mensch geworden,
Schoon de Schepper van 't heelal.

Hoe, hoe kan het mogelijk wezen,
Dat een God hier als een wicht,
Als een arm en spraakloos kindje,
Tusschen os en ezel ligt !

Om de zonden weg te nemen,
Waar het menschdom onder leed,
Heeft zich Jesus met het huisel
Van den zwakken mensch bekleed.

Was het uwe liefde, Jesus,
Uwe liefde tot den mensch,
Die U ons gelijk deed worden...
Voor die liefde zonder grens.

Moeten wij U dank betoonen,
Weer beminnen, even teer;
Ja, dat zal ons streven wezen,
Kindje Jesus, God en Heer!

IK GROET U, JESUS.

Door Pater POIETERS.

Ik groet U, Jesus, duizendmaal,
Die ons bezocht in tranendaal;
Zoet Kind, wees duizendmaal gegroet,
Die stort voor ons 't onnoozel bloed,
Die wordt zoo bitterlijk doorwond,
Opdat de zondaar zij gezond.

Het woord luidt Jesus, in den tijd,
Omdat gij Zaligmaker zijt,
O Jesu, Jesu, Jesu zoet,
Besproei mij met een druppel bloed!
Dan zal ik zingen te allen tijd,
Hoe dat gij Jesus, Jesus zijt.

O Naam, die eerst door Gods bevel,
Geboodschapt is van Gabriël!
O schooner Naam dan dageraad!
O zoeter Naam dan honigraat!
O groener Naam dan 't levend hout!
O rijker Naam dan 't fijnste goud!

O zachter Naam dan tortelduif!
O verscher Naam dan wijngaarddruif!
O klaarder Naam dan Zonnestraal!
O sterker Naam dan louter staal!
O grooter Naam dan keizerrijk!
O Naam, die nooit had zijns gelijk!

Duikt, bloemkens, wie gij ook moogt zijn,
Want hier verliest gij uwen schijn.
En gij, riviértjes, loopt van mij,
Geen vloeijend zilver heeft hierbij.
Gij, balsemkruidjes, buigt u neer,
Gij ruikt zoo zoet niet als de Heer.

Sluit, vogeltjes uw nebbe toe:
Ik ben uw zingen nu al moe.
Al wat ik zag of heb gehoord,
Dat is vergeten door één woord:
O Jesu, Jesu, Jesu zoet!
O Naam, wees duizendmaal gegroet.

HET KINDJE JESUS,

HET LICHT VAN ONS GELOOF.

In duisternis en rouw gehuld
Lag de aarde, door de zondenschuld
Van Adam en zijn gade;
Gesloten was de hemelpoort....
Eén hoop bestond..... het godlijk woord:
Belofte van genade.

Vergeefs, vergeefs was lang verbeid
De blijde komst, zoo vaak voorzeid
Door heilige Godsgezanten,
De komst van die de zegevaan,
Door smart en kruisdood te ondergaan,
Op Golgotha zou planten.

Hij kwam, maar niet in vorstenpraal,
En sprak hij nu ook hemeltaal,
Hij vond geen eerbetooning:
Een klein getal van herdren kwam
Den grooten Vorst uit Juda's stam
Begroeten als hun Koning.

Een nieuwe wondre ster verscheen,
 Zij voerde een drietal heidnen heen
 Naar Hem, den lang Beloofde,
 Zij erkenden en aanbaden 't Wicht;
 En 't was bij glans van heller licht
 Dat niet de jood geloofde.

Wij, Kindje, zien in U den Vorst,
 Naar wien heel Isrel heeft gedorst
 Sinds viermaal duizend jaren;
 Bij 't volle licht der profecij
 Erkennen en aanbidden wij
 U, Kind, met d'englenscharen.

Geprezen zijt Gij, God de Zoon,
 En draagt Gij ook geen vorstenkroon,
 Gij zijt het Eeuwig Leven,
 Der aard beloofd na Adams val,
 Als die haar weer bevrijden zal
 En 't Hemehrijk hergeven.

KERSTLIEDEREN.

No. I.

Verheug u, Christenschaar!
Wil juichend loven
Hem, die van boven
Komt, en maakt den heilweg klaar,
De vreugd'rijke Eng'lenstem
Drijft ons naar Bethlehem,
Alwaar geboren is het Kind,
Gods Zoon, die ons bemint.

Hij komt van 't Hemelhof,
En brengt ons mede
Een zielevrede;
Hem zij hartedank en lof!
Treed aan, val hem te voet,
Hij is ons hoogste Goed;
Hij boet voor ons en maakt ons vrij
Van zondeslavernij.

In eene reine Maagd
Werd hij ontvangen
Al ons verlangen
Was Hij, die onze ellend' draagt,
Zijn goddelijke gloed
Ontvonke ons kil gemoed,
Doe ons met lofzang en gebeên,
Tot Hem ten stalle intreên.

Minrijke Vredevorst!
 Verhoor ons smeeken;
 Lesch uit uw beken
 Onzen heil- en hemeldorst.
 Laat uit uwe ootmoedszucht
 Ons trekken deze vrucht:
 Dat we U (verleen ons die genâ)
 Steeds volgen vroeg en spâ.

No. II.

O kersnacht! een der langste nachten,
 Des Hemels licht breekt door met krachten,
 Regt midden in de duisterheid;
 De glans der starren in het duister
 Verbaast de herders door zijn luister,
 Als 's werelds vree hun wordt verbreid.

Een Eng'lenrei verkondigt vrede,
 Een helder licht wijst hun de stede,
 Alwaar de Godmensch nederligt:
 In eenen stal was, bij twee beesten,
 In eene kribb' den Allermeeften
 Op 't hooi een ligplaats toegerigt.

Op 't hooi! gewonden, ja in doeken,
 Ligt Hij, Verlosser, die de vloeken
 Van 's menschdoms welverdiende straf
 Op Zijne schoud'ren hier moest dragen,
 En zoo, door lijden, pijn in slagen,
 Moest door den dood gaan in het graf.

Om ons met hem te doen verrijzen,
 En eeuwig Hem door zang te prijzen,
 Voor Zijne liefde, die hem leidt,
 Om neêr te dalen van hier boven,
 En zoo op de aard' te zijn verschoven,
 Om aller menschen zaligheid.

O min'rijk Kind en God te gader!
 Een met den heil'gen Geest en Vader,
 Die is, die was, die wezen zal:
 Van wien, in wien, door wien wij leven;
 Wil ons toch die genade geven,
 Dat wij U kennen Een en Al.

No. III.

O Jesus! vleeschgeworden Woord,
 De Morgenstar, die elk bekoort,
 Des Vaders Zoons van eeuwigheid,
 Gelijk met Hem in majesteit,
 In majesteit. In majesteit.

O Heiland! glans van 't eeuwig licht,
 Tot U blijft onze hoop gerigt,
 Verhoor 't geroep van onze beê,
 Verleen genâ, (schenk uwen vreê.) *ter.*

't Heeft immers U, o Heer! behaagt,
 Te dalen in den schoot der Maagd,
 Om 's menschen heil en zaligheid
 Te worden vleesch, (zoo lang voorzeid.) *ter.*

Deez' dag, waar op elk Christen juicht,
 Deez' blijde dag uw komst getuigt
 Als Engel, dien de Vader zond.
 Een middelaar (van 't nieuw verbond). *ter.*

Waar zag m' ooit zulk een liefdegloed !
 Wees welkom, Jesus ! wees gegroet ;
 Wat hemel, aarde, en zee bewoont,
 Zijn blijdschap thans (door lofzang toont). *ter.*

Van ons bevrijd aan 't helsch gebroed,
 Door 't vloeijen van uw dierbaar bloed
 Zal, Heer, zoo nu als na deez' tijd,
 U eer en lof (zijn toegewijd). *ter.*

No. IV.

Aangenaam en lieflijk duister,
 Door den starrenglans verlicht ;
 Gij voerspelt een morgenluister,
 Waar de schoonste dag voor zwicht
 Wijl Messias dezen nacht
 Zijnen Hemeltroon verlaat,
 Voor het menschelijk geslacht,
 Dat in de erfschuld treuren gaat.

Hij komt hen den vrede schenken,
 Dien 't verloor door Adams val :
 Heilrijk lot ! wie durfde denken,
 Dat de Godheid in een stal

Zou verschijnen als een Kind,
 Ned'rig, in 't verborgen groot,
 Dat, daar 't willige armoë mint,
 Rust zoekt in een Maagdenschoot.

Want Maria, die in 't leven,
 Nooit door blinde drift bezielde,
 Maar door Hemelmin gedreven,
 's Werelds schijnschoon dwaasheid hield
 Blijft nog Maagd, schoon Moeder Gods.
 Daar zich 't Eng'lenheir verheugt
 In deez' heil- en deugdenrots,
 Zoo voor ouderdom als jeugd.

Welk een vreugd! wat zielsgenoegen,
 Wordt ons zoekend hart gewaar,
 Als we in Beth'hem ons vervoegen,
 En den Albeheerscher daar,
 Op den schoot der Moedermaagd,
 Zien in 't kleed der sterfelijkheid,
 Hem, die 't beeld der Godheid draagt,
 Ons ten heil zoolang voorzeid.

Biedt Ge U aan (om ons te winnen)
 Tot dat smartelijk oogenblik,
 Sterk dan: Jesus! onze zinnen,
 Om te ontgaan des vijands strik,
 Die ons waar geluk benijd:
 Maar, de Hemel zij geloofd!
 't Heillicht, dat Gij voor ons zijt
 Heeft zijn dwaallicht uitgedoofd.

No. V.

O zalig, heilig Bethlehem!
Van duizend steden uitverkoren;
Vereerd meer dan Jeruzalem,
Want Jesus is in u geboren.

O Bethlehem! wel kleine stad,
Klein van begrip, maar groot van waarde:
Gij zijt dat aller-eêlste vat,
En de allerrijkste stad der aarde.

Verheug u dan, o Israël!
Hoe mogte u meerder heil omringen?
Tot u treedt in Emmanuël,
Wil uit den zondenslaap opspringen.

O Vorst Messias, wonder groot!
Hoe wordt Gij hier aldus gevonden
Op hooi en stroo, in zulk een' nood
In arme doekjes teêr gewonden!

Gij hebt het firmament gemaakt,
Alwaar U loven 's Hemels Geesten;
Maar hier, in armoê en schier naakt,
Ligt Ge onder d'adem van twee beesten.

Gij wordt geboren in een' stal,
Geen mensch bekend, bij nacht in 't stille,
Maar de eng'len zingen met geschal;
Vrede aan den mensch van goeden wille.

O magtig God ons opperst goed!
 Wat liefde heeft U dus getrokken,
 Dat Gij aanvaardt ons vleesch en bloed?
 't Is om den mensch tot U te lokken.

Kom dan tot Hem, gij, Adams kind!
 Hoe kunt gij nog de wereld minnen?
 Daar Jesus zich aan u verbindt,
 Draag aan Hem op, hart, ziel en zinnen.

No. VI.

Die de zon haar licht kwam geven,
 Ligt hier in den duist'ren nacht;
 Die al 't schepsel schenkt het leven,
 Wordt van velen hier veracht:
 Hij, de Heer van 't groot heelal;
 Die het alles kleedt en voedt,
 Ligt hier naakt in d' armen stal;
 Ziet eens, wat Zijn liefde doet.

Hij, Hij ligt hier zelf in banden,
 Die de vrijheid baren zou;
 Die de Serafs doet ontbranden,
 Ligt en trilt hier zelf van kou'.
 Hij, voor wien de Hemel beeft,
 Die al de aard' met vuur beschonk,
 En met all', wat op haar leeft,
 Ligt hier zonder vuur of vonk.

Die aan 't vog'lenheer de veëren,
't Vee en vacht en deksel gaf;
De Oppervorst, de Heer der Heeren,
Krijgt zelf maar een' herdersstaf
Van de herd'ren, arme liën,
Voor zijne kribbe stroo en hooi:
Daar zij Hem, ten voedsel biën
De offers van hun schaamle kooi.

't Eeuwig Woord ligt zonder spreken,
Kom nu, zondaar, spreek, 't is tijd:
Boet u zondige gebreken:
Maak ze u aan zijn kribbe kwijt.
Spreek Hem nu ootmoedig aan,
En belijd Hem uwe schuld,
Daar gij van uwe euveldaën
't Vol ontslag verkrijgen zult.

Bied Hem dan uw hart en leven,
Zeg: Heer! dit 's voor U alleen;
'k Zal het aan het vleesch niet geven,
Noch de wereld neen: o neen.
'k Zal het nooit ten dienste biën
Aan hetgeen mij van U scheidt:
Maar aan U, dat het U dien',
Nu en in alle eeuwigheid.

No. VII.

Mijn ziel, gewekt door de Eng'lenstem,
 Spoedt zich, verrukt, naar Bethlehem,
 Om daar te aanbidden, 't nieuwgeboren Kind,
 Waarin, vol vreugd, zij haar Verlosser vindt.

O Kind van eindelooze magt!
 Eeuw in eeuw uit, met smart verwacht;
 Gedoog, dat ik voor U hier nederkniel',
 Voor U, die komt tot heil van mijne ziel.

Daar 't Godlijk Licht met de aarde paart,
 Een Hemelheer bij-een geschaard
 U looft, wie juicht thans niet, wiens hart zwijgt stil?
 Daar Gij brengt vreë den mensch van goeden wil.

Ik zing dan ook met de Eng'lenrei
 Uw' lof, terwijl ik met U schrei
 Om mijne schuld, die U in 't aardse dal
 Uit liefd' doet komen, U, mijn God, mijn Al.

Bezit mijn ziel, o Hemelvorst!
 Gij, Heer, naar Wien zij snakt en dorst;
 Ontvang haar' tranenvloed en haar gebeën;
 Wilt gij om haar komt dalen hier beneën.

Bestier mijn hart, mijn ziel en zin;
 En geef, dat ik, uit wedermin,
 U bijblijf', steeds tot uwen dienst bereid,
 Om U te loven, Heer, in de eeuwigheid.

No. VIII.

O welk een schitt'ring, welk geflonker,
 Ontwaar 'k in 't donker!

Des Heilands komst wordt hier gemeld.
 Het heir van God, den Hart-ontvonker,

Met een Hemellicht verzeld,

Breng deeze' tijding

Breng deeze' tijding

Aan de herders op het veld. *Bis.*

Gods Afgezant zegt: wilt niet vreezen,

Maar vrolijk wezen,

Mijn boodschap geeft u stof tot vreugd:

De Zaligmaker, nooit volprezen,

De oorsprong van uw zielgeneugt':

Is geboren,

Is geboren,

Gaat, begroet Hem, weest verheugd. *Bis.*

Men hoort terstond de Hemelingen

Verruk'lijk zingen

Een blij gezang tot Godes eer;

De herders, die deeze' mare ontvingen,

Gaan ter stalle in, knielen neêr,

Zij aanbidden,

Zij aanbidden

Jesus, hunnen Opperheer. *Bis.*

Mijn ziel! kom in deeze' stal vernachten,

Wil daar betrachten,

Gods liefde tot den sterveling.

En loof hem dan uit al uw krachten;

Hij zoekt uwe zaliging:
 Ja Hij leidt u,
 Ja Hij leidt u,
 In der uitverkoor'nen kring. *Bis.*

No. IX.

O wat wonderlijke dingen,
 Wat een ongewoon gezicht!
 'k Hoor hier de Eng'len vrolijk zingen,
 'k Zie bij nacht het hemelsch licht.
 Ach! wat groote wonderheden
 Vind ik in een' beestenstal!
 'k Zie een Kind, dat hier beneden,
 Vree brengt: Kind, doch Heer van all'.

De eeuwige wordt nu geboren;
 Die niet lijden kan, lijdt pijn;
 't Woord heeft zijne spraak verloren,
 En de Zon is zonder schijn:
 De Almacht is in slechte doeken;
 Wijsheid zelf schuilt in dit Kind;
 De Eng'len komen God daar zoeken,
 Waar 't onnoozel Wicht zich vindt.

Wie kan dit ooit achterhalen,
 Dat het is geweest een stal,
 Om den luister te bepalen
 Van den Koning van 't heelal!
 Daar Gods Zoon zich komt vertoonen
 In de diepste ned'righeid!
 Bij de beesten wil Hij wonen
 In de plaats, Hem toebereid.

Weg dan, rijkdom, pracht en eeren!
 Liever ben ik ned'rig rein;
 Daar ik zie den Heer der Heeren
 Arm, verlaten, zwak en klein,
 Beter in den stal te blijven
 Bij Maria en haar' Zoon,
 Dan de wetten voor te schrijven
 Op Herodes' trotschen troon.
 Bij de kribbe is mijn genoegen;
 't Is de stal, die mij behaagt,
 'k Zal mij hier bij Jesus voegen;
 En bij de allerreinste Maagd.
 Vruchtloos is het op te zoeken
 Schatten, hoogen staat en eer.
 Alles vindt men in deez' doeken,
 In dit Kind, mijn God en Heer.

 No. X.

Hoe laat zich de blijdschap hooren
 Van de zaamgevloeiide schaar!
 Die 't gejuich der Eng'lenkoren,
 In haar' boezem wordt gewaar:
 Nu de Heerscher van heel de aarde,
 Nu de Koning van 't heelal,
 Dien een maagdenschoot haar baarde,
 Wordt geboren in een stal.

De Engel van den raad des Heeren
 Komt als 's levens rijkste bron,
 't Ligchaam van een Maagd vereeren;

Uit een star verschijnt een zon.
 Deze zon gaat nimmer onder;
 Deze star blijft, rijk van glans,
 Schitt'ren, als het grootste wonder
 Aan den blauwen hemeltrans.

Zoo, gelijk een star in 't duister
 Blinkt en licht, is deze maagd
 Altijd zuiver, rijk in luister,
 Met haar' Zoon, reeds opgedaagd,
 En gelijk geen star in 't stralen,
 Ooit den glans der and'ren dooft;
 Ziet men ook den luister pralen,
 Van den Zoon om 's Moeders hoofd.

Ziet de hooggetopte ceder,
 De eer der bergen van 't heelal,
 Daalt bij 't ned'rig hysop neder;
 Neemt een plaats in 't lage dal.
 't Woord, de beeldt'nis van den Vader,
 Wordt nu vleesch uit eene Maagd,
 Die dus God en mensch te gader,
 In haar zuiver ligchaam draagt.

Isaïas kwam 't verkonden;
 En der Joden synagoog,
 Bleef met blindheid nog omwonden,
 Schoon dat 't licht haar straalde in 't oog.
 Maar geloof zij geen Profeten,
 Zij geloov' dan 't Heidendom,
 De Sybillen doen 't haar weten;
 Geen orakel blijft er stom.

Ongelukkigen! wilt nad'ren;
 Legt toch af uw ongelooft:
 Hoort de stem van uwe Vad'ren,
 Blijft niet voor hunne inspraak doof.
 Dien d'Aartsvaders u voerspelden,
 Hij, die 's Vaders oog behaagt,
 Dien de Schriften u vermelden,
 Is geboren uit een Maagd.

No. XI.

Geef nu, o mensch! een liefdeblijk,
 En zing op blijden toon;
 God noodt ons allen tot zijn rijk;
 Daarom zendt Hij Zijn' Zoon. *bis.*

Hij daalt, die ons behoeden zal:
 Om ons wordt Hij een Kind:
 Ga, ga naar Bethlem's Beestenstal,
 Hem zien, die ons zoo mint. *bis.*

Een Engel brengt deez' blijde maar'
 Van ons verlossingswerk;
 De vree wordt door Gods Eng'lenschaar
 Verkondigd door het zwerk. *bis.*

Gods Zoon, omkleed met vleesch en bloed,
 Geboren uit een Maagd,
 Licht daar, o wond're liefdegloed,
 Dien Hij den mensch toedraagt! *bis.*

Om ons komt Hij uit 's Vaders schoot;
 Om ons komt Hij beneên;

Treed toe dan mensch, in uwen nood,
Met lofzang en gebeên. *bis.*

Juich! juich, mijn ziel! maak blij geschal:
Zing Zijnen naam ten prijs:
Hij is 't, die u geleiden zal
In 't hemelsch Paradijs. *bis.*

No. XII.

De spiegel van Gods Majesteit,
De glans van 't eeuwig Licht.
Het beeld van Gods zelfstandigheid,
Verschijnt aan ons gezigt.

De Star, uit Jacob opgegaan,
Het zaad van Abraham,
Gaaf zich met onze schuld belaan.
De Leeuw uit Juda's stam.

Die de *Alpha* en *Omega* heet,
't Beginsel uit het end',
Is met een heerschappij bekleed,
Die geene palen kent.

De zoon van David, Jesse's spruit,
De God van Israël,
Volbrengt zijns Vaders raadsbesluit;
Hij is de Emmanuël.

Gezegend is Hij, die, alhier,
Komt in des Heeren naam:

Ontbloot van allen aardschen zwier
 Roept Hij Zijn volk te zaam'.

Hij is geboren uit een' Maagd,
 Gods welbeminde Zoon.
 Hij is 't die onze smarten draagt,
 O mensch! volg Zijn geboôn.

No. XIII.

Angst en zorg en kommer vluchten,
 't Menschdom heeft niet meer te duchten,
 Want in éenen armen stal
 Is den Redder, is den Redder van 't heelal,
 Ter geboorte, een' plaats geweest,
 Om uit liefde, om uit liefde ons te genezen,
 Van het aangeboren kwaad,
 Daar de ziel om treuren gaat. *bis.*

Hij, der Eng'len lust en leven,
 Voor wiens magt de duivels beven,
 Ligt hier naakt als zonder kracht,
 Heel verschoven, heel verschoven en veracht,
 Hij, die 't zonlicht eerst verwekte,
 En den sterv'ling en den sterv'ling overdekte
 Met zijn God'lijk liefdevuur,
 Beeft van koude in de open schuur. *bis.*

Welk een plaats vol zorg'lijkheden
 Koost gij voor uw teed're leden,
 Teeder Kindje: was 't bestemd,

Dat Ge, om zondaars, dat Ge, om zondaars vastge-
 In der zonden boei, te ontheffen, (klemd
 't Vreêverbond met, 't vreêverbond met God te
 Tot der menschen heilbehoud, (treffen
 Dus op de aard' verschijnen zoudt? *bis.*

Hoor dan ons ootmoedig smeeken :
 Smoor de zondige gebreken,
 En gedenk geen jonkheids schuld,
 Maar verleen ons, maar verleen ons, bij geduld,
 Kracht, om 't zondige te weren,
 U als 't hoogste, U als 't hoogste goed begeeren;
 U, die ons den weg bereidt
 Tot een zalige eeuwigheid. *bis.*

No. XIV.

De schaduwen verdwijnen,
 Wij zien aan 's Hemels trans,
 Met schitterenden glans,
 De schoonste star verschijnen :
 Die aan ons komt verkonden,
 Dat 's levens Opperheer
 Daalt van Zijn' troon van eer
 Op de aarde om onze zonden.

Welaan nu, stervelingen !
 Verheft uw hart en stem,
 Om 't ned'rig Bethlehem

Een' lofzang toe te zingen.

Dáár is Hij nu geboren,

In eenen armen stal,

Die u herstellen zal

In 't heil, door u verloren.

O roem en eer der steden,

Wat wordt uw heilstaat groot,

Daar ge, uit een' Maagdenschoot,

Met teed're en kindsche leden

Den meester, Heer en Koning

Van Hemel en van aard'

Ziet, tot uw' lof, gebaard,

In eene herderswoning.

Komt, volgen wij de rijen,

Van 'tjuichend Eng'lendom,

En blijden herd'rendom,

Met fluiten en schalmijen.

Laat ons Zijn lof verbreiden,

Die uitwischt schuld en leed

Van Adams boomvrucht-beet,

En ons ten heil zal leiden.

Men eere en loov' den Vader,

Die in zijn een'gen Zoon

Zijn goedheid spreidt ten toon.

Als 's levens heilbronader.

U, Heer van dood en leven!

Zij daarvoor dank en lof,

Van de aarde en 't Hemelhof

In eeuwigheid gegeven.

No. XV.

Juich! mijn ziel, wil vrolijk zingen
Hij, die u verlossen zal,
(Die omvat de hemelkringen)
Is geboren in een' stal.

Wil hier den Messias loven,
Val in ootmoed voor Hem neêr
Tot ons heil komt Hij van boven
Hij is onze God en Heer.

Wil met wedermin Hem danken,
Die hier zoekt een zielenoogst;
Zing, mijn ziel! met blijde klanken
Lof zij God in 't Allerhoogst'.

Laat uw' lofzang zich vereenen
Met den zang der Hemelschaar,
Doch wil ook uw schuld beweenen,
Die Hem leidt naar 't slagaltaar.

'k Bid, o Godmensch! wil ontvangen
Van mijne ziel, die Gij zoo mint,
Hare tranen, haar verlangen
Naar U, o zachtmoedig Kind!

Ach mijn Heiland! wil bestieren
't Hart, dat U is toebereid;
Wil het met U Godsmin sieren,
Die ter eeuw'ge vreugd geleidt.

No. XVI.

Juicht! o menschen! Hij, die de aarde
Met de volheid die ze u baarde,
Uit het niet te voorschijn bracht,
En den Hemel, zoo vol luister,
Voor u riep uit ak'lig duister,
Is geboren dezen nacht.

Hij, de Zoon des eeuw'gen Vaders,
Die 't geweld des aartsverraders,
Voortgeteeld uit d' eng'lenval,
Waardoor de meeste menschen vielen,
Door zijn komst eens moest vernielen,
Is geboren in een' stal.

Hij, de bron van heil en orde,
Is voor ons nu mensch geworden,
Met de sterfelijkheid bedeed;
Om ons allen door zijn sterven
't Eeuwig leven te doen erven,
Als herschappen naar zijn beeld.

Uit de Moedermaagd geboren,
Door de Godheid zelf verkoren
Tot het groot verzoeningswerk,
Komt de Vorst der Cherubijnen.
In het sterflijk vleesch verschijnen,
Tot den opbouw van Zijn kerk.

Die den grondslag en den drempel,
Van dien Godgewijden Tempel
Eens zal leggen in zijn bloed.

Als Hij de erfschuld aller menschen,
 Naar de aartsvaderlijke wenschen,
 Door zijn dood aan 't kruis voldoet.

Juicht, en komt dan, stervelingen!
 Gode lof en glorie zingen:

Eert den Godmensch in dit Kind,
 Voor u nu in het vleesch verschenen;
 Om u weder te vereenen,
 Met den Vader, die u mint.

No. XVII.

De blijde dag is thans verschenen;
 De dag, die Adams nageslacht,
 Door Vorst Messias, zal vereenen
 Met God, een dag zoo lang verwacht;
 De dag, die 's werelds duisterheid
 Verdrijft, en ons ten heilweg leidt.

De Heilzon, die ons komt beschijnen,
 Wijst ons den weg naar 't hemellicht,
 Zij doet den falen nacht verdwijnen,
 Dien Adams val ons had gesticht:
 Een val, die nu Gods een'gen Zoon,
 Doet nederdalen van Zijn troon.

Die Zoon, uit eene Maagd geboren,
 Verschijnt hier in dit jammerdal,
 Om, al wie naar zijn stem wil hooren,
 Te brengen tot het zalig tal.
 Juich dan, mijn ziel! zing Hem ter eer!
 Hij is uw God, uw Opperheer.

Hij, die ons 't eeuw'ig goed doet erven,
 Licht in een' beestenstal op hooi!
 Zijn ootmoed doet Hem alles derven,
 Ontbloot, ja warsch van wereldtooi.
 Hij, die 't heelal geschapen heeft,
 Is de armste van al wat hier leeft.

Hij, die het star-gewelf doet blinken,
 Die 't menschdom onderhoudt en voedt,
 Schier naakt! — Ik voel mijn' geest me ontzinken,
 Als 'k overweeg dien liefdegloed;
 'k Voeg mij bij u! o Englenschaar!
 En loof met u, 'd Alzegenaar.

Ik val voor Uwe voeten neder,
 O liefderijk, zachtmoedig Kind!
 O Kind zoo minnelijk als teeder!
 Maak mij van zondaar tot Uw vrind.
 Mijn ziel hoort Uwe liefdestem:
 Ze omhelze U blij te Bethlehem.

No. XVIII.

O mensch! loof God, wil u verblijden,
 De Hemelvorst komt u bevrijden
 Van d' angst, gewrocht door Adams val;
 Laat thans uw hartedroefheid varen,
 En juich verheugd met de Eng'lenscharen,
 De vrede daalt op 't aardsche dal.

De Hemel is alreê ontsloten,
 De waarheid, uit der aard' gesproten,

Is opgegaan in dezen nacht;
 Messias is hier al verschenen;
 Hij zal den mensch met God vereenen,
 Hij, die zoo lang hier was verwacht.

Het Woord vol van genade en waarheid,
 Een Licht, dat blinkt vol hemelklaarheid,
 Het voor ons vleeschgeworden Woord;
 Gods Beeld, de ware Spruit des Heeren,
 Komt ons den weg ten heil hier leeren:
 Welzalig is hij, die Hem hoort.

De Heilzon, uit de kim gerezen,
 Des menschen Zoon komt ons genezen
 Van 's lusthofs boomvruchts zielesmet;
 Hij komt der slange list vergruizen,
 En doen uit 's menschen hart verhuizen;
 Hij is 't, die haar den kop verplet.

De Heiland, 's menschen Hartewaker,
 Gezalfde, Heer en Zaligmaker,
 De welbeminde Zoon van God,
 Vervaardigt zich met ons te wonen,
 Om aan den zondaar 't pad te toonen
 Naar het volzalig heilgenot.

Deez' Godmensch, onze Zielehoeder,
 De Emmanuel, ja, onze Broeder,
 Die door Zijn krachtwoord alles draagt;
 Wiens naam is, Wonderlijke en Sterke,
 Het Hoofd van 't ligchaam Zijner Kerke,
 Is nu geboren uit een Maagd.

No. XIX.

O wond're nacht! waarvoor het licht,
 Des schoonsten dags, hoe schitt'rend, zwicht:
 De grootste Vorst, de Hemelheer
 Daalt op u, in een kribbe neêr,
 Voor 't menschedom als een menschenkind,
 Een menschenkind.

Maria, die uit Davids stam,
 Uit Anna's schoot te voorschijn kwam,
 Des zuiv'ren Jozefs zuivere Bruid,
 Wordt Moeder van dien Hemelspruit;
 Zij baart den een'gen Zoon van God,
 Den Zoon van God.

Hij, 's eeuw'gen Vaders Evenbeeld,
 Het Woord, vóór de eeuwen voortgeteeld,
 Nam dus het sterflijk vleesch eens aan,
 Om 't menschedom van den dood te ontslaan,
 Wien 't was ten prooi om Adams schuld,
 Om Adams schuld.

Hij, die uit niet mede alles schiep:
 En in het eerste daglicht riep,
 Daalt uit het heilvol Hemelrijk,
 Wordt nu zijn schepselen gelijk,
 In 't ned'rig kleed der sterflijkheid,
 Der sterflijkheid.

Nu kent de blijdschap maat noch peil.
 De grondslag van ons eeuwig heil
 Is nu gelegd te Bethlehem,
 Verheft, o menschen! uwe stem,

Tot lof en dank aan d' Opperheer,
Aan d' Opperheer.

No. XX.

Op dezen held'ren winternacht,
Wordt ons het grootst geluk gebracht,
De schuldvoldoener, heul en troost
Van d' eersten Vader en zijn kroost,
Verschijnt in 't licht te Bethlehem,
Te Bethlehem.

De Zoon, bedeed met 's Vaders macht,
Die 't al uit niet te voorschijn bracht,
Ligt hier geboren als een kind,
Dat men in schrale doeken windt,
In eene krib in d' armen stal,
In d' armen stal.

Maria wordt hier Moedermaagd,
Dewijl zij 't God'lijk oog behaagt.
Zij baart haar Kind, den Hemelvorst,
Die naar der menschen welvaart dorst,
En Adams schuld eens zal voldoen,
Eens zal voldoen.

Nu staat natuur verbaasd en stom,
De Godspraak van 't Profetendom
Wordt nu vervuld in dit klein Wicht:
Dat zich ter onzer zoen verplicht
Den dood te sterven aan het kruis,
Eens aan het kruis.

Juich, juich dan, Adams nakroost! juich!
 Dat ieders vreugd zijn' dank betuig'
 Deeze nacht bracht u dat grootst geluk,
 Dat u ontheft van allen druk.
 Men eer Hem met het Eng'lenkoor,
 Het Eng'lenkoor.

No. XXI.

Wat wond'ren moet ik hier aanschouwen!
 Ik zie den God van eeuwigheid,
 Als kind, dat zonder onderscheid
 Met ons hier ligt, wie kan 't ontvouwen?

'k Zie Hem, die alles heeft geschapen,
 't Heelal op Zijnen vinger draagt,
 En alles werkt wat Hem behaagt,
 In de armen Zijner Moeder slapen.

Ik zie den Heer der Hemelscharen,
 Om wien het Eng'lendom steeds juicht,
 Voor wien de gansche wereld buigt,
 Zich met de kleine kind'ren paren.

Ik zie Hem hare borsten zuigen,
 Die alle scheps'len, al wat leeft,
 Het onderhoudt en voedsel geeft,
 Als 't redelicht ons doet getuigen.

Ik zie Hem die van boven dondert,
 En 't bliksemvuur op de aard' verspreidt;
 Een Wichtje, dat nu lacht, dan schreit:
 Wie moet met mij niet staan verwonderd?

Met wat een' eerbied moet ik knielen
Voor dit almachtig Wonderkind !
Hoe moet het zijn van mij bemind,
Dat niets zoekt dan het heil der zielen.

O God'lijk Kind, o Heer der Heeren !
Wil mij met lachjes van genâ,
Daar ik op U mijne oogen sla,
Verblijden, en uw oog toekeeren.

Verrijk mij met een' schat van gaven,
Beheerscht met liefde toch mijn hart ;
Vertroost mij in mijn' druk en smart,
En voer mij naar de Hemelhaven.

I N H O U D.

	Blz.
I ^e Dag der Novene	1
Morgengroet	1
Oefening	1
Voorbeeld	2
Avondgroet	5
Uitboezeming	8
II ^e Dag	11
III ^e Dag	20
IV ^e Dag	26
V ^e Dag	34
VI ^e Dag	43
VII ^e Dag	50
VIII ^e Dag	58
IX ^e Dag	64
Gebeden onder het H. Misoffer.	77
Bijzondere gedachtenissen onder de H. Mis.	110
Epistels en Evangeliën van Kerstmis.	117
Biechtgebeden	124
Litanie van de Geboorte des Heeren.	133
Litanie tot het goddelijk Kind Jesus	136
Aflaten verleend aan de devotie ter eere van het Kind Jesus	141
De Geheimen der Heilige Kindsheid	145

INHOUD.

Gedichtjes en Liederen.

	Blz.
Kerstmis	150
Christus' Geboorte	152
De Geboorte van Christus	154
Het Kindje Jesus	157
Loflied tot het Kindje Jesus	158
Het Kindje Jesus mensch geworden	160
Ik groet U Jesus. Door Pater Poirters	162
Het Kindje Jesus, het licht van ons geloof	164
Verheug u, Christenschaar	17 166
O Kerstnacht! een der langste nachten	19 167
O Jesus! vleeschgeworden Woord	20 168
Aangenaam en lieflijk duister	21 169
O zalig, heilig Bethlehem	23 171
Die de zon haar licht kwam geven	24 172
Mijn ziel, gewekt door de Englenstem	26 174
O welk eenschitt'ring, welkgeflonker	27 175
O wat wonderlijke dingen	29 176
Hoe laat zich de blijdschap hooren	30 177
Geef nu o mensch een liefdeblijk	32 179
De spiegel van Gods Majesteit	34 180
Angst en zorg en kommer vlugten	35 181
De schaduwen verdwijnen	36 182
Juich, mijn ziel! wil vrolijk zingen	38 184
Juicht, o menschen, Hij, die de aarde	39 185
De blijde dag is thans verschenen	41 186
O mensch! loof God, wil u verblijden	42 187
O wond're nacht! waarvoor het licht	44 189
Op dezen held'ren winternacht	46 190
Wat wond'ren moet ik hier aan- schouwen	47 191

Melodien in de verzameling van
O. en N. Gezangen.
Zie de gewone

Bij den uitgever dezes is vroeger verschenen :

De Bruid des Konings te Paray-le-Monial,
door W. VAN NIEUWENHOFF S. J. (132 blz.,
f 0.30. 3e druk.)

Bloemen uit Paray-le-Monial. Geestelijke
grondstellingen van de Gelukz. Margaretha
Maria voor iederen dag der maand; 3e druk,
48 bladz., 25 cts.; bij getallen tot minder
prijs; een allerliefst boekje, keurig uitgevoerd,
gepaard bij degelijken inhoud.

Het Heilig Uur. Oefeningen en Gebeden bij
de gedurige aanbidding en het gebed van
Veertig Uren. Biecht-, Communie- en misge-
beden, ruim 200 bladz., ing., 30 cts., in linnen
prachtb. 60 cts., in fijnen band met kastje f 1.50,
(in één jaar werden er 2 duizend Ex. geplaatst.
2e druk) de 3e druk is ter perse, verschijnt
in 1885, vermeerderd met gebeden H. Hart.

De Toevlucht der Zondaren. De schoonste
der Meimaanden door den H. Kerkleeraar
Alph. Maria de Liguori, met een voorrede
van den HoogEerw. Heer J. H. WENSING;
260 bladz., 65 cts., gebonden in een linnen
bandje 80 cts., 3e druk.

Het Meiboekje voor Kinderen, door Jonk-
vrouwe van A., 2e druk, 100 bladz., 20 cts.,
bij getallen tot minder prijs.

Korte Onderrichtingen, opmerkingen en
gebeden bij het toedienen der H. H. Sacramen-
ten volgens het Rituale Romanum, het Pon-
tificale Romanum en andere goedgekeurde
werken door W. B. M. CRAMER S. J. 2e ver-
meerderde uitgave, 145 bladz., ing. 40 cts.,
gebonden 60 cts.

Gedichten en Verſjes, ten gebruike bij
verschillende voorkomende gelegenheden

voor Kinderen en Jongelieden door wijlen
H. J. HELMER, met een aanbevelend voor-
bericht van J. A. ALBERDINGH—THIJM, 3e druk,
88 bladz., ing. 50 cts., geb. in linnen 90 cts.;
in dit bundeltje vindt men behalve Nieuwjaars-
en verjaringsfeesten ook versjes voor de eerste
H. Communie, Priesterfeesten, Bidprentjes enz.

Dezelfde uitgave alleen voor Nieuwjaars-
verjaar- en huwelijksfeesten, ook geschikt voor
niet-Katholieken, 74 bladz. 25 cts.

De stille Krijg der Vrijmetselarij tegen
Troon en Altaar naar Dokumenten, 2e druk,
290 bladz. f 0.75.

Gronden der Doorzichtkunde (Perspectief)
met een korte verklaring der Beschrijvende
Meetkunde (Projectie-leer) enz., door ADRIAAN
APOL, leeraar M. O. Amsterdam, 150 blz.. f 1.25.

Gezangen voor Congregatiën, waarvan de
meeste in gebruik zijn bij de Aarts-broeder-
schap der H. familie, 6e druk, 104 blz. 20 cts.

Tevens maak ik mijne geachte Clientèle op-
merkzaam, dat hij alle **goedkoope aan-
biedingen** van Boeken, gedaan door de
Heeren COHEN, BOLLE en KOSTER, kan **leveren
franco** en voor **denzelfden prijs**. Van deze
gelegenheid maakt hij gebruik, om zich tot
het leveren van **Boekdrukwerk** aan te
bevelen, daar hij door aankoop sedert eenigen
tijd Eigenaar is geworden van een **Persje**
enz. Ook gaat hij voort met het **plaatsen**
van **Advertentiën** in alle binnen- en buiten-
landsche Dag- en Weekbladen **ZONDER**
VERHOOGING, — het **binden** van **Boe-
ken**, van af de **eenvoudigste** tot de **fraaiste**
banden en het abonneeren op Hollandsche,
Fransche-, Duitsche- en Engelsche Tijdschriften.

